

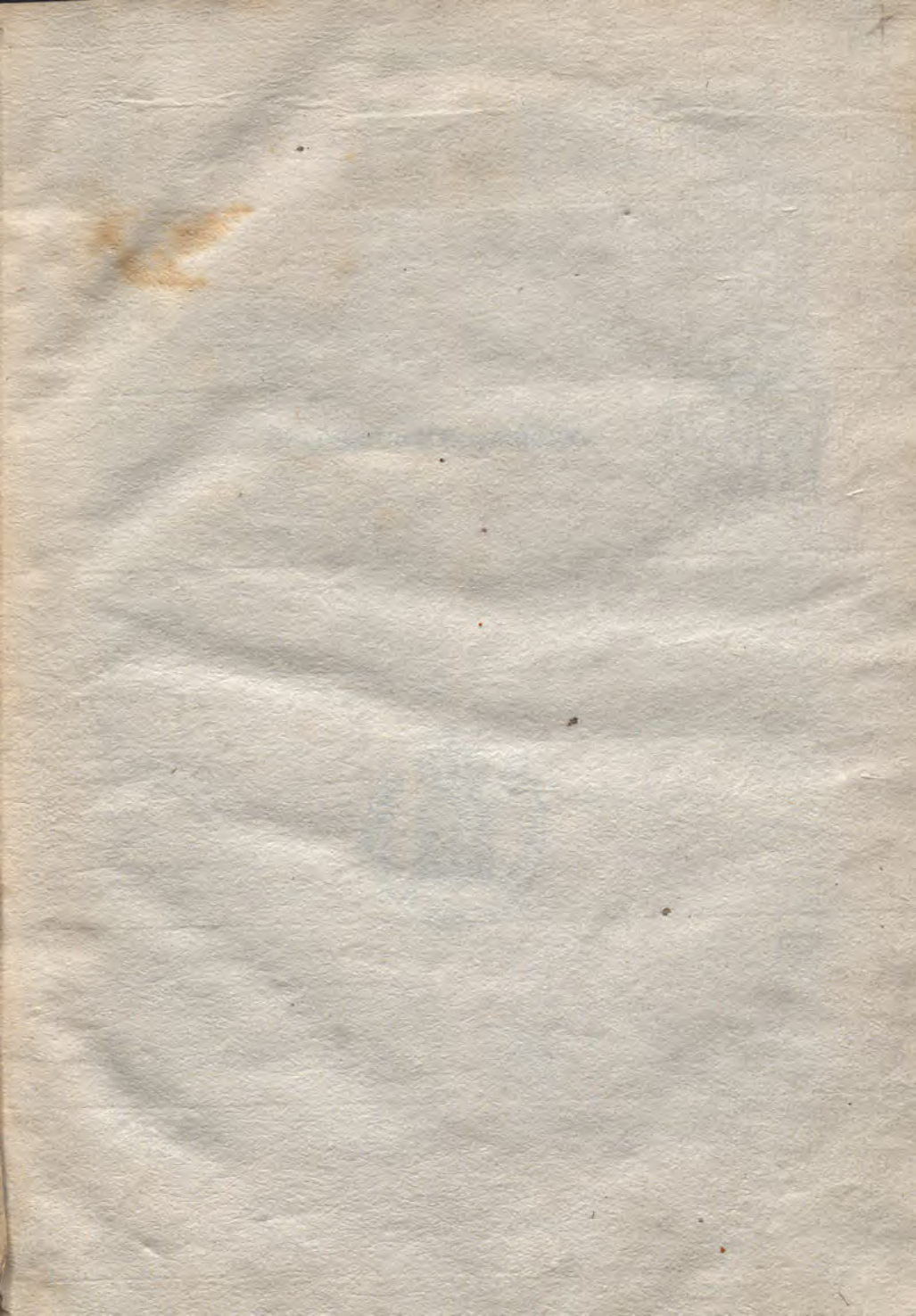

~~741~~
~~Aug 194~~

Cl. 1, 20

Inc.
841

7

Doctoralis sancti Gregorii pape.

Incipit tabula capitulorum libri
pastoralis sancti Gregorij pape.

Ne venire impit ad magisteri
um audeant. **Cap. i.**

Ne locū regimīs subeāt q̄ viuēdo
n̄ p̄ficiūt q̄ meditatōe didicerūt. **ij.**

De pōdere regimīs 7 q̄ adūsa q̄q̄
d̄spiciēda sint. p̄spa formidāda. **iiij.**

Q̄ plerunq̄ occupatio regiminis
soliditatē d̄speret mētis. **Cap. iiij.**

De his q̄ in regimine p̄desse exēplo
possunt virtutū: sed quietē propriā
sectando refugiunt. **Cap. v.**

Q̄ hi qui pondus regiminis p̄ lu
militarē fugiunt tunc vere sunt hūi
lis p̄ditōis si nō reluctātur. **Cap. vi.**

Q̄ nōnunq̄ p̄dicatōis offm̄ nōnul
li laudabl̄ appetū. **Is nōnulli**
laudabiliter coacti p̄trahunt. **vij.**

De his q̄ p̄esse cō. **at 7 ad vsus sue**
libidinis instrm̄ apōstolica sermōis
arripiunt. **Cap. viij.**

Q̄ mens p̄cesse volentiū plerūq̄
sibi ficta bonorum operū promissioe
blanditur. **Cap. ix.**

Q̄ualiter quisq̄ ad regimē venire
debeat. **x.**

Q̄ualiter quisq̄ ad regimē veni
re non debeat. **Cap. xi.**

Is q̄ ad regimē ordiate puenit q̄lez
se i ipso regie debeat exhibere. **xij.**

Ut rector semp cogitatione sit mū
dus. **Cap. xiiij.**

Ut rector semp sit ordinatione p̄e
cipuus. **Cap. xiiij.**

Ut rector sit discretus in silētio: vti
lis in verbo. **Cap. xv.**

Ut rector sit singulis cōp̄assiōe p̄

xim̄ p̄ cūct̄ p̄tēplatōe suspēsus. **xvi**

Ut sit rector bñ agētibus p̄ hūilita
tē socius: p̄ delinquentiū vitia p̄ celū
iusticie erectus. **Cap. xvij.**

Ut sit rector interiorū cura: v̄ exte
riorū occupatōe nō minuēs: 7 exte
riorū p̄uidentia: interiorū sollicitu
dine non derelinquens. **Cap. xvij.**

Ut rector solerter iuigilet ne eū cu
pido placendi hōi pulset. **Cap. xix.**

Q̄ scire rector d̄z q̄z plerūq̄ vitia
virtutes esse mentiūtur. **Cap. xx.**

Q̄ue eē d̄z rectoris discretio corre
ctionis dissimulationis 7 mansue
tudinis. **Cap. xxi.**

Q̄rum rector sacre legis meditati
onibus debeat eē intentus. **Cap. xxij.**

Q̄ta debet esse diuersitas in arte
predicationis. **Cap. xxij.**

Q̄ aliter admonendi sunt viri ali
ter femine. **Cap. xxiiij.**

Q̄ aliter admonendi sunt iuuenes
aliter senes. **Cap. xxv.**

Q̄ aliter admonendi sunt inopes:
aliter locupletes. **Cap. xxvi.**

Q̄ al̄ admo. s. leti al̄ tristes. **xxvij.**

Q̄ al̄ ad. s. s̄bditi al̄ plati. **xxviij.**

Q̄ al̄ admo. s. serui al̄. om̄i. **xxix.**

Q̄ aliter admonendi sunt sapien
tes: aliter bebetes. **Cap. xxx.**

Q̄ aliter admonendi sunt impudē
tes: aliter verecundi. **Cap. xxxi.**

Q̄ aliter admo. sunt p̄terui: aliter
pusillanimes. **Cap. xxxij.**

Q̄ aliter admonendi sunt impatiē
tes: aliter patientes. **Cap. xxxiiij.**

Q̄ aliter admonendi sunt beniuoli
aliter inuidi. **Cap. xxxiiij.**

Sancti gregoriij pape.

De aliter admonendi sunt simplices
aliter impuri. Cap. xxxv.
De aliter admonendi sunt tricolu-
mes: aliter egri. Cap. xxxvi.
De aliter admo. sunt q̄ flagella me-
tuunt ⁊ p̄pterea innocēter viuūt: aliter
qui sic duruerūt: vt neq; p̄ flagella
corrigantur. Cap. xxxvii.
De aliter admoñ. sunt nimis taciti:
aliter nimis loq̄ces. Cap. xxxviii.
De aliter admon. sunt pigri: aliter
precipites. Cap. xxxix.
De aliter admo. sunt mansueti: ali-
ter iracundi. Cap. xl.
De aliter admo. sunt humiles: ali-
ter elati. Cap. xli.
De aliter admo. sunt p̄tinaces: ali-
ter constantes. Cap. xlii.
De aliter admo. sunt gula dediti: a-
liter abstinentes. Cap. xliii.
De aliter admo. sunt q̄ sua tribuūt: ali-
ter q̄ aliēa rape p̄tendūt. Cap. xliiiij.
De aliter ad. sunt qui nec aliena appe-
tūt: nec sua largiūtur: aliter qui sua
tribuūt ⁊ aliēa rape n̄ desistūt. xlv.
De aliter admonendi sunt discor-
des: aliter pacati. xlvj.
De aliter admo. sūt sciātes largia
aliter pacifici. L. xlvij.
De aliter ad. sūt q̄ sacre legis v̄ba nō
recte intelligūt: aliter q̄ recte quidē
intelligūt s; humiliter n̄ loquūt. xlviii.
De aliter ad. sunt q̄ cū p̄dicare valeāt
p̄re hūilitate timēt: aliter quos imp-
fectio vel etas prohibet ⁊ precipita-
tio impellit. Cap. xlix.
De aliter admo. sunt q̄ nec q̄d t̄pali-
ter p̄sperātur appetūt: aliter q̄ t̄pa

lia cōcupiscūt: sed tamē laboribus
fatigantur. Cap. l.
De aliter admo. sunt cōiugijs obli-
gati: aliter liberi. Cap. li.
De aliter admo. sunt pctōrii carnis
cōsarij: aliter ignari. Cap. liij.
De aliter admo. sūt qui pctā deplorāt
operū: aliter q̄ cogitationū. Cap. liij.
De aliter admo. sunt q̄ cōmissa plā-
gunt: nec tñ deserūt: aliter qui deserūt
nec tamē plangunt. Cap. liiiij.
De aliter admo. sūt q̄ illicita q̄ faciunt
etiā laudāt: aliter q̄ accusant p̄uaua
nec tamē deuitant. Cap. liij.
De aliter admo. sūt q̄ repētina cōcupi-
scētia superātur: aliter qui culpa ex
consilio ligātur. Cap. liij.
De aliter admo. sūt q̄ s; mima: crebro
tñ illicita faciūt: aliter q̄ se a p̄uis custo-
diūt: s; aliqñ i q̄m d̄mergūt. lvij.
De aliter admo. sūt q̄ nec bona ichoāt
aliter q̄ inchoata nō p̄sumāt. lvij.
De aliter q̄ mala occulte agūt ⁊ bona
publice: aliter q̄ bona abscondūt: ⁊ tñ q̄
busdā factis publice: de se male opi-
nari permittunt. Cap. liij.
De excitatōe multis adhibēda p̄tra-
rijs passionib; laborātib;. Cap. liij.
De excitatōe vni adhibēda. lvi.
De aliqua leuioza vitia relinquēda
sūt vt grauiora subtrahātur. lviij.
De infirmis mentibus oīno nō de-
bent alta p̄dicari. Cap. liij.
De ope p̄dicationis ⁊ voce. lviij.
De actis oībus q̄liter p̄dicator ad
semetipm redeat: ne hunc vel vitā:
vel p̄dicatio extollat. Cap. liij.
Explicat tabula

Incipit prologus pastoralis
sancti Gregorij pape.

Astoralis cure me pondera fugere delitescendo voluisse: benigna frater charissime atque humillima in reuerentia reprehendis: quod ne quibusdam leuia esse videatur: primis libri stillo exprimo de eorum grauedie oem quod penso: ut et hec quod vacat incaute non expectat: et qui incaute expectat: ad primum se esse pertimescat. Quadripertita vero disputatio liber iste distinguitur: ut ad lectoris sui animum ordinatis allegationibus quasi quibusdam passibus gradiatur. Nam cum reuerentia necessitas exposcit: presertim valde est: ad culmen regiminis quodque qualiter veniat: atque ad hocrite pueniens qualiter vivat: et bene vivens quomodo doceat: et recte docens infirmitatem suam quotidie quanta consideratione cognoscat: ne aut humilitas accessum fugiat: aut pventioni vita stradicat: aut vitam doctrina destituat: aut doctrine presumptio extollat. Primum ergo appetitum timor temperat: post autem magisterium quod a non querente suscipit vita commendet. Sic deinde necesse est ut pastoris bonum quod vivendo ostendit et loquendo proferatur. Ad extremum vero superest: ut perfecta queque opera consideratione proprie infirmitatis deprimat: ne hec ante occulti arbitri oculos tumor elationis extinguat. Sed quod sunt plerique mihi in vita

similes: qui dum metiri se nesciunt: quod non didicerunt docere concupiscunt. Qui potius magisterii tanto levius estimant: quanto vim magnitudinis illius ignorant. Ab ipso libri huius reprehenduntur exordio: ut quod indocti ac precipites doctrine arcem tenere appetunt: precipitationis sue ausibus in ipsa locutionis nostre ianua repellantur.

Explicit prologus.

Incipit liber beati Gregorii pa-
 pe: qui dicitur pastoralis.
 Et primo ne i periti ad magisteriuz
 audeat venire. Cap. i.
 Nulla ars doce-
 ri presumitur:
 nisi intēta pri-
 meditatioe di-
 scatur. Ab im-
 pitis ergo pa-
 storale magi-
 steriuz qua te-
 meritate suscipitur: quando ars est
 artium regimen animarum. Quis
 autem cogitationū vulnera occul-
 tiora esse nesciat: vulneribus visce-
 rum? Et tamen sepe qui nequaquā
 spiritualia pcepta cognouerunt: cor-
 dis se medicos profiteri non me-
 tuūt. Dumq; pigmetozum vim ne-
 sciunt: videri medici carnis nō eru-
 bescunt. Sed quia aurore deo ad
 religionis reuerentiam: omne iam
 presentis seculi culmen inclinatur:
 sunt nōnulli qui intra sanctaz ecclē-
 siaz per speciem regiminis: gloriā
 affectant honozis: videri doctozes
 appetunt: transcendere ceteros cō-
 cupiscunt: atq; attestante veritate:
 primas salutatioēs in foro: pmos
 in cenis recubitus: primas in con-
 uentibus cathedras querunt. Qui
 susceptum cure pastoralis officium
 ministrare digne tanto magis ne-
 queunt: quāto ad humilitatis ma-
 gisterium ex sola elatione peruene-

runt. Ipsa quippe in magisterio
 lingua cōfunditur: quādo ali ad ei
 scitur z aliud docetur. Quos cōtra
 dominus per prophetam queritur
 dicens. Ipsi regnauerunt z non ex-
 mer: principes extiterunt z non co-
 gnoui. Et se nāq; z nō ex arbitrio
 summi rectoris regnant: qui nullis
 fult: virtutibus nequaquā diuinitus
 vocati: sed sua cupidine accensit: cul-
 men regiminis rapiūt: potius q̄ al
 sequatur. Quos tamen iterum iudex
 z puebit z nō cognoscit: quia
 quos permittēdo tolerat: profecto
 per iudicium reprobationis igno-
 rat. Unde ad se quibusdam z post
 miracula venientibus dicit. Rece-
 dite ame oparij iniquitatis: nescio
 qui estis. Pastozum imperitia voce
 veritatis increpatur: cum per pro-
 phetas dicitur. Ipsi pastozes igno-
 rauerunt intelligentiam. Quos rur-
 sum dominus detestat dicens. Te-
 nentes legem nescierunt me. Et ne-
 sciri ergo se ab eis veritas queritur
 z nescire se principatum nescientiū
 protestatur: quia profecto hi qui
 ea que sunt domini nesciunt: a deo
 nesciuntur: paulo attestate qui ait.
 Si quis aut ignorat: ignorabitur.
 Que nimirum pastozum sepe iperi-
 tia: meritis congruit subditozum:
 qui quāuis lumen scientie sua cul-
 pa exigente non habeant: districto
 tamen iudicio agitur: vt per eozum
 ignorantia hi et q̄ sequunt offendāt.
 Ibi nāq; in euāgelio p semetipsum

veritas dicit. Si cecus ceco duca-
tum prebeat: ambo in foveam cadunt.
Hinc psalmista non optantis ait:
sed prophetarum ministerio denun-
ciat dicens. Obscurentur oculi eor-
um ne videant: et dorsum eorum semp
incurva. Oculi quippe sunt qui in
ipsa bonorum summi facie positi: pro-
videndi officium itineris susceperunt.
Quibus hinc nimirum qui subsequen-
ter inheret dorsa nominantur. Ob-
scuratis ergo oculis dorsum flecu-
tur: quia cum lumen scientie perdunt
qui presunt: profecto ad portanda
peccatorum onera curvantur qui se
quuntur. Melocum regimini-
nis subeant qui vivendo non perfici-
unt quae meditando didicerunt. Et
sunt nonnulli qui solerti cura
precepta perscrutant: sed quae
intelligendo penetrant: vivendo con-
culcant. Repente docent quae non
opere sed meditatione didicerunt:
et quod verbis predicant moribus im-
pugnant. Unde fit ut cum pastor
per abrupta graditur: ad precipi-
tium grex sequatur. Hinc namque do-
minus per prophetam contra contem-
pibilem pastorum scientiam querit
dicens. Cum ipsi lipidissimam aquam
biberetis: reliquam pedibus vestris
turbabatis: et oves mee quae calcu-
ta pedibus vestris fuerat pascebantur:
et quae pedes vestri turbaverat
hec bibeant. Aquam quippe lipidis-
simam pastores bibunt: cum fluente
veritatis re ceteri intelligentes hauri-

unt: sed tandem aquam pedibus tur-
bare: est sanctae meditationis studia male
vivendo corrumpere: quam seorsum
turbatam pedibus oves bibunt: cum
subiecti quique non sectantur verba
quae audiunt: sed sola quae conspiciunt
exempla pravitatis imitantur. Qui-
cum dicta sitiunt quae per opera per-
vertuntur: quasi corruptis fontibus
in potum lutum sumunt. Hinc quoque
per prophetam scriptum est. Causa
ruinae sacerdotes mali. Hinc rursum
dominus per prophetam dicit. Facti
sunt domus israel in offendiculum
iniquitatis. Nemo quippe ampli-
us in ecclesia nocet: quam qui perver-
se agens nomen vel ordinem sancti-
tatis habet. Delinquentem namque
hunc redarguere nullus presumit:
et in exemplum culpa vehementer
extenditur: quoniam pro reverentia ordi-
nis peccator honorat. Indignum autem
quique tanti reatus potera fugeret:
si veritatis sententiam sollicita cor-
dis aure pensarent: quae ait. Qui
scandalizaverit unum de pusillis
istis qui in me credunt: expedit ei
suspendatur molla asinaria in col-
lo eius: et demergatur in profundum
maris. Per mollam quippe asi-
nariam secularis vite circuitus ac
labor exprimitur: et per profundum
maris extrema damnatio designa-
tur. Qui ergo ad sanctitatis spem
deductus vel verbo ceteros destruit:
vel exemplo: melius profecto fuerat
ut hunc ad mortes sub exterioribus

bitu terrena acta constringerent: quod
sacra officia in culpa ceteris imita-
bilem demonstrarent: quia nimirum
si solus caderet: hunc utcumque
tollerabilior inferni pena cruciaret.

Quantum sit pondus
regiminis. Cap. iij.

Et itaque breuiter diximus:
ut quantum sit pondus regi-
minis monstrarem: ne temerare
sacra regimina quisquis ipsis impar
est audeat: et per concupiscentiam
culminis ducatum suscipiat per di-
cionis. Hinc etiam pie iacobus pro-
hibet dicens. Nolite plures magi-
stri effici fratres mei. Hic ipse dei ho-
minumque mediator regnum percipere vi-
tauit in terris: qui supernorum quod spi-
rituum scientiam sentiumque transcen-
dit: ante secula regnat in caelis. Scri-
ptum quippe est. Iesus dum cogno-
uisset quia venturi essent ut raperent
eum et facerent eum regem: fugit in
montem solus. Quis enim principari
hominibus tam sine culpa potuisset:
quod is qui hos nimirum regere: quod
ipse creauit? Sed quia nimirum
idcirco in carne appiuit: ut non solum
nos per passionem reddimeret: ve-
rum etiam per conuersationem do-
ceret: exemplum sequentibus pre-
bens rex fieri noluit: ad crucis ve-
ro patibulum sponte conuenit. De
latam gloriam culminis fugit: et pe-
nam probose mortis appetiit: ut ma-
iora eius videlicet discerent fauores
mundi fugere: et terrores minime

timere: pro veritate aduersa dilige-
re: prospera formidando declinare:
quia et ista sepe per timorem inquit-
nant: et ista per dolorem purgant.
In istis se animus extollit: in illis
autem etiam si quando se crederet ster-
nitur. In istis sese homo obliuiscitur:
in illis vero ad sui memoriam nolens
etiam coactusque reuocatur. In istis
sepe et acta bona deperunt: in illis
autem longi quoque temporis admis-
sa terguntur. Nam plerumque aduer-
sitaris magisterio sub disciplina cor-
premitur: quod si ad regiminis culmen
eruperit: in elationem protinus vsu
glorie permutatur. Sic saul qui in-
dignum se prius considerans fuge-
rat: mox ut regni gubernacula su-
scipit intumuit. Namque honorari
coram populo cupiens: dum repre-
hendi publice noluit: ipsius qui in re-
gno se uiderat scidit. Sic dauid au-
toris iudicio pene in cunctis actioni-
bus placens: mox ut pressum ponde-
re caruit: in timorem vulneris eru-
pit. Factusque est in morte vir crudeli-
ter rigidus: quod in appetitu semine
eneruiter fluxus. Et qui malis ante no-
uerat pie peccare: in bonorum necesse post
didicit sine obstaculo retractionis
ante elare. Prius qui se ire pre-
bensum persecutore noluit: et post cum
dano dissuadens exercitus et deuo-
tum militem exiit. Quae profecto ab ele-
ctorum numero culpa longius raperet: nisi
si hinc aduentum flagella reuocassent.
Quae cura regiminis cor per diuersa
quod

diuerberat.

Cap. quartum.

Spe suscepti cura regiminis
cor per diuersa diuerberat: z
ipar quilibet iuenit ad singula dū cō
fusa mente diuidit ad multa. Un
qdā sapiēs. puidē prohibet dīcēs:
Sūt. Ne i multis sint actus tui: qā
videlz nequāq̄ plene i vniuscuius
q̄s operis ratio colligitur: dū mēs
p diuersa ptitur. Cumq; foras p in
solent in curā trahit: a timoris in
rimī soliditate vacuatur: z fit in ex
teriorum dispositione sollicita: z sui
sō. nūmodo ignara: scit cogitare mul
ta senesciens. Nam cum plus q̄ ne
cesse est: se exterioribus implicat q̄si
occupata in itinere obliuiscitur quo
tendebat: ita t a studio sine inquisi
tionis aliena: ne ipsa que parit dā
na cōsideret: z per quāra deliquat
ignoret. Neq; enī peccare se cēdi
as credidit: cum venientibus ad se
alienigenis: cellas aromatum olē
dit: sed in damnatione seuture pro
lis ex eo iram iudicis pertulit: quo
se faceret licenter existinauit. Sepe
dum multa suppetunt: dumq; agi
possunt que subiecti: quia acta sunt
admirentur in cogitatione animus
se eleuat: z plene in se iram iudicis
prouocat: q̄uis foras per iniqua
opera non erumpat. Intus quippe
est qui iudicat: intus qd iudicatur.
Qd ergo in corde delinquimus: la
tet hoies qd apud nos agim: sed
tamē ipō iudice teste peccam. Ne
q̄emz rex babilonic tunc reus de

elatione extitit: cum ad elatiōis ver
ba peruenit: quippe qui ore p̄pbe
tico: z ante cum ab elatione tacuit
sententiam reprobationis audiuit.
Lulpam namq; perpetrare supbie
iam ante detererat: qui omnipotē
tem deū quē se offendisse reppit: cū
ctis sub se gētibz predicauit. Sed
post hec successit sue potestatis ele
uatus dum magister fecisse se gau
det: cunctis p̄ius in cogitatione se p̄
tulit: z post ad hec tumidus dixit.
Nōne hec est babilō magna: quā
ego edificauit in domum regni: z i
robur fortitudinis mee z in gloria
decoris mei: Que videlicet vox illi
us ire vindicta aperte pertulit: quā
occulta elatio accendit. Nam distri
ctus iudex p̄ius inuisibiliter vidit
qd post publice serido reprehēdit
Unde z i irrationabile hūc animal
vertit: ab humana societate separa
uit: agri bestijs mutata mente p̄iun
xit: vt districto iustoq; iudicio ho
mo quoq; esse perderet: q̄ magnus
se vltra homines existimasset. Hec
itaq; proferentes non potestatem
reprehendimus: sed ab appetitu il
lius cordis infirmitatez manimus: t
ne imperfecti quiq; culmen arripe
re regiminis audeant: z qui in pla
nis stantes titubant: in precipitio
pedem ponant.

De his qui in regimine prodesse
exemplo possunt: sed quietem pro
pria sectado refugiūt. Ca. v.
Am sunt nōnulli qui eximia

virtutum dona percipiunt: et per ex-
citationem ceterorum in magnis mu-
neribus exaltantur: qui studio ca-
stilitatis mundi: abstinentie robore
validi: doctrine dapibus referti: pa-
tientie longanimitate humiles: au-
toritatis fortitudine erecti: pieta-
tis gratia benigni: iustitie severita-
te districti sunt. Qui nimirum cul-
men regiminis si vocati suscipere re-
muunt: ipsa sibi plerumque dona adi-
munt: que non pro se tantummodo:
sed et pro alijs acceperunt. Cuiusque sua
et non aliorum lucra cogitant: ipsis
se que priuatim habere appetunt:
bonis priuant. Hinc namque ad disci-
pulos veritas dicit. Non potest ci-
uitas abscondi super montem posi-
ta: neque accendunt lucernam et po-
nunt eam sub modio sed super can-
delabrum: ut luceat omnibus qui in
domo sunt. Hinc petro ait. Symon
ioannis amas me? Qui cum pro-
tinus se amare respondisset audiuit.
Si diligis me pasce oves meas.
Si ergo dilectionis est testimonium
cura pastoris: quisquis virtutibus
pollens: gregei dei renuit pascere:
pastorem summum conuincitur non
amare. Hinc paulus dicit. Si chris-
tus pro omnibus mortuus est: er-
go omnes mortui sunt: et si christus
pro omnibus mortuus est: superest
ut qui viuunt iam non sibi uiuant:
sed ei qui pro ipsis mortuus est: et re-
surrexit. Hinc per moysen precipi-
tur: ut uxorem fratris sine filiis de-

functi: superstes frater accipiat: atque
ad nomen fratris filium gignat.
Quam si accipe forte reuenerit huic
in faciem mulier spuar: unumque ei pe-
de discalciet: cuiusque hitaculum domum
discalciami vocet. Frater quippe de-
functus ille est: qui post resurrectio-
nis gloriam apparens dixit. Ite nun-
ciate fratribus meis. Qui quasi si-
ne filiis obiit quia adhuc electorum
suorum numerum non impleuit. Ihu-
sus. s. uxorem superstes frater forti-
ter precipitur: quia dignum profecto est
ut cura sancte ecclesie ei qui hanc be-
ne regere preualet imponatur. Cui
nolenti in faciem mulier expuit: quia
quisquis ex muneribus que acce-
pit prodesse alijs non curat: bonis
quoque ei sancta ecclesia exprobrans:
ei quasi in faciem saluam iactat. Cui
ex uno pede calciamentum tolli-
tur: ut discalciami domus vocetur.
Scriptum quippe est: calciami pedes in
preparatione euangelij pacis. Si
ergo ut nostram: sic curam proximi
gerimus: utrumque pede per calcia-
mentum munimus. Qui vero suam
cogitans utilitatem proximorum ne-
gligit: quasi unius pedis calciame-
tum cum dedecore amittit. Sunt ita-
que nonnulli qui magis ut diximus
muneribus ditati: dum solius con-
templationis studijs inardescunt pa-
tere utilitati proximorum in predi-
catione refugiunt: secretum quicquid
diligunt: secessum speculationis pe-
tunt. De quibus si districte iudicentur

ex tantis proculdubio rei sunt: quā
tis prodesse venientes ad publicū
poterunt. Quia enim mente is qui
proximis pfuturus entesceret vti-
litati ceterorum secretum preponit
suū: quādo ipse summū patris vni-
genitus vt multis prodesset de sinu
pātis egressus est ad publicū nfm?

Qui per humilitatem pō-
dus regiminis fugiunt: tunc vere
humiles sunt: cum diuinis iudicijs
non reluctant.

Cap. vi.

Sunt nonnulli qui ex sola
humilitate refugiunt: ne eis
quibus se impares existimant pre-
serātur. Quorum profectio humili-
tas si ceteris quoq; virtutibus cin-
gatur: tūc ante dei oculos verax ē:
cum ad respuendum hoc qd subire
precipitur pertinax non est. Neq;
enim vere est humilis qui supni nu-
tus arbitrium vt debeat pcesse in-
telligit: et tamē pcesse contempnit.
Sed diuinis dispositionibus sub-
ditus atq; a vitio obstinationis ali-
enus: cum sibi regiminis culmē im-
peratur: si iam donis preuentus est
quibus et alijs proficit: et ex corde de-
bet fugere et iuitus obedire.

Quoniam nonnunq; predicationis offm et nō-
nulli laudabiliter appetūt. Cap. vii.

Tamē nonnunq; predica-
tionis officium et nonnulli lau-
dabiliter appetūt: et ad hoc nōnul-
li laudabiliter coacti pertrahuntur.
Quod liqde agnoscimus si duozū

pphetarum facta pēsamus: quozū
vnus ad pdicādū vt mitti debuisset
spōte se pbuit: quo tamē alter pge-
re cū pauore recusauit. Elaias qd
pe dōmīno querēti quē mitteret: vt
tro se obtulit dicēs. Ecce ego: mitte
me. Jeremias autē mīt. f: et tamen
ne mitti debeat humiliter reluctat
dicens. A. A. A. domine deus: ecce
nescio loqui qz puer ego sum. Ne-
pe ab vtrifq; exterius diuersa vox
pdijt: sed a diuerso fonte dilectiōis
non emanauit. Duo qdpe sunt pre-
cepta charitatis dei videlicet amor
et pxi. Per actiua igitur vitā p-
desse proximis cupiens elaias offi-
cium predicationis appetijt: p cō-
tēplatiua vero ieremias amori con-
ditoris sedule inherere desiderās:
ne mitti ad predicanandum debeat cō-
tradicit. Quod ergo laudabiliter al-
ter appetit: hoc laudabiliter alter
expauit. Iste ne tacite cōtemplatio-
nis lucra loquendo pderet: ille autē
ne damna studiosi optis tacēdo sen-
tiret. Sed hoc in vtrifq; est subtri-
lius intmēdū: qz et is qui recusauit
plene nō restituit: et is qui mūtū volu-
it: ante se per altaris calculum pur-
gatum vidit: ne aut non purgatus
adire quisq; sacra mysteria: audeat
aut quē supna gratia elegit sub hu-
militatis specie superbe cōtradicat.
Quia igitur valde difficile est pur-
gatum se q̄libet posse cognoscere:
predicationis officium tutius dedl

natur. Rectamen declinari vt dicitur
 mus pertinaciter debet: cum ad sus-
 sciendum hoc superna voluntas
 agnoscitur. Quod moyses vtrūq;
 miro opere expleuit: qui preeffet tā
 te multitudini ⁊ noluit ⁊ obediuit.
 Superbus enim fortasse esset si du-
 catum plebis innumere sine trepi-
 datione susciperet: ⁊ rursum super-
 bus existeret si auctoris impio obe-
 dire recusaret. Vtrobūq; ergo hu-
 milis: vtrōq; subiectus: ⁊ preeffe
 populis semetipsum metiendo no-
 luit: ⁊ tamen de imperātis viribus
 presumendo cōsensit. Hinc ergo q̄
 q; percipientes colligant: cuius quā-
 ra culpa ex appetitu proprio ceteris
 preferri non metuunt: si sancti viri
 plebium ducatum suscipe deo etiā
 iubente timuerunt. Moyses suadē
 te domino trepidat ⁊ infirmus quis-
 q̄ vt honoris onus percipiat anbe-
 lat. Et qui ad casum valde purget
 ex proprijs: humerum libenter op-
 primendus ponderibus submittit
 alienis. Que egit ferre non valet: ⁊
 auget quod portet.

De his qui preeffe concupi-
 scunt. Cap. viij.

Verūq; vero qui preeffe cō-
 cupiscunt ad vsum sue libidis
 instrumentum apostolici sermonis
 arripiunt quo ait. Si quis episco-
 patum desiderat: bonū opus desi-
 derat. Qui tamen laudans deside-
 rium: in pauore verit̄ protinus qd̄

laudauit: cum repente subiungit.
 Oportet episcopum irreprehensi-
 bilem esse. Lunq; virtutum necessa-
 ria sequenter enumerat: que sit irre-
 prehensibilitas ipsa manifestat. Et
 fauet ergo desiderio: ⁊ terret ex pre-
 cepto. Sic si apte dicat. Laudo qd̄
 queritis: sed pius discite qd̄ gratis:
 ne dum vosmetipsos metiri negli-
 gitis: tāto sedioꝝ vestra reprehensi-
 bilitas appareat: q̄to ⁊ a cunctis cō-
 spici in honoris arce festinat. Ma-
 gnus enim regendi artifex fauori-
 bus ipellit: terroribus retrahit: vt
 auditores suos ⁊ descripto irrepre-
 prehensibilitatis culmine restrigat
 a superbia: ⁊ officium laudando qd̄
 queritur componat ad vitā. Quis
 notandum q̄ illo in tempore dicit:
 quo quisquis plebibus preeerat: pri-
 mus ad martyrij tormenta duceba-
 tur. Tūc ergo fuit laudabile episco-
 patum querere: quando per eum
 vnumquemq; dubium non erat:
 ad supplicia grauiora peruenire.
 Unde ipsum quoque episcopatus
 officium boni operis expressione
 diffinitur: cum dicitur. Bonum o-
 pus desiderat. Ipse ergo sibi restis
 est quia episcopatum non deside-
 rat: qui non per hoc quod appetit:
 boni operis ministerium sed bono-
 ris alogiam querit. Sacrum quip-
 pe officium non solum non diligit
 omnino: sed nescit: qui ad culmen
 regiminis anbelans; in occulta

meditatione cogitationis. ceterorum
subiectioe pascit laude. propria leta-
tur: ad honores cor eleuat: rex af-
fluentiū abūdātia exaltat. Nō dī er-
go lucrū queritur sub eius honoris
specie: quo mūdi destrui lucra de-
buerant. Cum mens humilitatis
culmen arripere ad elationem co-
gitat: quod foris appetit itus im-
mutat.

Quis mens preesse volentiū plerūq;
sibi ficta bonorum operum promi-
sione blādatur. Cap. ix.

Ed plerūq; hi qui subire ma-
gisterium pastorale cupiunt:
nōnulla quoq; bona opa animo p-
ponunt. Et quis hoc elationis in-
tentione appetat: opaturos tamen
se magna ptractant. Fitq; vt aliud
intus intentio supprimat: aliud tra-
ctantis animo supficies cogitatio-
nis ostendat. Nam sepe mēs de se
ipsa mētē: et fingit se de bono ope
amare quod nō amat: de mūdi autē
gloria nō amare quō amat. Que pri-
cipari appetens: fit ad hoc pauida
anteq; perueniat: audax cū puen-
rit. Tendens enim ne nō perueni-
at trepidat: sed repente perueniens
inre sibi hoc debitum ad quō puenit
putat. Cumq; pcepti principatus
officio pfrui seculariter cepit: liben-
ter obliuiscitur quicquid religiose cogi-
tauit. Vñ necesse est vt cū cogitatio
extra vsum ducitur: prius mētis
oculus ad opera trāfacta reuocet.

Ac pēset quisq; quod subiectus egit:
et repente cognoscit si preclatus bo-
na agere quod proposuerat facit. Quia
nequaquā valet i culmine positus hu-
militatem discere: qui in imis posi-
tus subire non desijt: nescit laudē
cum suppetit fugere: qui ad hāc vi-
dit cum deesset anbelare. Nequa
quā vincere auaritiā potest: quādo
ad multorum sustentationes tēdit:
is cui sufficere propria nec soli potu-
erunt. Ex ante ergo acta vita se quis-
q; inueniat: ne i appetitu culminis
se imago cogitatiois iudat. Quā-
uis plerumq; in occupatione regi-
minis: ipse quoq; boni opis vsus p-
ditur: quod in tranquillitate tenebat: quod
quieto mari recte nauē etiam iperit-
tus nauta dirigit: tur bato autē tem-
pestatis fluctibus: etiā peritus nau-
ta se confundit. Quid nāq; est pote-
stas culminis nisi tempestas men-
tis? In quā semp cogitationū pcellis
navis cordis quatitur: huc illucq;
incessanter impellitur: vt p repenti-
nos excessus oris et opis: quasi per
obutantia saxa fragātur. Inter hec
itaq; quod sequēdū ē: Quid tenēdū
nisi vt virtutibus pollens coactus
ad regimē veniat: virtutibus vacu-
us nec coact⁹ accedat? Ille si omni-
no renitē: caueat ne acceptā pecu-
niam in sudario ligans: de eius oc-
cultatione iudicetur. Pecuniam quod-
pe i sudario ligare est: pcepta dona
sub ocio lenitioris abscondere. At

tōtra iste cum regniē suscipit: attē
dat ne p' exemplū prauū operis pba
riseoz moze ad ingressum regni tē
dentibus obstaculū fiat: quia iuxta
magistri vocem: nec ipsi intrāt nec
alios intrare permittūt. Cui cōside
randū quoqz est: qz cū causam po
puli elect' p'sul suscipit: q'si ad egruz
medicus accedit. Si ergo adhuc i
eius corpore passiones viuūt: qua
p'sumpsiōe p'cusso medert' pperat
qui in facie vulnus portat?

Qualis quisqz ad regimen veni
re debeat.

Cap. x.

Ue igit' ille modis omnibus
debet ad exemplū viuēdi pro
trahi: qui cūctis carnis passionib'
mories: iaz spūaliter viuūt: qui pro
spera mūdi postposuit: q' nulla ad
uerfa p'imescit: q' sola interna desi
derat: cuius intētiōi bene cōgru
ens nō oīno p' imbecillitatē corpus
nec valde p' cōrumeliā repugnat
spūs: qui ad aliena cōcupiscēda nō
ducit: sed p'pzia largit': qui p' pie
tatis viscera citius ad ignoscenduz
ducit: sed nunq' plusq' deceat igno
scens ab arce rectitudinis inclinā:
qui nulla illicita pperat: sed pepe
trata ab alijs vt p'pzia deplorat: q'
ex affectu cordis aliene infirmitati
compatitur: sicqz in bonis proximi
sicut in suis p'fectibus letatur: qui
ita se imitabilē ceteris in cūctis que
agit insinuat: vt iter eos nō habeat
saltez qd' de transactis erubescat: q'
sicutudet viuere: vt p'rimozū quo

qz corda arētia doctrine valeat fluē
tis irrigare: qui z experimēto iam
didicit qd' obtinere a domino q' po
poscerit possit. Cui p' affectus vocē
iam quasi spūaliter dicitur: Adhuc
loquēte te dicā Ecce adsum. Si enī
fortasse quis veniat: vt p' se ad iter
cedendū nos apud potentē quēpiā
viruz qui sibi iratus: nobis vero est
est incognit' ducat: p'imus respon
demus. Ad intercedēdū venire nō
possuz: quia familiaritatis eius no
tidiam non habeo. Si ergo homo
apud hominē de quo minime p'su
mit: fieri intercessor erubescit: qua
mēte apud deum intercessoris locū
p' populo arripit: qui familiare se
eius grē esse p' vite meritū nesciūt?
Aut quō ab eo alijs veniaz postu
lat: qui vtrum sibi sit placatus igno
rat? Qua in re est adhuc aliud solici
tū formidandū: ne q' placare iraz
posse credit: hanc ipse ex proprio
reatu mereat. Luncti enī liq' do no
nimus: quia cūz is qui displicet ad
interpellandū mittit: irati animus
ad dterioza prouocatur. Qui ergo
adhuc desiderijs terrenis astringi
tur: caueat ne districti iram iudicis
grauius accendens duz loco glorie
delectat: fiat subditis auzo: ruine.
Solert' ergo se vnusqzqz metia
tur: ne locū regiminz assumere au
deat: si adhuc in se vitium vānabi
liter regnat. Ne is que crimen de
prauat proprio: intercessor fieri ap
petat pro culpis aliorum.

Prima pars pastoralis.

Qualis quisque ad regnum venire non debeat. *Cap. xi.*
 Hinc etenim superna voce ad moysen dicitur. Loquere ad garon. Homo de semine tuo per familias: qui habuerit maculam; non offerat panem deo suo: nec accedat ad ministerium eius. Ubi et repente subiungitur. Si cecus fuerit: si claudus: si vel paruo vel grandi vel torto naso: si fracto pede: si manu: si gibbus: si lippus: si albuginem habens in oculo: si iugem scabiem: si impetiginem in corpore: vel poderosus. *Ecce* quippe est qui supernae lumen intelligentie vel contemplationis ignorat: qui presentis vite tenebris pressus: dum venturam lucem: nequaquam diligendo conspiciat: quo gressus operis porrigat nefat. Huic etenim prophetante anna dicitur. Pedes sanctorum suorum seruiabit: et impij in tenebris conticescent. Claudus non est qui quidem quo pergere debet aspiciat: sed per infirmitatem mentis vite viam perfecte non valet tenere quam videt: quia ad virtutis statum dum fluxa consuetudo non erigitur quo desiderio inmittit: illic gressus operis efficaciter consequuntur. Huic etenim paulus dicit. Remissas manus et dissoluta genua erigite: et gressus rectos facite pedibus vestris: ut non claudicans quis erret: magis autem sanetur. Paruo autem na-

so est: qui ad tenendam mensuram discretionis idoneus non est. Naso quippe odores fetoresque discernimus: Recte ergo per nasum discretio exprimitur per quam virtutes eligimus: delicta reprobamus. Unde et in laude sponse dicitur. Nasus tuus sicut turris que est in libano. Quia nimirum sancta ecclesia que ex causis singularum temptationum procedat: per discretionem conspicit: et ventura vitiorum bella ex alto deprehendit. Sed sunt nonnulli qui dum se estimari hebetes nolunt: sepe se in quibusdam inquisitionibus plusquam necesse est exercentes: ex nimia subtilitate falluntur. Unde hic quoque subditur: vel grandi et torto naso. Nasus etenim grandis et tortus est: discretionis subtilitas immoderata: que dum plusquam decet excreuerit: actionis sue rectitudinem ipsa confundit. Fracto autem pede vel manu est: qui viam dei pergere omnino non valet: atque a bonis actibus funditus exorsus vacat: quatenus hec non ut claudus saltem cum infirmitate teneat: sed ab his omnimodo alienus existat.

Gibbus vero est: quin terrene sollicitudinis pondus deprimit: ne vniquam ad superna respiciat: sed solis his que in infimis calcant intendat. Qui et si quando aliquid ex bono patrie celestis audierit: ad hoc nimirum per se consuetudinis pon-

dere pregrauatus: cordis faciē nō
attollit: quia cogitationis statū eri-
gere nō valet: quē terrene vltus sol-
licitudinis curuz tenet. Ex eorum
q̄ppe specie psalimista dicit. Incur-
uatus sum ꝛ humiliatus sum vsqꝫ
quaqꝫ. Quozū culpā p̄ semetipsam
veritas reprobas ait. Semen autē
q̄d cecidit in sp̄nis: hi sunt qui au-
diunt verbū: ꝛ a sollicitudinibus
ꝛ diuinis ꝛ voluptatibus vite eun-
tes suffocantur: ꝛ nō referūt fructū.
Lippus vero est cuius quidē inge-
nium ad cogitationē veritatis emi-
cat: sed tñ hoc carnalia opa obscu-
rant. In lippis quippe oculis pupil-
lesane sunt: sꝫ humore defluēt iſur-
mitate palpebre grossescūt. Quozū
quia infusione crebra atterit: etiā
acies sane pupille vitiat. Et sunt
nōnulli quozū sensum carnalis vite
operatio sauriat: qui videre recta p̄
ingeniū poterant subtiliter: sed vsu
p̄uozū actum calligāt. Lippus
itaqꝫ est cui⁹ sensus natura exauit:
sed ꝫuersationis p̄uuitas ofundit.
Eubene p̄ angelū dicitur. Colirio
inunge oculos tuos vt videas. Co-
lirio quippe inungimus oculos vt
videamus: cum ad cognoscendam
veri luminis claritatē: intellect⁹ no-
stri aciem medicamine bone opera-
tionis adiunamus. Albuginē ve-
ro habet in oculo qui veritatis lucē
videre nō sinitur: quia arrogātia sa-
pientie sue seu iusticie cecat. Pupil-

la nāqꝫ oculi nigra videt: albuginē
vero tolerans nihil videt. Quia vi-
delicet sensus humane cogitatiois
si stultū peccatozēqꝫ se intelligit: co-
gitationem intime claritatis appre-
hendit. Si autem candorem iusti-
cie seu sapientie sibi tribuit: se a luce
superne cogitationis excludit. Et
eo claritatem veri luminis non pe-
netrat: quo se apud se per arrogan-
tiam exaltat. Sicut de quibusdam
dicitur. Dicentes enim se esse sapiē-
tes stulti facti sunt. Jugem vero
scabiem habet: cui carnalis petu-
lantia sine cessatione dominat. In
scabiē etenim seruoꝝ visceruz ad cu-
tem trahitur: per quā luxuria recte
designatur: quia si cordis tempta-
tio vsqꝫ ad operationez profilit mi-
mirum seruoꝝ intimus vsqꝫ ad cu-
tis scabiem prorumpit: ꝛ foris coz-
pus sauriat. Quia dum in cogita-
tione: voluptas nō reprimitur: etiā
in actione dominatur. Quaz enim
cutis pruruginem paulus curabat
abstergere: cum dicebat. Tempta-
tio nos non apprehendat nisi hu-
mana. Ac si aperte diceret. Humā-
num quidē est in corde temptatio-
nem perpen: demoniacuz vero est:
temptationis certamine ꝛ in opera-
tione superari. Impetiginē quo-
qꝫ habet in cozpe quisquis auari-
tia vastatur in mēte: que si in par-
uis nō cōpescitur nimirū sine mēsu-
ra dilatat. Impetigo q̄ppe corpus

Secūda pars pastoralis

sine dolore occupat: et absque occupati tedio exercitēs; membrorum decorem sedat. Quia et auaritia capti animū dū quasi delectat exulcerat: et dum adipiscēda queque cogitatiōi obijcit: ad inimicitia accēdit: et dolore in vulnere nō facit: quia estuanti animo ex culpa: abundantia pmitit. Sed decorem membrorum pditur: quia alia quoque virtutum per hac pulchritudo deprauat: et quia in totum corpus erupit: quia per vniuersa vitia animū supplantat. Paulo attestatē qui ait. Radix omnium malorum est cupiditas. Ponderosus vero est qui turpitudinē nō exerceat ope: sed tamē ab hac cogitatione cōtinua: sine moderamine grauat in mēte. Qui nequaquam quidem vsque ad opus nephandum rapitur: sed eius animus voluptate luxurie: sine vilo repugnationis stimulo delectatur. Vitium quippe est pōderis: cuius humor viscerum ad virtuta labitur: qui pfecto cuius molestia de decore intumescit. Ponderosus igitur est: qui totis cogitationibus ad lasciuia defluēs: pondus turpitudinis gestat in corde: et quis praua nō exerceat ope: tamē ab his nō cleuatur mēte: nec ad vsque boni opis in apto valet asurgere: quia grauat hunc in abditis pondus turpe. Qui quia ergo qui libet horum vitio subigitur: panes domino offerre phibetur: ne pfecto diluere aliena delicta nō valeat is que adhuc propria deuant.

Quia igitur paucis ad pastorale magisterium dignus qualiter veniat: atque hoc indignus qualiter ptimeat ostēdimus. Nunc is qui ad illud digne puenit: in eo viuere qualiter debeat demōstremus.

Explicit prima pars libri. Incipit secūda. Is qui ad regimē ordinate puenit qualiter se in ipso regimine debeat exhibere. Cap. xij.

Antiquus debet actionē populi actio trāscendere p viliis quā distare solet a grege vita pastoris. Dopotet nāque vt mentiri sollicitē studeat: quāta tenēde rectitudinis necessitate cōstringitur: sub cuius estimatiōe populus grex vocat. Sit ergo necesse est cogitatione mūdus: actiōe precipuus: discretus in silentio: vtilis in verbo: singularis cōpassione. primum: p cunctis cōtēplatione suspensus: bene agēbus per humilitatem socius: cōtra delinquentiū vitia per celum iusticie erectus: internorum curam in exteriorum occupatione nō minuēs: exteriorum puidentiā in interiorum sollicitudine nō relinquens. Sed hec que breuiter enumerando pstrinximus: paulo latius explicando discramus.

Ut rector semper sit cogitatione mundus. Cap. xij.

Rector semper cogitatione sit mūdus: quatenus nulla hūc immūditia polluat: et hoc suscipit officium: vt in alienis quoque cordibus

pollutionis maculas tergat. Quia
 necesse est vt esse mūda studeat ma-
 nus: q̄ diluere sozdes curat: ne ta-
 cta queq; deterius inquinēt: si soz-
 dida in se lutū tenet. hinc nāq; p̄ p̄-
 p̄betā dicitur. Mūdāmini q̄ fert̄
 vasa dñi. Vasa etenī dñi ferūt: q̄ p̄-
 ximozū aīas ad eterna sacraria per-
 ducēdas in sue p̄uersatiōis fide su-
 sciipiūt. Apud semetipsos ergo quā-
 tum debeat mūdari cōspiciāt: q̄ ad
 eternitatē tēplū vasa viuētia in sinu
 pp̄rie sponsiōis portāt. hinc voce
 diuina p̄cipit vt in aarō pectore ra-
 tionale iudiciū vittis ligātibz ip̄ri-
 mat̄: q̄ tenus sacerdotale cor neq̄
 q̄ cogitationes fluxe possideāt: s;̄
 ratio sola cōstrigat. Nec idiscrētū
 quid vel iurū cogitēt: q̄ ad exēplū
 alijs p̄stitur ex grauitate vite semp
 debet ostēdere quātū in pectore ra-
 tionē portet. In q̄ etiā rationali vi-
 gilāter adiūgitur: vt duodeci noīa
 patriarcharū describātur. Ascrip-
 tos etenī p̄ēs semp i pectore: ferre
 est antiq̄rū vitā sine itermiōe co-
 gitare. Nā tūc sacerdos irrepb̄si-
 biliter gradit̄: cū exēpla p̄cedētū
 patrū indefinēter intuet̄: cū sancto-
 rū vestigia sine cessatiōe cōsiderat:
 z cogitationes illicitas dep̄imit:
 ne extra ordis limitē opis pedētē
 dat. Quod bene z rationale iudiciū
 vocat̄: q; debet bonā malaq; subti-
 li rector examine discernere: z q̄ vel
 q̄bus: qñ vel qualiter agruāt studi-
 ose cogitare: nihilq; pp̄riū q̄rere:

sed sua cōmoda pp̄i quoz bona de-
 putare. Unde illic scriptū ē. Dones
 autē in rationali iudiciū doctrinā z
 d̄itate: q̄ erant in pectore aaron:
 quādo ingreditur corā domino: z
 gestabit iudiciū filiozū israel in pec-
 ctore suo in aspectu domini semp.
 Sacerdoti quippe iudiciū filiozū
 israel i pectore corā dño in aspectu
 gestare: ē subiectoz causas p̄ sola
 interni iudicis intētiōe discutare.
 Ut nil se ei humanitatis admisce-
 at: in hoc quod diuina positus vice
 disp̄sar: nec cor̄rectiōis studia p̄ci-
 uatus dolor exasp̄et. Cumq; cōtra
 aliena vitia emulatoz ostēditur que
 sua sunt exēq̄tur: ne tranq̄llitatē iu-
 dicij: aut latēs inuidia maculet: aut
 p̄ceps ira p̄urbet. Sed dñi cōfide-
 ratur terroz eius qui super omnia
 p̄sident: videlicet iudicis itimi: nō
 sine magno timore regantur subie-
 cti. Qui nimirū timor dñi mentē re-
 ctoris humiliat: purgat: ne hāc aut
 p̄sumptio spiritus eleuet: aut car-
 nis delectatio inquinēt: aut p̄ terre-
 narum rerum cupidinem importu-
 nitas pollute cogitātiōis obscuret.
 Que tamen non pulsare animum
 rectoris neq̄unt: sed festina necesse
 ē vt repugnatiōe vincātur: ne vicū
 quod p̄ suggestiōne tēptat molitie
 dilectatiōis subigat. Lūq; b̄ ab aīo
 tarde repellit mucrōe cōsensu oc-
 cidat. Ut rector sit semp opatio
 neprecipuus. Cap. xiiij.
 It rector opatione precipu*

Secunda pars pastoralis

vt vite viā subditis bene viuēdo de
nunciet: z grex q̄ pastoris vocē mo
resq; loquitur p̄ exēpla melius q̄ p̄
verba gradiat̄ur. Qui enī neces
sitate loci sui exigit summa dicere:
hac eadē necessitate cōpellit̄ summa
mōstrare. Illa nāq; vox libēt̄ au
ditōz cor penetrat: quā dicētis vi
ta cōmēdat: qui qd loquēdo ipat:
ostēdēdo adiūuat vt fiat. Hic enī p̄
p̄phetā dicit̄. Sup̄ mōtē excelsū
ascēde tu q̄ euāgelicās s̄iō: vt videli
cet q̄ celestī p̄dicatōe vtiur: ima iā
terrenoz opuz deserēs: in rex cul
mie stare videat̄. Tātōq; facili^r sub
ditos ad meliora bona p̄trahat: q̄n
to p̄ vite meritū te sup̄nis clamat.

Hic diuina lege armū sacerdos
i sacrificiū z dextrū accipit z sepa
tū vt nō solū sit ei^r opatio vtilis: s;
et singularis. Nec inter malos tū
modo q̄ recta sunt faciat: sed bñ q̄s
opantes subditos sicut honore or
dinis supat: ita et virtutū more trā
scēdat. Cui in esu q̄q; pectusculū cū
armo tribuit: vt quod de sacrificio
p̄cipit summere: hoc de semetipso
discat imolare: z nō solū pectore q̄
recta sunt cogitet: sed spectatores q̄
q; suos ad sublimia armo opis iul
tet. Nulla p̄spa p̄ntis vite appetat
nulla aduersa p̄tmescat. Blādūm
ta etenī mūdi respectō itimo terroz
despiciat: terrores aut̄ p̄siderato in
terne dulcedinis blādūmēto p̄tēnat
Unde sup̄ne q̄q; vocis ip̄io i vtro
q; humero sacerdos velamie super

humerali astringitur: vt p̄tra adū
sa z p̄spa v̄tutūz semp ornamento
muniat: q̄tenus iuxta vocē pauli:
p̄ arma iusticiae d̄xtris z asiniſtris
gradies: cū ad sola q̄ interiora sunt
nitit̄: i nullo delectatōis ifimē late
re flectat: nō hūc p̄spa eleuet: non
adūsa p̄turbēt: nō blāda vsq; ad vo
luptatē d̄mulcēt: nec aspa vsq; ad
despationē p̄māt: vt dū null^r passi
onib^r mētis humiliat itētionē: quā
ta i vtroq; humero sup̄humeralis
pulchritudine tegat ondat. Quod
recte et sup̄ hūerale ex auro iacinto
purp̄a bis tincto cocco z torta bisso
fieri p̄cipit: vt q̄nta sacerdos dare
scere v̄tutū diuinitate debeat demō
stretur. In sacerdotē q̄ppe hitu
ante omnia aux̄ fulget: vt in eo intel
lectus sapie p̄ncipaliter emicet. Cui
iacinctus q̄ ereo colore respicet ad
iūgit̄: vt p̄ omē quod itelligēdo pe
netrat: nō ad fauorem ifimos: s; ad
amorē celestīū surgat: ne dū suis i
caut̄ laudib^r capit̄: ipso et v̄tutis
intellectu vacuet. Auro q̄ppe atq;
iacincto purpura p̄misset: vt vs sa
cerdotale cor cum summa q̄ p̄dicat
spectat i semetipso et suggestiōes vi
tiorum rep̄mat eisq; velut ex regia
ptate p̄tradicat: q̄tenus nobilitates
semp̄ itime regeneratōis aspiciat: z
celestis regni sibi hitū i oibus defē
dat. De hac enī nobilitate sp̄s p̄ pe
trū dicit̄. Vos estis genus electū:
regale sacerdotiū. De hac et potesta
te q̄ vitia subigim^r ioh̄is voce robo

ramur cum dicit. Quotq̄ aut̄ receperūt eū dedit eis patrē filios dei fieri. Hāc enī dignitatē fortitudinis psalmista cōsiderās ait. Mihi aut̄ nimis honorificati sūt amici tui deus: nimis p̄fortat⁹ est principatus eoz. Quia nimirū sc̄tōrū mēs p̄cipaliter i summis erigit: cū exteri us abiecta p̄peti cernūtur. Auro at̄ iacinto ac purpure bis tictus cocco adiūgit: vt ante iterni oculos iudicis: omnia virtutū bona ex charitate decorētur. Et cūcta q̄ corā hōibus rutilāt: hīc i aspectu intūmī arbitri flāma intūmī amoris accēdat. Que scilicet caritas qz diuinū simul z p̄ximū diligit: q̄si ex duplici tictura fulgescit. Qui igit̄ sic ad autoris spēm anelat p̄rimoz curaz negligat: vel sic p̄rimoz curā exēquitur vt tūino amore torpescat q̄a vnum hoz qd̄libz negligat: in sup̄humeralis ornamēto hīc coccoz bis tinctum nescit. Sz cū mēs ad p̄cepta caritatis tendit: restat p̄culdubio vt p̄ abstinētiāz caro maceret. Un̄ bene bis tincto cocco torta bissus adiūgitur. De terra etenī bissus nitenti spē oritur. Et qd̄ per bissum nisi cādēs decore munditie corporalis castitas designat: Que videlicet torta pulcritudini sup̄humeralis inectit: q̄a tūc castimonia ad p̄fectū mūditiē cādo rē ducitur: cū p̄ abstinētiāz caro fatigat. Cūqz int̄ ceteras virtutes et̄ afflicte carnis meritū p̄ficiat: q̄si in diuisa sup̄humeralis spē byssus torta

candelicit. Ut sit rector discretus in silētio: vtilis i v̄bo. Cap. xv. Rector discretus in silētio vtilis in verbo: ne aut tacēda proferat aut reticescat proferenda. Nā sicut incauta locutio in errozē p̄trahit: ita indiscretū silētiū: hos q̄ erudiri poterāt in erroze delinq̄t. Sepe nāqz rectores ip̄rouidi hūanā amittere grām formidātes: loq̄ libere recta p̄tmescūt: z iuxta veritatis vocē: nequaquā iā gregis custodie pastores studio s̄ mercenarioz vice deseruiunt: q̄a veniēte lupō fugiunt: dū se sub silētio abscondunt. Hīnc nāqz p̄ p̄phetā eos dñs increpat dicens. Canes muti nō valentes latrare. Hīc rursū q̄rit dicens. Nō ascēdistis ex aduerso: neqz opposuistis vos murū p̄ domo israel: vt staretis in p̄elio in die dñi. Et aduerso quippe ascēdere ē p̄ defēsiōe gregis voce libera huius mūdi potestantib⁹ p̄trahere. Et in die dñi in p̄lio stare: ē pranis decertantib⁹ ex iustitie amore resistere. Pastori enī recta timuisse dicere: qd̄ ē aliqd̄ tacēdo terga p̄buisse: Qui nimirū si p̄ grege se obicit: murū p̄ domo israel hostibus opponit. Hīc rursū de linq̄nti populo d̄ p̄rophe tui vid̄runt tibi falsa z stulta nec apiebant iniquitatē tuā: vt te ad penitentiā p̄uocarēt. P̄phete nāqz in sacro eloquio nōnūq̄ doctores vocant q̄ dū fugitiua eē p̄ntia indicāt q̄ sunt ventura manifestāt. Quos s̄mo d̄

Secunda pars pastoralis

uinus falsa videre redarguit: quia
 dñi corripere culpas metuunt: in cas-
 sum delinquentib⁹ pmissa securita-
 te bladiuntur. Qui iniquitatē peccati-
 um nequa q̄ aperiuunt: q̄a ab incre-
 pationis voce cōticescūt. Clavis q̄p-
 pe ap̄tionis ē sermo correptionis:
 q̄z icrepādo culpā detegit: quā sepe
 nescit ip̄e et q̄ p̄trauit. Hinc pau-
 lus ait. Ut potens sit exhortari in
 doctrina sana: et eos q̄ cōtradidunt
 redarguere. Hinc p̄ malachia d̄.
 Labia sacerdotis custodiūt sc̄ias: et
 legē req̄rūt ex ore eius: quia ange-
 lus domini exercitū est. Hinc per
 esaiā domin⁹ admōet dicens. Clama-
 ne cesses: q̄i tuba exalta vocē tuā.
 Preconis q̄ppe officii suscipit: q̄s
 q̄s ad sacerdotiū accedit: vt añ ad-
 uentū iudicis q̄ terribiliter seq̄tur: ip̄
 se scilicet clamādo gradiat. Sacer-
 dos ergo si p̄dicatiōis est nescius:
 quā vocē datur est p̄comur⁹. Hinc
 est enī quod sup̄ pastores p̄uinos i-
 liguarū specie spirit⁹ sanctus iedit
 q̄z nimirū q̄s repleuerit de se. p̄uino
 loq̄ntes facit. Hic moysi p̄cipit vt
 sacerdos tabernaculū igrediēs tin-
 tinabulū abiat ut vt videlicet vocē
 p̄dicatiōis habeat: ne sup̄ni specta-
 toris iudicij: ex silentio offendat.
 Scriptū q̄ppe est. Audiat sonit⁹
 quādo ingredit⁹ et egredit⁹ sanctua-
 riū i p̄spectu dñi et nō moriet⁹. Sa-
 cerdos nāq̄z ingrediēs et egrediēs
 moriet⁹ si deo sonit⁹ nō audiat: q̄z
 irā cōtra se occulti iudicis exigit:

si sine p̄dicatiōis sonitu i cedit. Ap-
 te aut̄ tintinabula vestimēto eius de-
 scribuntur inserta. Vestimēta enī sacer-
 dotis quid aliud q̄ recta opa debe-
 mus accipere. Propheta attestāte q̄
 ait. Sacerdotes tui i duantur iusticiā.
 Vestimēto itaq̄z illius tintinabula i-
 berēt: vt vite viā cū sonitu ligue: ip̄
 sa q̄q̄ sacerdot⁹ opa clamēt. Sed
 cū rector se ad loq̄ndū p̄parat: sub
 quāto cautele studio loq̄tur attēdat
 ne si ad loq̄ndūz inordinate rapit:
 erroris vulnere corda audientū feri-
 antur. Et cū fortasse videri sapiens
 desiderat vnitas cōpagē insipienter
 abscedat. Hic nāq̄z v̄itas dicit. Ha-
 bere sal in vobis et pacē habete iter
 vos. Per sal q̄ppe sapia v̄bi desig-
 tur. Qui igit̄ loq̄ sapiēter nitit: ma-
 gnop̄e metuat ne ei cloq̄ audien-
 tiū vnitas p̄fundat. Hic paul⁹ inq̄t
 Non plus sape q̄ op̄z sape sed sa-
 pe ad sobrietatē. Plus vult sape q̄
 op̄z sape: q̄ illa q̄ lex nō dicit seruat.
 Hic i sacerdot⁹ veste iuxta v̄bū do-
 mini tintinabulis mala punica cōiū-
 guntur. Quid. n. p̄ malapunica nisi
 fidei vnitas d̄signat. Nā sic i ma-
 lo punico vno exteri⁹ cortice: multa
 iteri⁹ grana manūntur: sic inume-
 ros sancte ecclesie populos v̄itas si
 dei p̄regit: q̄s intus diuinitas meri-
 toz tenet. Ille igitur rector icaut⁹
 ad loq̄ndū p̄parat: hoc quod iā p̄-
 misimus p̄ semetipsam v̄itas cla-
 mat discipulis: habet sal in vobis: et
 pacē iter vos hēte. Ac si figurate

p habitum sacerdotis dicat. Mala
 punica tintinabulis iungite: vt p oē
 qđ dicitis vnitate fidei cauta obler-
 uatione teneatis. Prouidēdum
 quoq; est sollicita intentōe rectori-
 bus: vt ab eis non solum praua nul-
 lo mō: s; nec recta qđe nimie z inor-
 dinate pferātur. Quia sepe dictoz
 virtus pditur: cū apud corda audie-
 ntium loquacitas incauta oportuni-
 tate leuigatur: z auctorē suū hec ea-
 dem loquacitas inqnat que seruire
 auditorib; ad vsum pfcēs ignorat.
 Unde bene per moysen d; Tir qui
 fluxum semis patitur: imund; erit.
 In mēte q̄ppe audientius semen se-
 cuture cogitatiois est audite q̄litas
 locutionis: quia dum per aures ser-
 mo cōcipitur: cogitatio i mēte ḡna-
 tur. Unde ab huius mundi sapiēti-
 bus: predicator egregius semūbi;
 est vocatus. Qui ergo fluxum se-
 minis sustinet immūdius asseritur:
 quia multiloquio subditus ex eo se
 inqnat qđ si ordinate pmeret: recte
 plem cogitationis edere i audientū
 corde potuisset. Dūq; incautus per
 loq̄citate defluit: nō ad vsum gn̄is
 s; ad imūditā semē fundit. Unde
 paulus quoq; cū discipulum de in-
 stantia predicatoris admoneret z v-
 cēs: testifico: coraz deo z xp̄o iesu:
 q̄ iudicaturus ē viuos z mōtuos z
 p aduētum ipius z regnuz ei;: pre-
 dica verbum iusta oportune impor-
 tune: dicitur oportune pmissit oport-
 tune. De sapud auditoroz mēte ipa

se sua vilitate destruit si h̄e oportu-
 nitas opportunitate nescit. Qđ
 rector sit singularis compassiōe. pri-
 m; p cūct; p̄replatōe suspēl;. L. xvi.

Et rector singularis cōpassione
 prius p cūct; p̄replatōe suspē-
 sus: vt p pietatis viscera i se infirmi-
 tatē ceteroz trāserat: z p speculati-
 onis altitudine semetipm q̄q; iuisi-
 bilia appetēdo trāscēdat: ne aut al-
 ta petēs ifirma. primo; despiciat:
 aut ifirmis. primo; p̄gruēs appe-
 tere alta derelinquat. Ihic ē nāq; q̄
 paul; i padisū ducit: celiq; tertij se-
 creta rimat: z tñ illa iuisibilū p̄re-
 platōe suspēsus ad cubile carnaliū
 mētis atie reuocat: atq; in oculis
 suis qualiter debeāt cōuersari. dis-
 pēsat dicēs. Propter fornicationez
 at vnusq;sq; suaz vxorem habeat: z
 vnaqueq; suaz viz habeat. Uxori
 vir debitū suum reddat: similiter z
 vxor viro. Et paulo post. Nolite
 fraudare iuicem: nisi forte ex p̄sēsu
 ad tps: vt vacetis ōzoni: z iteruz re-
 uertimini in idipm. Ecce iā celesti-
 bus secretis isit; z tñ p p̄desēfois
 viscera carnaliū cubile p̄seruatur.
 Et quē subleuat; ad iuisibilia erigit
 Ihic misatus ad secreta ifirmatū
 oculū cordis flectit. Celuz p̄repla-
 tōe trāscēdit: nec tñ stratū carnaliū
 sollicitudine deserit: q̄ p̄page carita-
 tis sumis simul z ifimis iūct;: z i se
 metipō virtute sp̄s: ad alta valēter
 rapit;: z pietate i alijs eq̄nimitē i-
 firmatur. Ihic etenim dicit. Quis

infirmatur et ego non infirmor? Quis scādalicat et ego non vro? Hinc rursus ait. Factus sum iudeis tanq̄ iudeus. Quod uidelz exhibebat n̄ amittēdo fidē: sed extēdēdo pietatē: vt i se psonā infidelitū trāsfigurans: ex semetipso disceret: q̄liter alijs misereri debuisset q̄tinus hoc illis ipēderet: q̄ sibi ipse si ita esset ipēdi recte voluissz. Hinc iterū dicit. Siue mente excedimus deo siue sobrii sumus vobis. Quia et se metipsum nouerat p̄tēplādo transcendere: et eūdē se auditoribz cōdescendendo temperare. Hinc iacob dño desup in itēte: et inūcto deorsū lapide ascēdētes et descendētes angelos videt. Q. .i. recti p̄dicatiōe nō solū sursum sanctū caput ecclesie videlicet dominus p̄tēplādo appetit: s; deorsū quoq; ad membra illi⁹ miserando dscēdit. Hinc moyses crebro tabernaculū igreditur et egreditur: et q̄ intus in p̄tēplatiōe rapit. foris firmamētū negotijs urget. Intus archana dei p̄sorat foris onera carnalium portat. Qui de rebus quoq; dubijs semper ad tabernaculum recurrit: coram testamento archa dominum p̄sultat: exēplum p̄culdubio rectoribus p̄bens: ut cum foris ambigūt quod disponant: ad mentem sēper quasi ad tabernaculum redcāt: et velut coram testamento archa dominum p̄sulat: et de hijs in q̄bus dubitant apud semetipsum int̄ sacri eloquij

paginas requirant. Hinc ipsa veritas per susceptionē nobis n̄ se humanitatis ostēsam in monte ozoni inheret: miracula i vrbibz exercet: imitatiōis uidelz viā bonis rectoribus sternēs: ut suam sūma cōtemplando appetūt: necessitatibz tamē ifirmatiū cōpaciēdo misceāt. Quā tūc caritas ad alta mirabiliter surgit: cū ad ima p̄rimoz se misericorditer attrahit et eū benigne descendit ad infima: eo valēter recurrit ad sūma. Tales enim sese q̄ p̄sunt exhibeāt: q̄bus subiecti occulta queq; sua p̄dere nō erubescāt: vt cū temptationū fluctu paruuli tollerāt ad pastoris mentē: quasi ad sinū m̄ris recurrāt. Et h̄ q̄ se iqnari pulsant culpe sordibus p̄vident: exhortationis ei⁹ solatio: ac lachrymis orationis lauet. Unde et ante fores templi ad abluendas ingredientū manus: mare eneum .i. luterē duodecim boues portant: qui q̄dem facie exterius eminent: sed posterius latent. Quid nanq; duodecim bobus: nisi vniūsus ordo pastozū signatur. De quibus paulo discrēte lex dicit. Non obturabis os boui triturati. Quozū quidē nos apta opa cernimus sed apud discretū iudicē q̄ illis posterius maneāt i occulta retributiōe nescimus. Quā p̄descensiois sue paciētiā diluēdis p̄rimoz cōfessionibz p̄parāt velut ante fores templi luterē portāt: vt q̄sq; intrare eternitatis ianuā nitit: tēptatiōes suas

mēti pastoris idicet: 7 q̄si in bonum
 luere cogitatiois vel opis manus
 lauet. Et sit plerūq; vt dū rectoris
 aiūs aliena tēptamēta cōdescēden-
 do cognoscit auditis tēptationib;
 etiā ipse pulsatur. Quia 7 beceadē
 p̄ quē populi multitudo diluitur: a
 qua p̄culdubio luteris inquinatur
 Nam dum sordes diluentium su-
 scipit: q̄si sue mūditiē serenitatez p̄-
 dit. Sed bec neq; quā pastori timē-
 da sunt: quia deo s̄bilitē cūcta pē-
 sante tanto facilius a sua eripit: q̄
 to misericordi^o ex aliena tēptatione
 fatigat. Ut sit rector bñ agētib;
 p̄ hūilitatē socius: s̄ deliquētū vi-
 tia p̄ celum iustitiē erectus. L. xvij.

It rector bñ agētib; p̄ hūili-
 tatē socius s̄ delinquentū vitia
 p̄ celū iustitiē erect^o: vt bōis i nullo
 se p̄ferat: 7 cū prauoz culpa erigit
 ptatē ptin^o sui p̄orat agnoscat: q̄ti
 n^o honore suppresso: eq̄lē se s̄ditis
 bñiuuētib; d̄putet: 7 erga puerfos
 iura rectitudinis nō exercere formi-
 det. Quia sicut i libris moralib; di-
 xisse me memini: liq̄t q̄ om̄s homi-
 nes natura eq̄les genuit: sed varie-
 tate meritoz alijs alios ordine cul-
 pa postponit. Ipsa aut̄ diuersitas
 q̄ accessit ex vitio diuino iudicio dis-
 pensat: vt qz om̄s homo eq̄ stare
 nō valet: alter regat ab altero. Un-
 de cūcti q̄ p̄sunt nō i se ptatē debēt
 ordi: s; eq̄litate pensare pditōis:
 nec p̄cē se hoib; gaudeāt: s; p̄desse.
 P̄ces et̄is n̄i antiq; nō hoiz reges

s; pastores gregū fuisse mēozantur
 Et cū noe dñs filiisq; ei^o diceret: cre-
 scite 7 multiplicamini 7 replete terrā.
 ptin^o adiūxit. 7 terror v; ac tremor
 sit sup cūcta aialia terre. Quoz v; 7
 terror ac tremor: qz eē sup oia aiali-
 a terre p̄cipit: p̄scō eē sup hoies p̄-
 hibet. Iđō q̄ppe bruti aialibus: nō
 at hoib; ceteris nā plat^o ē: 7 iccirco
 d̄t ei: vt ab aialib; 7 nō ab hoib; ti-
 meat: qz s̄ nāz suā sup̄bire ē: ab eq̄
 li velle timeri: 7 tñ neccē ē vt rectoris
 a subdit; timeatur: qñ ab eis dñm
 mime timeri d̄sp̄hendū: vt h̄jana
 saltē formidie peccare metuāt: q̄ dī
 uia iudicia nō formidat. Nequa q̄
 nāq; q̄positi ex s̄ q̄s̄to timore sup-
 biāt in q̄ nō suā gloriā: s; subditoz
 iustitiā q̄runt. In eo. n. q̄ metu sibi
 a p̄se viuētib; erigūt: q̄si n̄ hoib;
 s; aialib; dñant. Qz v; ex qua pte
 bestiales sunt s̄ditū: ex ea debēt et̄
 formidini tacere substrati. S; ple-
 rūq; rector eo ipso q̄ ceteris p̄mier:
 elatione cogitatiois intumescit. Et
 dū ad iussuz cūcta subiacēt: dum ad
 votū iussa fideliter cōplētur: dū om̄-
 nes subditi si qua bñ gesta sunt lau-
 dib; efferūt malegestis autē nulla
 auctoritate p̄dicūt: dū plerūq; lau-
 dāt: et̄ quod reprobaē debuerāt: se
 ductus ab his q̄ infra sup̄p̄unt: su-
 per se aiūs tollitur: 7 dum foris im-
 mēso fauore circūdatur: intus a vi-
 tate vacuat: atq; oblit^o sui in voces
 se sp̄git alienas: talēq; se credit q̄tē
 foris audit: nō q̄lē int^o discernē de-

Secunda pars pastoralis.

buit: subiectos despiciit eosq; eq̄les sibi nature ordine nō agnoscat. Et quos forte p̄tatis excesserit: trāscendisse se etiā meritis vite credit: cūct̄ se estimat apl̄i^o sape: q̄bus se videt apl̄ius posse. In quodā q̄ppe se culmine apud semetipsum cōstituit: z q̄ eq̄ ceteris nature cōditiōe astringitur ex equo respicere ceteros dedignatur. Sicq; vsq; ad eius similitudinē ducit de q̄ scriptū est. Omne sublime videt: z ipse est rex sup omnes filios supbie. Qui singulare culmē appetens: z sotiale vitam angeloz despiciēs ait. Nonā sedes meā ad aq̄lonē: z ero similis altissimo. Adīro ergo iudicio intus foueam delectiōis iuenit: dū foris se in culmine p̄tatis extollit. Appotestāte q̄ppe angelo similis efficitur: dū homo hominib^o se esse similis dedignat. Sic saul post humilitat̄ meritū: ī timore supbie culmine p̄tatis excreuit. Per humilitatē q̄ppe p̄latus ē: p̄ supbiā reprobat̄: domino attestante q̄ ait. Adōne euzesles paruulus in oculis tuis: caput te cōstitui ī tribub^o israel. Paruul^o se in suis oculis prius viderat: sed fultus tēporali potētia: iam se paruulū non videbat. Eterozū nāq; opationi se p̄ferēs: q; plus cunctis poterat: magnū se p̄e om̄ibus estimabat. Adīro aut̄ modo cū apud se paruulus: apud dominum magnus appuit: apud dominū paruulus su

it. Plerūq; ergo dū ex subiectozū affluētia animus inflat: influrum supbie ip̄o potētie fastigio lenocināte cōrūp̄itur. Quā videlicet potētiam bene regit: qui z tenere illam nouerit z impugnare bene hanc regit qui scit per illam super culpas erigi z scit cū illa ceteris equalitate cōponi. Humana etenim mēs plerūq; extollit: etiā cum nulla potestate fulcitur. Quanto magis in altū se erigit: cū ei ē potestas adiūgit. Quā tamē potestatē recte dispēsāt: q̄ sollicitē nodit z sumere ex illa q̄ adiuuat: z expugnare q̄ tēptat: z eq̄les cum illa se ceteris cernere: z tamen se peccātib^o celo vltiōis āteferre. Sed hāc discretiōnē pleni^o agnoscam^o: si pastoris primi exēpla cernam^o. Petri^o nāq; auctore deo sancte ecclesie principatū tenēs: a bene agēte cornelio z sese humiliter ei p̄sternente: immoderatus venerari recusauit: seq; illi similem recognouit dicens. Surge ne feceris: z ego ipse homo sum. Sed cum ananīe z saphyre culpam repperit: mox q̄ta potētia excreuisset super ceteros ondit. Verbo nāq; eoz vitā p̄culit q̄ sp̄ū p̄scrutante deprehēdit: z sumū se intra ecclesiā sp̄ctā recoluit: qd̄ honore sibi uehemēter ip̄eso corā bñ agētib^o sribus non agnouit. Illic cōionem equalitatis mernit sanctitas actionis. Hic celus vltiōnis: ius apuit potestatis. Paulus bene agentibus fratribus: p̄latū

se esse nesciebat cum dicebat. Non
 qz dominamur fidei vestre: sed ad
 iutores sumus gaudij vestri. Atqz
 illico adiurit. Fide eni statis. Ideo
 non dominamur fidei vestre: quia
 fide statis equales enim vobis su-
 mus in quo vos stare cognoscim?
 Quasi prelatum se fratribus esse ne-
 sciebat cū diceret. Facti sumus par-
 uuli i medio vīm. Et rursus. Nos
 aut serui vestri p christū. Sed cuius
 culpa que corrigi debuisset inuenit
 illico magistrū se esse recoluit dicēs
 Quid vultis in virga veniam ad
 vos? Sumus itaqz locus bene re-
 gressi is qui p̄est vitijs poti⁹ q̄ fra-
 tribus dominaf. Sed cū delinqn-
 te subditos prepositi corrigunt: re-
 stat necesse est: vt sollicite attendāt
 q̄tinus p discipline debitū: culpas
 qdē iure potestatis feriāt: sed p hu-
 militatis custodiam: equales seip-
 sis fratribus qui corrigūtur agno-
 scāt. Quāuis plerūqz etiam dignū
 est: vt eosdē quos corrigimus: tacti
 a nobis cogitatione preferamus.
 Illorum nanqz p nos vitia vigore
 discipline feriūtur: in his vero q̄ ip-
 si cōmittimus: nec verbi quidez ab
 aliquo inuentione laceramur. Tan-
 to ergo apud dominum obligatio
 res sumus quāto apud hoies inul-
 te peccamus. Disciplina aut nostra
 subditos diuino iudicio tanto li-
 beriores reddit quanto hic eorum
 culpas: sine vindicta non deserit.
 Seruanda itaque est in corde

humilitas: 7 in opere disciplina.
 Atqz inter hec solerter intuendum
 est ne dum immoderatus custodi-
 tur virtus humilitatis soluantur iu-
 ra regiminis. Et dum prelati q̄
 qz plus se q̄ decet deicit: subditoz
 vitā restringere sub discipline vici-
 lo non possit. Teneant ergo recto-
 res exterius quod pro alioz utilita-
 te suscipiunt: seruent interius quod
 de sua extinctione pertimescūt: sed
 tamen quibusdam signis decenter
 erumpentibus eos apud se esse hu-
 miles etiā subiecti deprehendant:
 quatenus in auctoritate eoz qd̄ for-
 mident videāt: 7 de humilitate qd̄
 imitentur agnoscant. Studeāt igitur
 sine intermissione qui p̄sunt: vt
 eoz potentia q̄tum magna exteri-
 us cernitur: tm̄ apud eos interius
 deprimatur: ne cogitatione vincat:
 ne in dilectionem sui animū rapiat:
 ne iam subter se mens eā regere nō
 possit: cui se libidie dñante suppoit
 Ne enim presidentis aius ad elati-
 onem potestatis sue delectationi ra-
 piatur: recte p quendā sapientē dici-
 tur. Dncē te stituerunt noli extolli.
 sed esto in illis quasi vnus ex illis.
 Ih̄nc ēt petrus ait. Nō dñantes in
 clero: s; forma facti gregis dei. Ih̄c
 p semetipsam vitas ad altiora nos
 virtutū merita. puocans dicit. Sci-
 tis qz principes gentiū dñantur eo-
 rum: 7 qui maiores sunt exercēt po-
 testatem in eos: nō ita erit iter vos.
 Sed quicūqz voluerit iter vos pa-

Secunda pars pastoralis

mus esse: erit vester seruus: et quod voluerit iter vos maior fieri: sit vester minister: sicut filius bovis non venit ministrari: sed ministrare. Hic est quod seruum ex suscepto regimine elatum quod post supplicia maneant indicat dicens. Quod si dixerit malus ille suis in corde suo: moram faciet dominus inuisit venire: et cepit percutere conseruos suos maducet autem et bibat cum ebriis: veniet dominus serui illi: in die quod non sperat: et hora quod ignorat: et diuidet eum: partem quod de eius ponet cum hypocritis. Inter hypocritas enim iure deputat: quod ex simulatione discipline ministerium regiminis vertit in usum diabolis. Et tamen nonnunquam grauius delinquit: si in partem plus equitatis quam disciplina custodit. Quia enim falsa pietate superat ferire et delinquentes filios noluit: apud districtum iudicem cum filiis semetipsum crudeli dante percutit. Hinc enim ei diuina voce dicit. Hinc noxasti filios tuos magis quam me. Hinc pastores in crepat per prophetam dicens. Quod fractum est non alligasti: et quod abiectum non reduxisti. Abiectus est reducit: cum quis in culpa lapsus ad statum iustitie: et pastoralis sollicitudinis vigore reuocat. Fracturam vero ligamen astrigit: cum culpa disciplina depmit: ne plaga versus ad iteritum defluat: si hanc discretiois seueritas non coartat. Sed sepe deterrum frangit cum fractura incaute religatur: ita ut grauius scissuram sentiat: si hanc imoderatius ligamenta astrin-

gant. Unde necesse est ut cum peccati vulnus in subditis corrigendo restringit: magna se sollicitudine est districtio ipsa moderetur: quatenus sic iura discipline non delinquentes exerceat: ut pietatis viscera non admitat. Euarandus quippe est: ut rectoris subditis: et matrem pietas et partem exhibeat disciplina. Atque inter hec sollicita circumspectioe puidendum: ne aut districtio rigida: aut pietas sit remissa. Nam sicut in libris iam moralibus diximus: disciplina vel mita multum destituitur: si vna sine altera teneatur. Sed erga subditos suos inesse rectoribus debet: et iuste prefulens mita: et pie seuiens disciplina. Hinc namque est quod docente vitare per samaritani studium semiuuius in stabulum ducit et vinum atque oleum vulneribus eius adhibetur: ut per vinum scilicet mordeantur vulnera: per oleum foueantur. Necesse quippe est ut quisquis sanandis vulneribus: preest in vino morsum doloris adhibeat: in oleo molitie pietatis: quatinus per vinum mundentur putrida per oleum vero sananda foueantur. Hinc cetera est ergo leuitas cum seueritate: faciendum est quiddam ex utroque temperatum: ut neque multa austeritate exulceret subditi neque nimia benignitate soluantur. Quod iuxta pauli vocem: bene illa tabnaculi archa significat: in qua cum tabulis virga simul et manna est. Quod cum scripture sacre scia in boni rectoris pectore si est virga districtiois

fit 7 māna dulcedis. Ibi david ait. Virga tua 7 baculus tu^s ipsa me cōsolata sunt. Virga q̄ppe pcutimur baculo at̄ sustētamur. Si ergo est districtio virge q̄ feriat: sit 7 solatio baculi q̄ sustētet. Sit itaq; amor sed nō emollitēs: sit vigor s; nō exasperans: sit cēlus: sed nō imoderate seuiens: sit pietas s; nō plusq̄ expecliat pcens. Ut dū se in arte regūminis iustitia clemētiaq; pmiscet: is q̄ p̄est corda subditoꝝ 7 terendo demulceat: 7 tñ ad interioris reuerētia demulcēdo pstringat. Ut sit rector iternoꝝ curā in exterioroꝝ occupatione non minuens: 7 exteriorum p̄uidētia internoꝝ sollicitudine nō relinquens. Cap. xviii

Et rector internoꝝ curā in exterioroꝝ occupatōe nō minuēs exterioroꝝ p̄uidētia in internoꝝ sollicitudine nō relinqs: ne aut exterioribus deditus ab intimis corruat aut solis interioribus occupatus: que foris debet proximis nō impēdat. Sepe nāq; nonnulli velut oblitū fratibus animarū causa prelari sunt: toto cordis ad nissu: secularibus curis inferuunt. Has cuz adfunt se agere exaltat ad has et cum defunt: diebus ac noctibus cogitatōe turbide estibus anhelant. Cūq; cessante forsitan oportunitate quieti sunt: ipsa deteri^s sua q̄te fatigantur. Voluptatem nāq; censenti actionibus deprimuntur laboreꝝ deputant: si in terrenis ne-

gotijs non laborāt. Sicq; sit vt dū se vrgeri mūdamus tumultū gauclēt iterna que docere alios debuerāt ignozēt. Unde subditoꝝ q; p̄culdubio vita torpescit: q; cū p̄ficere spiritualiter appetit: i exēplo ei^s q̄ sibi p̄latus ē: q̄si obstaculo itinēris offēdit. Lagūete eni capite mēbra in cassum vigēt: 7 i exploratiōe hostiū frustra velociter exercit^s sequitur: si ab ipso duce itinēris erratur. Nulla mētes s̄bditoꝝ exortatio s̄b leuat: eozq; culpas icrepatio nulla castigat: q̄a dū p̄ animarū p̄sulētereni exercet offm iudicis: a gregis custodia vacat cura pastoris. Et s̄bditi veritatē lum ap̄bēdere neq̄ūt q̄a dū pastor sent^s terreno studio occupat: v̄to tēptationis ipulsus ecclesie oculos puluis cecat. Quoztra recte redēptoz hūani generis cū nos avētris voracitate p̄fesceret dicēs. Arēdite vobis vt n̄ grauetur corda v̄a in crapula 7 ebrietate: ilico adiūxit: aut icuris hui^s vite vbi pauore q; p̄tinus subdidit intente adiciēs ne forte supuentat repētina dies illa. Cuius aduēt^s etiā qualitates denūtiat dicēs: Tanq̄ laq̄us enim veniet sup faciem orbis terre. Ibi itez dicit. Nemo potest duobus dominis seruire. Iñc paulus religiosoz mentes a mūdi s̄ozcio cōtestādo ac potius p̄ueniēdo suspendit dicēs. Nemo militans deo iplicat se negocijs secularib^s: vt ei placeat cui se p̄banit. Iñc ecclesie

rectoribus 7 vacandi studia p̄cepit
 7 p̄sulēdi remedia oñdit dicēs. Se-
 cularia igitur iudicia si habueritis
 cōtempnibiles qui sunt in ecclesia:
 illos constituite ad iudicādum: vt
 ipsi videlicet disp̄sationibus inser-
 uāt terrēis quos dona spiritalia
 n̄ exornāt. Ac si aptius dicat. Qui
 penetrare intima nequunt saltē ne-
 cessaria foris operētur. Hinc moy-
 ses q̄ cū deo loq̄tur: ietro alienige-
 ne reprehensione iudicatur: qd̄ ter-
 renis populorū negotijs stulto la-
 bore defuit. Cui 7 p̄siliū mox p̄be-
 tur: vt p̄ se alios ad iurgia dirimē-
 da p̄stituat: 7 ip̄e liber⁹ ad erudien-
 dos populos sp̄iualū archana co-
 gnoscat. A sbiect⁹ ergo inferiora ge-
 rēda sūt: a rectorib⁹ summa cogitāda
 vt. s. oculū q̄ p̄uidēdis gressib⁹ p̄mi-
 net: cura pulueris nō obscurēt. Ca-
 put nāq; sb̄ditoy sunt oēs q̄ p̄sunt.
 Et vt recta pedes valcāt: itinera car-
 pe: hoc p̄culdubio d̄z caput ex alto
 p̄uidere: ne a p̄uēt⁹ sui itinere pe-
 des torpeāt: cū curuata rectitudine
 corporis: caput sese ad terrā d̄cliat.
 Qz aut mente aiay p̄sul honore pa-
 storali inter ceteros vtitur: si inter
 terrena negocia q̄ in alijs rep̄ben-
 dere debuit: 7 ip̄e versatur: Qz v3
 ex ira iuste retributōis p̄ prophetā
 dominus minatur dicēs. Et erit si-
 cut populus sic sacerdos. Sacer-
 dos quippe est vt populus: qñ ea
 agit his qui sp̄uali offō: fugitur: q̄
 ūlīnimitz faciunt qui adhuc de stu-

dijs carnalibus iudicātur. Qz cūz
 magno. s. dolore charitatis ieremias
 p̄pheta p̄spiciēs: quasi sub destru-
 ctōe tēpli deplorat dicēs. Quomō
 obscuratū est aurū: mutatus est co-
 lor optim⁹: di⁹ p̄si sunt lapides sc̄ia-
 rij: i capite oīuz plateay: Quid nā
 q; auro qd̄ metallis ceteris p̄mict
 nisi excellētia sc̄itatis: Quid colore
 optimo: nisi cūctis amabilis reue-
 rētia religiōis ex p̄mict. Quid sc̄ia-
 rij lapidib⁹: nisi sacroy p̄sone ordi-
 num signat: Quid platearū nomi-
 ne: nisi p̄sētentis vite latitudō figu-
 ratur: Quia enī greco eloq̄o p̄zeta
 tus latitudo dicitur. p̄fecto a latitu-
 dine platee sunt vocate. Per se met
 ipsaz vero veritas dicit. Lata 7 spa-
 tiosa via est: que ducit ad p̄ditionē.

Aurū ergo obscuratur: cū ter-
 renis actibus sanctitatē vita polluit
 Color optimus immutat: cum quo
 rūdā q̄ d̄gere religiose credebātur:
 estimatio añ acta minuit. Nā cū q̄
 libet p̄ter sanctitatē habitū terrenis
 actib⁹ inseruit: qñi colore p̄mutato
 añ hūanos oculos: eius reuerētia
 p̄alescit. Sc̄iarij qz lapides i plate-
 is disp̄guntur: cū cāz seculariū la-
 tēra foris exp̄tūt: hi q̄ ad ornāmē-
 tū ecclē internis mysterijs: qñi secre-
 tis sc̄iarij d̄buerūt vacare. Ad hoc
 q̄ppe sc̄iarij lapides fiebāt: vt itra
 facta santoy i vestimēto summi sa-
 c̄dot̄ apparerēt. Cū ministri ve-
 ro sc̄iarij a sb̄dit⁹ honore sui redē-
 ptoris ex merito vite non exigunt:

des in ornamento summi pontificis non sunt. Qui nimirum scuarum lapides: ut ipsi per plateas iacet: cum platee sacrorum ordinum voluptatum suarum latitudinem dedit: terrenis negociis inheret. Et notandum quod non hos dispersos in plateis: sed in capite platearum dicit quia et cum terrena agunt: summi videri appetunt: ut lata itinera teneant voluptate delectationis: et tamen in plateis sunt capite ex honore scitatis. Nihil quoque obstat si scuarum lapides eosdem ipsos quibus constructus scuarum existebat accipimus. Qui dispersi in capite platearum iacet: quoniam lazarorum ordinum viri terrenis actibus ex desiderio insunt: et quorum prius officio scitatis gloria stare videbatur. Secularia itaque negocia aliena ex compassione toleranda sunt: nunquam vero ex amore requirenda: ne cum mentem diligentis aggravant: hanc suo iunctam perdere: ad inania de celestibus mergant. At nonnulli gregis quodam curam suscipiunt: sed sic sibi nec vacare ad spiritualia appetunt: ut rebus exterioribus nullatenus occupentur. Qui cum curare corporalia fundit: negligunt: subditorum necessitatibus minime concurrunt. Quorum nimirum predicatio despiciunt plerumque: quia diu delinquentium facta corripunt: si tamen eis necessaria prius vite non tribuunt: neque libenter audiuntur. Egentis etenim mentem doctrine sermo non penetrat: si hunc apud eius animam manum mentem non commodat. Tunc autem ubi se non facile ger

minat: quoniam hoc in audientis pectore pietas predicantis rigat. Unde rectorum necesse est ut interiora possit infundere cogitatione innoxia et exteriora puidere. Sic itaque pastores erga interiora studia subditorum suorum ferueant: quantum in eis exterioris vite quoque puidetiam non relinquunt. Nam quasi iure ut diximus a precipienda predicatioe gregis animas frangitur: si cura exterioris subsidia a pastore negligat. Unus primus pastor sollicitus admonet dices. Seniores qui in vobis sunt obsecro senior et testis christi passionum: et eius qui in futuro reuelanda est gloria communicatorum pascite qui in vobis est gregem dei. Qui in hoc loco utrum passionem cordis: an corporis suaderet aperit: cum protinus adiunxit. Providentes non coacte sed spontanee: secundum dominum: neque turpis gratia lucri: sed voluntarie. Quibus profecto verbis pastoribus pie precaveatur ne dum subditorum inopiam faciant: se mucrone ambitionis occidant. Ne cum per eos carnis subsidiis proficiunt proximi: ipsi maneat a iustitie pane letani. Hanc pastorum sollicitudinem paulus excitat dicens. Qui suorum maxime domesticorum curam non habet fide negavit: et infidelis dixerit. Inter hoc itaque metuendum est spiritus: et vigilanter ituedum: ne dum cura ab eis exterior agitur: ab interna intentione mergatur. Plerumque enim ut diximus

Secunda pars pastoralis.

cōda rectorū dū tpali sollicitudini i
caute deseruiūt: ab imo amore fri
gescūt: z foras fusi obliuisci nō me
tuūt: q̄a aiaz regimina susceperunt.
Sollicitudo ergo q̄ subditū exteri⁹
z iterius ipēdit: sub certa necēe est
mēsurā teneat. Unī bñ ad egecē. dī
Sacerdotes caput suū non radāt:
neq; comā nutriāt: s; tōdētes atton
dēt capita sua Sacerdotes nāq; iu
re vocati sūt: q̄ vt sacz ducatū pbe
ant: fidelib⁹ p̄sunt. Capilli vō i ca
pite: sūt cogitatōes i mēte. Qui dūz
sup cerebz īsensibilz oriūtur: curas
p̄ntis vite designāt: q̄ ex sensu negli
gēt: qz ipoztune alii pdeūt: q̄si nob
nō sentiētib⁹ pcedūt. Qz igr̄ cun
cū qui p̄sunt h̄c quidē sollicitudines
exteriores debēt: nec tñ eis vebemē
ter i cumbē: sacerdotes recte p̄hibē
tur z caput radē z comā nutrire: vt
cogitatōes carnis de vita subditoz
neca se fundit⁹ āputēt: nec rursus
ad crescēdum nimis relaxēt. Unī z
bñ dī. Tōdētes tōdeāt capita sua:
vt v; cure tpalis sollicitudis: z q̄tū
necē ē pdeāt: z tñ recidētur citi⁹ ne
imoderat⁹ excrescāt. Dū igr̄ z p̄ ad
mistratā exteri⁹z puidētā: corpz
vita ptegit: z rursus p̄ imoderatā
sollicitudinē cōdis itētio nō ipēdit
capilli i capite sacerdotū: z suant vt
cutē coopiāt: z secantur ne oculos
claudāt. Ne s; studio rectorū hōi
bus placē appetat: s; tñ ad qd pla
cere debeat intēdat. Ca. xli.
Nter h̄ necē ē vt rector soler

ter vigilet ne hunc cupido placendū
hoib⁹ pulser: ne cū studiosē itētioza
penetrat: cū p̄uide exteri⁹z s̄bmi
strat: se magis a subditū diligē q̄ t̄
tatē q̄rat. Ne cū hōis acti⁹ sult⁹ a
mūdo v; alien⁹: hūc auctori reddat
extraneū amor su⁹ hōis nāq; redē
ptoris ē: q̄ p̄ recta opa q̄ fac: cū v;
ce ab ecclā amari occupat. Qz adul
terie cogitatōis ē re⁹: si placē puer
sponse oculis appetit: p̄ quē sp̄s
dona trāsmittit. Qui nimiz amor
ppus cū rectorū m̄te cepit: h̄c alii
iordiate ad mollitiē: alii vō ab aspi
tatē rapit. Ex amore. n. suo mēs re
ctoris i mollitiē d̄t: qz cūz peccan
tes subditos respicit: ne erga hunc
eoz dilectio torpeat corripe nō p̄su
mit. Nōnunq̄ vō errata subditoz
q̄ icrepe obuerat adulatōib⁹ demul
cet. Unī bñ p̄ p̄pham dī. Ne illis q̄
p̄sūt puluillos sub oī cubito man⁹
z faciūt ceruicalia sub capite vniūse
etarū ad capiēdas aias. Puluillos
q̄ppe sub oī cubito man⁹ ē ponē: ca
dētēs a sua recitūdie aias: atq; i h̄
mūdi se v̄lectatōe redinātes blāde
resonere. Quasi ei; puluillo cubit⁹
vel ceruicalib⁹ cap̄ iacētis excipit:
cum correptōis duritia peccātū s̄b
trahit: ei; m̄c lites fauoris adhi
bet vt i errore mollitius iaceat: quē
nulla aspitās p̄ditōis pulsat. S; h̄
rectores q̄ semetipsos diligūt: his
pauldubio exhibēt: a q̄b se noceri
posse i studio glorie tēporalis timēt
Nam quos contra se valere non

aspiciunt: hos nimirum asperitate semper rigide inuentionis permittunt. Nunquam de-
finit admonent: sed pastoralis manus
indivisi obliuiscunt: iure diuinationis permittunt.
Unde bene per prophetam diuina vox in-
crepat dicens. Vos autem cum austeritate
impabatis eis et cum potentia. Plus
enim se suo auctore diuigentes iactant
erga subditos erigunt: nec quid agere
debeant: sed quod valeant attendunt. Nil de
sequenti iudicio metunt: ipse probe de tempore
liberitate gloriatur. Libet ut licet illi
citra faciant: cum subditorum nemo predicat
Qui ergo et praua studet agere: et
tamen vult adhuc ceteros tacere: ipse est
sibi testis est: quia plus veritatem appetit
diligere: quam se non vult defendi. Nemo
quippe est qui ita viuat: ut aliquatenus non
delinquit. Ille ergo plus veritatem appe-
tit amari: quam sibi a nullo vult se veri-
tatem percellere. Hinc etenim petrus incre-
patos pauli libenter accepit. Hinc
corruptos subditi humiliter audiunt
dauid. Quia rectores boni dum pri-
uato diligere amorem se nesciunt: libe-
re puritatis verbum a subditis: ob-
sequium humanitatis credunt.

Sed inter hec necesse est ut cu-
ra regiminis tanta moderaminis tem-
perante arte: quatinus subditorum mens
cum quod de recte sentire poterit sic in vo-
cis libertate predeat: ut tamen libertas in
supbia non erumpat. Ne dum fortasse
inmoderatum lingue eis libertas prece-
ditur: vite ab his humilitas amittitur.
Sciendum quoque quod oporteat
rectores boni ut placere hominibus

appetant: sed ita ut sine estimatois dul-
cedine primos in affectum veritatis
trahant: non ut se amari desideret: sed
ut dilectores suam quam quondam via faciant:
per quam corda audientius ad amorem
predicatoris introeant. Difficile quippe est
ut quilibet recta denunciatio predica-
toris: qui non diligit: audiat. Debet
ergo qui preest et studere se diligi: qua-
tinus possit audiri: et tamen amorem suum
per seipsum non querere: ne inueniatur ei
cui suire per officium cernitur: occulta
cogitatiois tyrannide resultare. Quod
bene paulus insinuat cuius sui nobis
studium manifestat dicens. Sicut et
ego pro omnia omnibus placeo. Qui tamen
rursus dicit. Ego si adhuc hominibus
placere: christi suus non esse. Placet
ergo paulus et non placet: quia in eo quod
placere appetit: non se: sed pro homi-
nibus placere veritatem querit. Quod
scire solliciti rectores debent quod plerumque
vitia se esse virtutes imitantur. Cap. xx.

Cire est rector debet quod plerumque
quod vitia se esse virtutes imitantur.
Nam sepe sub per simonie nomine se
tenacia palliat: contraque se effusio
sub appellacione largitatis occultat.
Sepe inordinata remissio pietas
credatur: et effrenata ira spiritualis
celi virtus extimatur. Sepe preci-
pitata actio vel occitata efficacia: atque
agendi tarditas: grauitatis consilium
puratur. Unde necesse est ut re-
ctor animarum virtutes ac vitia vi-
giantia cura discernat: ne aut cor te-
nacia occupet: et parcum se videri

Secunda pars pastoralis

dispensatiōibus exulteret: aut cū effu-
se qđ pditur largum se q̄si miseran-
do gloriē. Aut remittēdo qđ feri-
re debuit: ad eterna suplicia subdi-
tos ptrahat aut imanic feriedo qđ
deliquit: ipe grauius delinq̄t. Aut
hec qđ agere recte ac grauius potu-
it: immature preueniēs leuiget: aut
bone actionis meritū differēdo ad
deteriora pmutet. Que rectoris
debet esse discretio correctōnis: dis-
simulationis: erroris: et mansuetu-
dinis.

Capitulum. xxi.

Liedū quoq; ē qđ aliqui sub-
lectorum vitia: prudēter dissi-
mulāda sunt: sed quia dissimulātur
indicāda. Aliqñ et aperte cog-
nita: matuf tolerāda. Aliqñ nō sub-
tiliter et occulte pscrutanda. Aliqñ
āt leuit arguēda. Aliqñ vero ēt ve-
hementer icrepanda. Nonnul-
la qđppe vt dixim⁹ dissimulāda sunt
prudēter: sed quia dissimulātur in-
dicāda: vt cū delinq̄ns et dep̄hēdi
se cognoscat et ppeti: has q̄s i se ta-
cite tolerari cōsiderat: augere cul-
pas erubescat: seq; se iudice puiat:
qđ sibi apud se rectoris paciētia de-
mēter excusat. Qua scilicet dissimu-
latione bene iudeam dñs corripit:
cū p. p̄phetam dicit. Absentita es: et
mei non es recordata: neq; cogita-
sti in corde tuo: quia ego tacēs et q̄i
nō vidēs. Et dissimulauit ergo cul-
pas et innotuit: qđ et sp̄ccatē tacu-
it: et hoc ipm qđ tacuerat dixit.
Nonnulla at vel apte cognita: ma-

ture tolerāda sunt: cū videlicet rez-
minime oportunitas congruit: vt
apte corrigātur. Nam secta immat-
ture vulnera deterius inferuēscūt:
et nisi cū tempore medicamēta con-
ueniāt: pstat. pculdubio qđ medē-
di offm̄ amittāt. S; cū tps s̄bditis
ad correptōem q̄ritur: s̄b ipso cul-
paz pondere: paciētia p̄sulis exer-
cetur. Unde p psalmistā benedici-
tur. Supra dorsuz meum fabrica-
uerunt peccatores. In dorso qđppe
onera sustinemus. Supra dorsum
igitur suum fabricasse peccatores q̄-
ritur. Ac si aperte dicat. Quos cor-
rigere neqō: q̄i sup̄impositū omis
porto. Nonnulla vero sunt s̄bt̄-
liter pscrutanda et occulte: vt qui-
busdā signis erūpētib⁹: rectori s̄b-
ditoz mēte: omne qđ clausuz latet
inueniat: et iterueniēte correptōis
articulo ex minimis maiora cogno-
scat. Unde bñ ad ezechieles dī. Fili
homiis fode parietē tibi. Ubi mor-
idē p̄betas̄biungit. Et cū p̄fodit
sem parietē: apparuit hostiū vnuz:
et dixit ad me. Ingredere et vide ab-
ominationes pessimas. q̄s isti faci-
unt hic. Et igressus vidi: et ecce oīs
similitudo reptiliuz et aialium abo-
minatio: et vn̄uersa idola domus
israel depicta erant in pariete. Per
ezechieles quippe p̄positoꝝ p̄sona
designatur: p̄ parietē vero duritiā
s̄bditoꝝ. Et qđ est parietem fo-
des
nisi acutis iniquisitionibus duritiā
cordis aperire: Quem cum perfo-

Hisset apparuit hostiū vniū qz cum
 cordis duritia vel studiosis peccatā
 tionibus vel maturis correptionib⁹
 et q̄ omnia i eū q̄ corripitur cogita
 scindit: quasi qdā ianua ostēdit:
 tionū interiora videātur. Unde bñ
 sequit. Ingrederē z vide abomina
 tiones pessimas quas isti faciūt hic.
 Quasi ingredit vt abominaciones
 inspiciat q̄ discussis q̄busdā signis
 exterius apparētibus: ita s̄bditoz
 corda penetrat: vt cūcta ei q̄ illicite
 cogitātur innotescāt: vñ z s̄bdidit.
 Et ecce omnis similitudo reptiliū z
 animalium abominatio. In repti
 libus omnio cogitatioēs terrene si
 gnātur. In aialibus vero tāquidez
 aliquātulū a terra suspēse: sed adh
 terrene mercedis p̄mia requirētes.
 Nā reptilia toto corpe terre inbe
 rent: animalia autē mole corporis
 a terra suspēsa sunt: appetitu tamē
 gule ad terrā semp̄ idināt. Repti
 lia itaqz sunt intra parietē: qñ cogi
 tatioēs voluūtur, imēte q̄ a terrenis
 desiderijs nunq̄ leuātur. Aialia q̄z
 sunt intra parietē qñ z si qua iaz iu
 sta: si qua honesta cogitātur appe
 tēdis tamē lucris tēporalibus ho
 noribusqz deseruiūt. Et p̄ semetip
 sam iam quidē a terra suspēsa sunt:
 sed adhoc p̄ ambitū q̄ p̄ gule desi
 deriū sese ad ima submitūt. Unde
 z bene subdit. Et vniūsa idola do
 mus isracl depicta erāt in pariete.
 Scriptū q̄ppe est: z auaritia q̄ est
 idolorū seruicius. Recte igit̄ post

animalia idola describūtur: q̄ nūa z
 si honesta acipne nōmūlti q̄ a terra
 se erigūt: ambitione tamē inhone
 sta semetip̄sos ad terrā deponunt.
 Bene autē dicit. Depicta erāt in pa
 riete: qz dū rerū exteriorū intrinse
 cus spēs attrahunt: quasi in corde
 pingit̄ q̄cqd̄ fictis imaginibus de
 liberādo cogitat̄. Notādū itaqz
 est qz prius foramē in pariete: ac de
 inde hostium cernit̄: z tūc demum
 occulta abominatio demōstratur.
 Quia nūm irū vniūscuiusqz peccati:
 prius signa forisecus deinde ianua
 apte iniqtatis ostēdit: z tūc demū
 omne maluz qd̄ intus later apitur.

Nonnulla autē sunt leuiter argu
 enda. Nā cū nulla malitia sed sola
 ignorātia vel infirmitate delinquit̄:
 p̄fecto necesse ē vt magno mo
 deramie ipsa delicti correctio tempe
 tur. Lūcti q̄ppe quis qz in hac mor
 tali carne subsistimus: correptionis
 nostre infirmitatibus s̄biacem⁹. Ex
 se ergo debet quisqz colligere quali
 ter aliene hūc oporteat imbecillita
 ti misereri: ne contra infirmitatē p̄
 ximi: si ad increpationis vocem fer
 uentius rapitur oblitus sui esse vi
 deatur. Unde paulus apostolus
 admonet dices. Si preoccupatus
 fuerit homo in aliquo delicto: vos
 qui spirituales estis huiusmodi in
 struite i spiritu mansuetudinīs: cō
 siderans teipsum ne z tu tēpteris.
 Ac si aperte dicat. Cum displicet ex
 aliena infirmitate qd̄ cōspicis: p̄sa

quod es: ut increpationis celo se spūs
tempet: dum sibi quoque quod increpat
timet. Nonnulla autem sunt increpa-
da vellemeter: ut cum culpa ab auto-
re non cognoscit quantum sit ponderis:
ab increpationis ore leniatur: et cum quod
sibi malum quod perpetravit leuigat: sed
contra se ex corripientis asperitate per-
timeat. Debitum quippe rectoris est:
superne patrie gloria per voces predica-
tionis ostendere: quanta in huius vite
itinere temptamenta antiqui hostis la-
teant aperire: et subditorum mala que
tollerari leuiter non debet: cum ma-
gna celi asperitate corrigere: ne si mi-
nus: tra culpas acceditur: culpam
omnium reus ipse teneatur. Unum be-
ne ad ezechielē dicitur. Summe tibi
laterē et ponas cum corā te: et descri-
bes ciuitatē ierusalē. Et ratiōque subiū-
gitur. Et ordinabis aduersus eam ob-
sidiōnē: et edificabis munitiōes et cō-
portabis agerē: et dabis contra eam ca-
stra: et ponas arietes in gyro: et quis
ad munitiōnē suā prius subiserit.
Et tu summe tibi sartaginē ferream
et ponas eam in ierusalem: et i-
ter ciuitatē. Quis enim ezechiel pro-
pheta: nisi magistrorum spem tenet?
Qui dicitur. Summe tibi laterem et
ponas eum corā te: et scribe in eo ciui-
tatem ierusalē. Sancti quippe docto-
res sibi laterē summunt: cum terrenis
auditorum cor ut doceat apprehendūt.
Quē scilicet laterē corā se ponūt: quia
tota id mentis intentionē custodi-
unt. In quo et ciuitatem ierusalem

iubentur describere: quia summo-
pere terrenis cordibus curat: quod sit
superne pacis visio demonstrare. Sed
quod incassum gloria patrie celestis a-
gnoscat: nisi et quanta huic irruunt ho-
stis callidi temptamenta noscatur: ap-
te subiungitur. Et ordinabis aduer-
sus eam obsidiōem: et edificabis mu-
nitiones. Sancti quippe predica-
tores obsidiōem circa lateres in
ciuitas ierusalē descripta ē ordinat
cum terrene menti sed supernā iam patri-
am requirunt: quanta eam in huiusmodi
vite tempore vitio: ut pugnet aduersas
demonstrat. Nam cum vni quodque pecca-
tum quomodo perficientibus insidietur
ostenditur: quasi obsidiō circa ciui-
tatem ierusalem voce predicatoris
ordinat. Sed non solum debet ino-
tescere quod vitia impugnent: verum et
quem custodite nos virtutes ro-
boret: recte subiungit. Et edificabis
munitiōes. Munitiōes quippe
sanctus predicator edificat: cum vir-
tutes quod resistat vitis demonstrat.
Et quia crescente virtute plerumque
bella temptationis augentur: recte ad-
huc additur. Et comportabis agerem
et dabis contra eam castra: et in
gyro ponas arietes. Aggeres namque
comportant quando quisque molem cre-
tis temptationis enuntiat: et contra ie-
rusalem castra erigit: quando recte
intentioni audientiam: hostis calli-
di incircumspectas esse et quasi incom-
prehensibiles insidias predicat. At
quod in gyro arietes ponit: cum tempta-

tiōis aculeos in hac vita nos undi-
 qz circūdantes: z virtutum muruz
 pforantes innorescit. Sed cancta
 bec licet rector subtiliter insinuet: ni-
 si contra delicta singulorū emulati-
 onis spiritu ferueat: nulla nisi ippe-
 tuum absolutionem parat. Uñ ad
 bucilli recte subiungitur. Et tu sum-
 me tibi sartaginē ferream: z eā po-
 nes murum iter te z iter civitatem.
 Per sartaginē q̄ppe mentis fricu-
 ra: p̄ ferrum vero increpationis for-
 titudo designatur. Quid vero aci-
 us doctoris mentem: q̄ cel⁹ dei frigi-
 git z excruiat. Uñ paulus hui⁹ sar-
 taginis yrebat̄ur fricura cum dice-
 ret. Quis ifirmatur z ego non ifir-
 mor: Quis scandalicatur z ego nō
 vroz: Et quia q̄sqz celo dei accen-
 ditur: ne damnari ex negligentia
 debeat: forti i perpetuum custodia
 munitur: recte ergo dicitur. Pones
 eā murū ferreū inter te z iter ciuita-
 tē. Sartago ei⁹ ferrea ferreus mu-
 rus inter prophetaz z civitatem po-
 nitur: quia cum nec fortem celū rec-
 toris exhibent: eūdem celum inter
 se z auditores suos: forte munitōz
 tenent: ne tūc ad vindictaz destituti
 sint: si nunc fuerit in correptione dis-
 soluti. Sz iter hoc sciendum est: quia
 dum se mens doctoris ad increpationem
 exasperat difficile est valde vt
 non aliqui z ad aliqd qd dicere nō
 debeat erumpat. Et plerūqz cōtin-
 git: vt duz culpa subditoz cum ma-

gna inuectiōe corripitur: magisti i
 lingua vsqz ad excessus ptrabatur.
 Cum increpatione imoderate accen-
 ditur: corda delinquentium i despera-
 tione depmūtur. Unde necesse ē vt
 exasperatus rector cum subditoz
 mentem plus se q̄ debuit percussisse
 cōsiderat apud se semp ad pniaz re-
 currat. Ut p̄ bec lamenta in cōspec-
 tu veritatis veniam obtineat: ex eo
 ēt qd p̄ cel⁹ eius studius peccat. Q̄
 figuratiue dñs per moysen p̄cepit:
 dicēs. Si q̄s abierit cum amico suo
 simpliciter in situā ad cedēda ligna
 z lignum securis effugerit manu:
 ferrumqz lapsus de manubrio ami-
 cum eius percussit z occiderit: hie
 ad vnam p̄dictaz vrbium fugiat z
 viuet: ne forte primus eius cuius
 effusus ē sanguis doloris stimulo
 persequatur z apprehendat eum z
 percutiat animam eius. Ad filiam
 quippe cuz amico inus: quotiens
 ad inuēnda delicta subditoz cō-
 uertimur: z simpliciter ligna succi-
 dimus: cum delinquentium vitia
 pia intentione refecimus. Sed se-
 curis manu fugit: cum sese increpa-
 tio plusquam necesse est in asperita-
 tem ptrahit. Ferrumqz de ma-
 nubrio profiliit: cum de correptione
 sermo durior excedit: z amicum
 percutit z occidit: quia auditorem
 suum prolata contumelia a spiritu
 dilectionis interficit. Corrupti nā-
 qz mens ad odium repete p̄uit: s̄

hāc immoderata increpatio plusq̄
debit accendit. Sed is q̄ incaute
lingua patit: z primū extinguit:
ad tres necesse est vrbes fugiat: z
vna eaz defensus viuat. Quia si ad
penitētiā lamēta uersus: i unitate
sac̄mēti sub spe fide caritate absco-
dit: reus ppetrati homicidij nō te-
netur. Eūq; extincti primū cū in-
uenerit nō occidet: q̄a cū districtus
iudex uenerit: q̄ sese nobis p nature
nr̄e cōsoniū iuxit: ab eo pculdu-
bio culpe reatū nō expetit: quē sub
ei⁹ uenia spes fides z caritas absco-
dit. Quātū rector sacre legis me-
ditatōibus eā debeat itē? La xxij.

Ed om̄e b̄ rite a rectore agit
si supne formidinis z dilec-
tionis spū afflatus studiose cotidie
sacri eloq̄i pcepta meditet: vt in eo
vim sollicitudis z erga celestē vitaz
puide circūspectōis: q̄ humane cō-
uersatōis vsus idelinēt destruit:
diuine admonitōis v̄ba restaurēt.
Et q̄ ad vetustatē vite p societate se-
culariū ducit: ad amorem semper
spiritalis patrie compūctōis aspira-
tōe renouet. Valde nāq; iter hu-
mana v̄ba cor z fluit. Eūq; idubi-
tant cōstet qd̄ externis occupatō-
num tumultibus impulsū a semetipō
corruat: studere incessabiliter debet:
vt perudicōis studiū resurgat. Hic
est enī q̄ plātū gregi discipulū pau-
lus admonet dicēs. Dū venio attē-
de lectōni. Hinc dauid ait. Quō di-
le xi legē tuā dñe: tota die meditatio

mea est. Hinc moysi dñs deportan-
da archa pcepit dicēs. Facies q̄-
tuorū circulos aureos: quos pones
p̄ q̄tuorū archē angelos. Faciesq;
vectes d̄ lignis cethi: z opies auro i
ducesq; p̄ circulos q̄ sunt i archē la-
teribus: vt portet i eis: q̄ semp erūt
i circulis nec vnq̄ extrahentur ab
eis. Quid p archam nisi sancta eccle-
sia figurat? Cui q̄tuorū circuli p̄ q̄-
tuorū angulos ad iūgi iubentur: q̄a in
eo qd̄ p̄ q̄tuorū mūdi ptes dilatata
tēdit: pculdubio q̄tuorū sc̄i euāge-
lij libris accicta p̄dicat. Vectes de
lignis cethi. sunt: q̄ eisdē ad portā-
dum circulis inserūtur. Quia fortes
p̄fenerātesq; doctores velut i putri-
bilia liḡ q̄redi sunt: q̄ structōibus
sacrorū volūtinus semp inherentes
scē ecclesie vnitatē denuntiat: z qua
sūtromissū circulis archaz portant.
Vectib⁹ q̄ppe archam portare est
bonis doctozibus sc̄az ecclesiaz ad-
rudes infidelium mētes p̄dicādo de-
ducere. Qui auro q̄q; iubentropi-
ri: vt cū sm̄oe alijs insonāt: ipsi p et
vite splendore fulgescant. De quib⁹
aperte subditur. Qui semp erūt i
circulis nec vnq̄ extrahentur ab eis.
Quia nimirum necesse est vt qui ad
officiū predicationis excubant:
a sacre lectionis studio non recedāt.
Ad hoc nāq; vectes inesse circu-
lis semp iubentur: vt cum portar
archam necessitas erigit: de intro-
mitendis vectibus: portandi tardū
q̄ n̄ u. la generetur. Quia videlicet

cum spiritali aliquid a subditis pastor inquiratur: ignominiosum valde est: si tunc querat discere: cum questiones debet modare. Sed circulis vectes inheret: ut doctores semper in suis cordibus sacra eloquia meditantur: testamenti archam: sine mora eleuent: si quod necesse est: primum doceant. Unde bene primus pastor ecclesie: pastores ceteros admonet dicens: parati semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem de ea que in nobis est spe. Ac si aperte dicat ut ad portandam archam mora nulla prepediat: vectes a circulis nunquam recedant. Expli-
cit secunda pars. Incipit tertia. Ubi ostenditur quanta debeat esse diuersitas in arte predicacionis. Cap. xliij

Via igitur qualis debeat esse pastor ostendimus nunc qualiter doceat demonstramus. Ut enim lo-

ge ante nos reuerende memorie gregorius nascens edocuit non vna eademque exortatio proferat cunctis: quia nec cunctos par morum qualitas astringit. Sedenamque alios offendunt: que alijs profunt. Quia et plerumque herbe que hec animalia nutriunt: alia occidunt. Et leuis sibilus equos mitigat: catulos vero instigat. Et medicamentum hunc morbum imminuit: alteri vires iungit. Et panis qui vitam fortius roborat: p-

uulorum negat. Pro qualitate igitur audientium formari debet sermo doctorum: ut et ad sua singulis congruat: et tamen a communis edificacionis arte nunquam recedat. Quid enim sunt intente mentes auditorum: nisi ut ita dixerim: quedam in cythara tensiones strate cordarum: Quas tagendi artifex: ut non sibi metipsum dissimilem cantum faciat: dissimiliter pulsat. Et itcirco corde consonam modulationem reddunt: quia vno quidem plectro: sed non vno impulsu feruntur. Unde doctor quisque ut in vna cunctos virtute caritatis edifice: ex vna doctrina: non vna eademque exortatione tagere audientium corda debet. Aliter namque viri: aliterque admonende sunt seie.

Aliter iuuenes et aliter senes: aliter inopes aliter locupletes.

Aliter leni: atque aliter tristes: aliter subditi: aliter vero prelati.

Aliter serui: aliter domini: aliter huius mundi sapientes: aliter bebetes: aliter ipudentes: aliter verecundi: aliter proterui: aliter pusillanimes.

Aliter patientes: aliter impatientes.

Aliter beniuoli: aliter inuidi.

Aliter simplices: aliter impuri.

Aliter incolumes: aliter egri.

Aliter qui flagella metuunt et propterea innocenter viuunt: aliter qui iniquitate durauerunt: ut nec per flagella corrigantur.

Aliter nimis taciti: aliter multiloqui vacantes.

Tertia pars pastoralis.

Aliter pigri: aliter precipites.

Aliter mansueti: aliter iracundi

Aliter humiles aliter elati.

Aliter pertinaces aliter inconstantes

Aliter gulae dediti: aliter abstinentes

Aliter qui sua bona misericorditer
tribuunt: aliter qui aliena rapere
persequuntur.

Aliter qui nec aliena rapiunt nec sua
largiuntur: aliter qui ea quae habent sua
tribuunt: alienaque rapere non desistunt

Aliter discordes aliter peccati.

Aliter seminantes iurgia: aliter
pacifici.

Aliter admonendi sunt: qui sacre
legis verba non recte intelligunt: aliter
qui recte intelligunt: sed humiliter
non loquuntur. Aliter qui cum predi-
care digne valeant: praeter nimiam humi-
litate formidant: aliter quos a pre-
dicatione imperfectio vel etas pro-
hibet: et tamen precipitatio impellit

Aliter qui in hoc quod temporalia
temporaliter appetunt prosperantur
aliter qui quidem quae mundi sunt con-
cupiscunt sed tamen aduersitatis la-
bore fatigantur.

Aliter coniugijs obligati: aliter
a coniugij nexibus liberi.

Aliter admixtionem carnis ex-
periri: aliter ignorant.

Aliter qui peccata deplorant o-
perum: aliter qui cogitationum.

Aliter qui commissa plangunt: necesse
deserunt: aliter qui deserunt nece-
saria plangunt.

Aliter qui illicita quae faciunt etiam
laudant: aliter qui accusant praua nec
tamen deuitant.

Aliter qui repentina concupiscen-
tia superantur: atque aliter qui in cul-
pa ex consilio ligantur.

Aliter qui licet minima crebro
tamen illicita faciunt: atque aliter qui
a paruis se custodiunt: sed aliquando in
grauius demerguntur.

Aliter qui nec bona incobant: a-
liter qui incobata minime sumunt

Aliter qui mala occulte agunt:
et bona publice: aliter vero qui bo-
na que faciunt abscondunt: et tamen
quibusdam factis publice: male de
se oppinari permittunt.

Sed que utilitas est quod cuncta
collecta enumeratione transcurri-
mus: si non etiam admonitionis mo-
do per singula quanta possumus
breuitate pandamus.

Quod aliter admonendi sunt vi-
ri: atque aliter femine. Cap. xxiij.

Vir enim admonendi sunt
viri atque aliter se. Quod illis gra-
uia: istis vero iniungenda sunt leui-
ora. Ut illos magis exerceant: istas
vero leuia demulcendo conuertant.

Quod aliter admonendi sunt iuue-
nes aliter senes. Cap. xxv.

Vir enim admonendi sunt iuue-
nes: aliter senes. Quia illos
plurimumque seueritas admonitionis ad
profectum dirigit: istos vero ad me-
liora opera deprecatio blanda con-

ponit. Scriptum quippe est. **S**e-
 niozem ne increpaueris: sed vt pa-
 trem obsecra. **Q**ualiter admo-
 nendi sunt inopes: aliter vero lo-
 cupletes. **Cap. xxvi.**

Liter admonendi sunt ino-
 pes: atq; aliter locupletes. **I**llis offerre consolationis solatiuz
 contra tribulationem: istis vero in-
 ferre metum contra elationem de-
 bemus. **I**nopi quippe a domino p
 prophetam dicitur. **N**oli timere qz
 non confunderis. **L**ui non longe
 post blandiens dicit. **P**aupercola
 tempestate conuulsa. **R**ursumque
 hanc consolatur dicens. **E**tte elegi
 in camino paupertatis. **A**t otra pa-
 ulus discipulo d diuitib; dicit. **D**iu-
 tib; huius seculi pcedpe non sup-
 ba sapere neq; sperare in incerto di-
 uitiarum suaz. **U**bi est valde notā
 dum quod humilitatis doctoꝝ me-
 moriam diuitiam faciens: nō ait ro-
 ga sed pcedpe quia z si impendēda
 est pietas infirmanti: honoꝝ tamen
 nō debetur elationi talibus ergo re-
 ctum quod dicitur: tanto rectius iu-
 betur: q̄to z in rebus transitorijs
 altitudine cogitationi intumescunt
De quibus dñs in euangelio dicit.
Te vobis diuinibus qui habet; cō-
 solationem vestram. **Q**uia enim q̄
 sunt eterna gaudia nesciunt: ex pre-
 sentis vite abundantia consolātur.
Differenda est igitur eis consolatio
 quos caminus paupertatis exco-

quit: atq; illis inferendus ē timoꝝ:
 quos solatio glorie tēporalis ex-
 tollit: vt z illi discant qz diuitias q̄s
 nō cupiscūt possidēt: z isti cogno-
 scant qz eas quas cupiscunt possi-
 dere nequaq̄ possunt. **P**erūq; enī
 qualitas psonaz pmutat ordinem
 moꝝ: vt sit diues: humilis: pauper
 elatus. **U**nde moꝝ p̄dicantis lingua
 cū audiētis vita debet componi: vt
 tanto districtius in paupe elationē
 feriat quanto eaz nec illata pauper-
 tas inclinat. **E**t tanto leuius humi-
 litatem diuituz demulceat: quanto
 eos nec abundantia q̄ subleuat exal-
 tat. **N**ōnunq̄ tamen z diues sup-
 bus exhortatiōis blandimēto pla-
 candus est: qz z plerūq; dura vul-
 nera p leuia fomenta molesciūt: z in
 sanoꝝ furoꝝ sepe medico blandiēte
 reduciūt. **L**ūq; eis in dulcedinem
 p̄descēditur: lāguoz infante mitiga-
 tur. **N**eq; n. negligētē intuenduz
 est quod cum saulem spiritus ad-
 uersus innaderet apprehensa da-
 uid cythara eius vesaniaz sedabat.
Quid enim per saulem nisi elatio
 potentium? **E**t quid per dauid in-
 nuitur nisi humilis vita sanctoruz?
Cum ergo saul ab immundo sp̄ritu
 arripitur: dauid canēte: eius ve-
 sania temperatur. **Q**uia consensus
 potentium per elationem in furo-
 rem vertitur: dignum est vt ad sa-
 lutē menti: quasi dulcedine cythare
 locutiōis n̄c tranquillitate reuocetur.

Aliquā autē huius seculi potētes cū
arguunt: prius p̄ quasdā similitu-
dines velut de alieno negotio req̄-
rendi sunt: 7 cum rectam sententiā
quasi in alterum protulerint tunc
modis congruentibus de proprio
reatu feriēdi sunt vt mens tēporali
potētia tumida: cōtra corripientem
nequaquā se erigat: q̄ suo sibi iudicio
superbie ceruicem calcāt: 7 in nulla
sui defēsiōe se exerceat quā sentetē
tia proprii oris ligat. Hinc est enī
quod nabā propheta arguere re-
gem venerat: 7 quasi de causa pau-
peris contra dñitē iudiciū quere-
bat: vt prius rex sententiā suam di-
ceret: 7 postmodum reatū suum au-
diret: quatinus nequaquā iustitiē cō-
tradiceret: quas in seipse protulisset.
Vir itaq; sanctus 7 peccatorē con-
siderās 7 regem miro ordine auda-
cem reum prius p̄ cōfessionē ligare
studuit: postmodū p̄ iuectionē seca-
re. Celauit paululū quod q̄siuit: sed
percussit repente quē tenuit. Digri-
us enim fortasse incidere: si sub ip̄o
sermōis exordio: apte culpā ferire
voluisset. Sed premissa similitudie
eam quā occultabat exacuit increpa-
tionem. Ad egrum medicus vene-
rat: secūdū vulnus videbat: sed de
patientia dubitabat. Abscondit igitur
ferrum medicinale sub veste: qd̄
eductum subito fixit in vulnere: vt
secantem gladium sentiret eger an-
teq̄ cerneret: ne si ante cerneret sen-
tire recusaret. Qd̄ alī admonēdi

sunt tristes: aliter leti. Ca. xxvij.

Liter admonēdi sunt leti: atq;
q̄ aliter tristes. Letis inferen-
da sunt tristitia que sequuntur ex sup-
plicio. Tristibus vero iherēda sunt
leta que sequuntur ex regno. Discāt
leti ex minarum asperitate quod ti-
meant. Audiant tristes premiorū
gaudia de quibus presumant. Illis
quippe dicitur. Ne vobis qui ride-
tis nūc: quoniam flebitis. Isti vero
eodem magistro dicente audiant.
Iteq; videbo vos 7 gaudebit cor ve-
strum: 7 gaudium vestrum nemo
tollet a vobis. Nonnulli autem leti
vel tristes: non rebus fiunt: sed cō-
plexionibus existunt. Quibus pro-
fecto intinandum est: quod qui-
busdam complexiōibus iuxta sunt
quedam vicia. Habent enim leti ex
propinquo luxuriā: tristes vero irā.
Unde necesse est vt non solum quis
q̄ consideret quod ex complexione
sustinet: sed etiā quod ex vicio de-
terius purget: ne dum nequaquā
pugnāt: contra hoc quod tollerāt:
ei quoq; a quo se liberum extimat:
vicio succūbat. Quod aliter ad-
monēdi sunt subditi: aliter vero p̄-
lati.

Cap. xxviii.

Liter admonēdi sunt sub-
diti: atq; aliter p̄lati. Illos
ne subiectiō conterat: istos ne locus
superiorum extollat. Illi ne minus
quod iubentur impleāt: isti ne plus
iusto iubeāt que compleantur. Illi
vt humiliter subiaceāt: isti vt tem-

Sancti gregorii pape.

peranter presint. Nam quod intel-
 lici z figuratiter post illis dicitur.
 Filii obedite parentibus vestris
 in domino; illis vero precipitur.
 Et vos patres nolite ad iracundiã
 puocare filios vestros. Illi discant
 quomodo ante occulti arbitri ocu-
 los sua interiora cõponãt. Isti quo-
 modo cõmissis sibi: exẽpla bene vi-
 uẽdi exterius prebeat. Scire etiã
 prelati debẽt: quia si puerfa vnq̃ p
 petrar tot morib⁹ digni sunt: quot
 ad sãditos suos pditiõis exempla
 transmittunt. Un̄ necesse est ut tan-
 to se cautius a culpa custodiãt q̃to
 p praua q̃ faciunt: nõ soli moriuntur
 sed alioꝝ aie q̃s prius destruxerunt
 morib⁹ rei sunt. Admonedi sunt illi
 ne distinctius puniantur: si absoluti
 nequerint reperiri salteꝝ de se. Isti
 ne de subditoꝝ errãtib⁹ iudicent
 etiã si se iã de se securos inueniũt
 Illi vt tanto circa se solliciti⁹ viuãt
 quanto eos aliena cura non iplicat
 Isti vero vt sic alioꝝ curas expleãt
 quatinus z sua agere non desistant
 z sici propria solitudine ferueant
 vta commissõꝝ custodia minime te-
 pescãt. Illi enĩ sibi met vacãti dicẽt
 Uade ad fornicam o piger: z con-
 sidera ei⁹ vias: z discẽ sapiã. Isti
 at̄ terribiliter admonet cũ dõ. Fili-
 mi si spõpõderis p amico tuo defi-
 xisti apud extraneũ manum suam
 z illaqueatus es verbi oris tui: z
 captus sermonibus tuis proprijs.
 Spondere namq; pro amico ẽ alie

nam animã in periculo sue puerfat
 onis accipere. Un̄ z apud extrane-
 um manus defigitur: quia apud cu-
 ram sollicitudinis que ante decrat
 mens ligatur. vbi vero sui horis il-
 laq̃atus ẽ ac pprijs sermonibus ca-
 ptus: quia dum cõmissis sibi cogit
 bona dicere: ipsum prius necesse ẽ
 q̃ dixerit custodire. Illaqueatus est
 igitur oris sui verbi: dum ratõẽ exi-
 gente constringitur: vt eius vita ad
 aliud queãdmonet relaxat: vnde z
 apud districtum iudicem cogitur:
 tanta in opere exoluere: quãta enĩ
 constat alijs voce precepisse. Unde
 bene mor exortatio subditur cũ di-
 citur. Ergo fac filii mi quod dico z
 temetipsum libera quia incidisti in
 manus proximi tui. Discurre: festina
 suscita amicuũ tuũ: ne dederis som-
 num oculis tuis: nec dormitẽt pal-
 pebre tue. Quisquis autem ad viuẽ-
 duz alijs exemplũ pponitur: non
 solum vt ipse vigilet: sed etiã vt ami-
 cũ suscitet admonet. Et nãq; vigi-
 lare beniuendo non sufficit: si nõ
 z illum cui preẽ a peccati torpore di-
 stungit. Bene autem dicitur. Ne de-
 deris somnum oculis tuis nec dor-
 mitent palpebre tue. Somnum q̃
 ppe dare oculis ẽ: itẽtione cessãte
 subditoꝝ curam negligere omni-
 no. Palpebre vero dormitant cum
 cogitationes nostre ea que in subdi-
 tis agnoscunt arguenda pigredine
 deprimente dissimulat. Plene enĩ
 dormire est commissõꝝ acta: necẽ

scire nec corrigere. Nō autem dormire sed dormire est: que quidem reprehēdēda sunt cognoscere: sed tamen propter mentis tedium dignis ea in crepationibus non emendare. Dormitando vero oculis ad plenis simus somnum ducitur: quia dum plerumq; qui preest malum quod cognoscit non resecat: ad hoc quādoq; negligentie sue merito peruenit vt quod a subiectis delinquitur non cognoscat. Admonēdi sunt itaq; qui presunt: vt per circumspectionis studium oculos peruiuales intus z in circuitu habeant: celi animalia fieri contēdant. Quēsa quispe animalia celi in circuitu z intus oculis plena describuntur. Dignū quippe est vt cuncti qui presunt intus z in circuitu oculos habeāt: quatinus z interno iudici in semetipsis placere studeant: z exempla vite exterius prebētes: ea etiā que in alijs sunt corrigēda deprehēdāt. Admonendi sunt subditi ne prepositorum suorum vitam temere iudicēt: si quid eos fortasse agere reprehēsbiliter vidēt: ne vnde recte mala redarguunt: inde per elationis impulsu in profundiora mergātur. Admonendi sunt ne cum culpas prepositorum considerāt: cōtra eos audaciores fiant. Sed sic si qua sunt valde eorum praua: apud semetipsos diiudicent: vt tamen diuino cōstricti timore: ferre sub eis iugum reue-

renti non recusent. Quod melius ostendimus si danid factum ad mediu dēducamus. Saul quippe persecutor: cum ad ventrem purgandum fuisset ingressus speluncam illic cum viris suis dauid inerat: q̄ iam tam longo tēpore: persecutiōis eius mala tollerabat. Cumq; viri sui ad feriendum saul accederent: fregit eos respōsionibus: quia mittere manū in christum domini nō deberet. Qui tamē occulte surrexit z ora damidis eius abscedit. Quid n. p. saul nisi mali doctores? Quid per dauid: nisi boni subditi designātur. Saul igitur ventrem purgare est: prauos prepositos conceptum in corde malitiam: vsq; ad opera miseri odoris extendere. z cogitata apud se noxia factis exteriorib; exequendo monstrare. Quem tamen dauid ferire metuit: quia pie subditorum mentes ab omni se peste obtreccationis abstinētes: preposito rum vitam nullo lingue gladio percipiunt: etiam cum de imperfectione redarguuntur. Quia etiam si quādo p̄ infirmitate sese abstinere vix possunt: vt extrema quedam atq; exteriora prepositorum mala: sed tamē humiliter loquātur: quasi oram damidis silenter incidunt. Quia videlicet ouz prelate dignitati saltem in noxie z latenter derogant: quasi regis superpositi vestem secant: z cū ad se redeunt ipsos se vehementis

sime vel de tenuissima verbi laceratione reprehendunt. Unde et bene illic scriptum est. Post hec dauid percussit cor suum: eo quod absciderat oram clamidis saul. Facta quidem prepositorum oris gladio ferenda non sunt: et cum iam reprehendenda recte iudicantur. Quando vero contra eos vel in minimis lingua labit: necesse est: ut per afflictionem penitentie cor prematur: quatinus ad se reddat: et cum preposite potestate deliquit: eius contra se iudicium: quo sibi prelata est perhorrescat.

Nam cum prepositis deliquimus: eius ordinatio qui eos nobis pretulit obuiamus. Unde moyses quoque contra se et aaron populum queri cognouisset. ait. Nos enim quid sumus? Nec contra nos est murmur vestrum sed contra deum. Quod aliter admonendi sunt: atque aliter domini. Cap. xxix.

Liter admonendi sunt serui atque aliter domini. Serui sicut ut in se humilitatem semper aspiciant domini vero: ut nature sue qua eque liter sunt cum seruis conditi: memoriam non amittant. Serui admonendi sunt: ne dominos despiciant ne deum offendant: si ordinationi illorum superbiendo contradicunt. Domini vero admonendi sunt: quia contra deum de munere eius superbiunt: si eos quos per conditionem tenent subditos equales sibi per nature sortitum non agnoscunt. Isti admonendi sunt: ut se esse sciant seruos domi-

norum. Illi vero admonendi sunt: ut cognoscant se conseruos esse seruorum. Istis namque dicitur. Serui obedite dominis carnalibus. Et rursum. Quicumque sunt sub iugo seruitutis: dominos suos omni honore dignos arbitrentur. Illis autem dicitur. Et vos domini eadem facite illis remittentes minas scientes quod illorum et vester est dominus in celis.

Quod aliter admonendi sunt sapientes huius seculi: atque aliter hebetes. L. xxx.

Liter admonendi sunt sapientes huius seculi: atque aliter hebetes. Sapientes quippe admonendi sunt: ut amittant scire que sciunt: hebetes vero ut appetant scire que nesciunt. In illis hoc primum destruendum est quod sapientes arbitrantur. In istis iam edificandum est quicquid de sapientia superna cognoscitur: quia dum minime superbiunt: quasi ad suscipiendum edificium corda parauerunt. Cum illis laborandum est: ut sapientius stulti fiant: stultam autem sapientiam deserant: et sapientem dei stultitiam discant. Istis vero predicandum est: ut ab ea que putatur stultitia: ad veram sapientiam viciniam transeant. Istis namque dicitur. Siquis inter vos videtur sapiens esse in hoc seculo: stultus fiat ut sit sapiens. Istis vero dicitur. Non multi sapientes secundum carnem. Et rursum. Que stulta sunt mundi elegit deus: ut confundat sapientes. Illos plerumque ratiocina-

tionis argumenta istos nonnunquam melius exempla convertunt. Illis enim mirum prodest ut in suis allegationibus vinciti iaceant. Istis vero aliquid quod sufficit: ut laudabilia aliorum facta cognoscant. Unum magister egregius sapientibus et insipientibus doctor: cum hebreorum quosdam sapientes: quosdam vero tardiores admoneret: illis de completionem veteris testamenti loquens eorum sapientiam argumento superavit dicens. Quod enim antiquatur et senescit: prope ad interitum est. Cum vero solis exemplis quosdam trahendos esse cerneret: in eadem epistola adiunxit Sancti ludibria et verba experti: in super et vincula et carceres lapidati sunt: secti sunt: in occisione gladii mortui sunt: temptati sunt. Et rursum. Ad mentem prepositorum vestrorum qui vobis locuti sunt verbum dei: quorum intuentes exitum conversationis imitamine fidem. Hec dicit: quatenus et illos victrix ratio frangeret: et istos ad maiora conscendere imitatio blanda suaderet. Quod aliter admonendi sunt impudentes atque aliter verecundi. Cap. xxxi

Liter admonendi sunt impudentes atque aliter verecundi. Illi namque ab impudentie vitio non nisi increpatio dura composita. Istos autem plerumque ad melius exortatio modesta proponit. Illi se delinquere nesciunt: nisi et a pluribus increpentur. Istis plerumque sufficit ad conversionem

quod eis mala sua doctor leviter ad memoriam reducit. Illos melius corrigit qui invehendo reprehendit. Istis autem maior profectus adducitur: si hoc quod in eis reprehenditur: quasi ex latere tangat. Impudentem quippe plebem iudeorum dominus increpans apte ait. Frater mulieris meretricis facta est tibi noli frater erubescere. Et rursum: verecundantem resouet dicens. Confusiones adolescentie tue oblivisceris: et opprobrium viduitatis tue non recordaberis: quia dominabitur tui qui fecit te. Impudentes quoque delinquentes galatas paulus increpat dicens. O insensati galathe: quis vos fascinavit? Et rursus. Sic stultus estis ut cum spiritu ceperitis: carne consumamini. Culpas vero verecundantium quod peccatis reprehendit dicens. Bavillus sum in domino vehementer quoniam tandem aliquando refloruitis per me sentire sicut et sentiebatis. Occupati enim eratis: ut et illorum increpatio culpas detergeret: et horum negligentiam sermo mollior revelaret. Quod aliter admonendi sunt protervi: atque aliter pusillanimes. Cap. xxxij

Liter admonendi sunt protervi: aliter vero pusillanimes. Illi enim valde de se presumunt: exprobrando ceteros dedignant. Isti autem dum nimis infirmitatis sue sunt consocii plerumque in desperationem cadunt. Illi singulariter cum

Sancti gregozij pape.

Isti despecta vebemeter esse putat
 que faciunt iccirco i despatione fra
 guntur. Subtiliter itaq; ab argu
 ente discutenda sunt opa pteruoz;
 vt in quo sibi placet: ostendatur qd
 deo displicet. Tunc eni pteruos be
 ne corrigimus: cu ea q benefecisse:
 se credunt male acta mostremus. Ut
 vnde accepta gloria creditur inuti
 lis cofusio subsequatur. Nonnuq;
 vero cuz se viciu pteruie minime p
 petrare cognoscunt: compediofius
 ad correptione veniunt: si alteri^o cul
 pe manifestioris ex latere requisite
 iproperio cofunduntur. Ut ex eo qd
 defedere nequnt: cognoscant se tene
 re iprobe quod defendunt. Unde cu
 pterue corinthos paulus aduer
 sum se videret inflatos: vt alius apol
 lo alius pauli: alius cephe ali^o chri
 sti: se esse diceret: incestus culpa in
 mediu deduxit: que apud eos ppe
 trata fuerat: z incozrepta remane
 bat dicēs. Audite inter vos fornic
 tio qualis nec iter gētes: ita vt vro
 rem patris quis habeat. Et vos in
 flati estis: z nō magis luctu habui
 stis: vt tolleretur dmedio vestrū q
 hoc fecit opus. Ac si aperte dicat.
 Quid vos p pteruam huius vel
 illius dicatis: q per dissolutione ne
 gligētie: nullius vos esse mostreatis
 Et contra pusillanimes aptius
 ad iter bene agēdu reducimus si q
 dā eoz bona ex latere requiramus.
 Ut dum i eis alia reprehēdēdo cor
 ripimus: alia amplectēdo laude

mus. Quatinus eozum teneritudi
 nem laus addita nutriat: quam cul
 pa increpata castigat. Plerūq; aut
 vtilius apud illos proficimus: si z
 eozum bene gesta memoramus: z
 que ab eis inozdiante gesta sunt iam
 non tanq; perpetrata corripimus:
 sed qsi ad hoc ne ppetrari debeant
 phibem^o. Ut z illa q approbam^o
 illatus fauoz augeat: z p ea q repre
 hendim^o magis apud pusillānimes
 exortatio verecunda pualefcat. Un
 idem paulus: cum thesalonicenses
 in accepta predicatione pdurantes
 quasi de vicino mundi termino qua
 dam agnosceret pusillanimitate tur
 batos: prius in eis que fortia pspi
 cit laudat: z caute monēdo postmo
 dum q infirma sunt roborat. At ei.
 Grās agere debemus p omnibus
 vobis deo semp fratres: vt dignus
 est qm supcrefcit fides v̄ra: z abun
 dat caritas vniuscuiusq; v̄m i in
 nicē: ita vt z nos ipsi i vobis glorie
 mur in ecclesijs dei. p patientia v̄ra
 z fide. Qui cuz blanda hec vite eoz
 pmississet: p̄conia paulo post subdi
 dit dicens. Rogamus autem vos
 fratres per aduentū domini nostri
 iesu christi: z nostre zgregatiōis in
 ipsuz: vt nō cito moueamī auaro se
 su: neq; terramini: neq; p spiritū:
 neq; per sermones: neq; per episto
 lam tanq; per nos missam: quasi in
 stet dies domini. Equi enim verus
 doctor: vt prius audirēt laudati q
 cognoscerent: z postmodum quod

Tertia pars pastoralis

et ortati sequerentur: quatinus eorum mentem ne a monitione subiecta concuteret: laus promissa solidaret. Et quod commotos eos vicini finis suspitione cognouerant: non iam redarguebat motos: sed quasi transacta nesciens adhuc commoueri prohibebat ut dum de ipsa lenitate monitionis predicatori suo se incognitos crederet: tanto reprehensibiles fieri: quanto et cognosci ab illo formidaret. Quod aliter admonendi sunt impatientes atque aliter patientes.

Cap. xxiii.

Liter admonendi sunt impatientes: atque aliter patientes. Dicendum namque est impatientibus: quia dum frenare spiritum negligunt: per multa etiam que non appetunt iniquitatum abrupta rapiuntur. Quia videlicet mentem impellit: furor quo non trahit desiderium: et agit commota nesciens: unde post doleat sciens. Dicendum quoque est impatientibus quod dum commotionis impulsu precipites quaedam velud alienari pagunt vitia mala sua postquam fuerint perpetrata cognoscant. Qui dum perturbationi sue minime obsistunt: etiam si qua a se tranquilla mente obsistit fuerat bene gesta confundunt. Et improviso impulsu destruiunt: quicquid forsitan diu labore per uido construxerunt. Ipsa autem quae mater est omnium virtutum custosque: per impatientie vitium virtus charitatis amittit. Scriptum quippe est. Charitas patientis est. Igitur cum mini-

me est patientis caritas non est. Per hoc quoque impatientie vitium ipsa virtutum nutritrix doctrina dissipat. Scriptum quippe est. Doctrina viri per patientiam dinoscitur. Tanto ergo quisque minus ostenditur doctus: quanto minus conuincitur patientis. Neque enim post veraciter bona docedo impendere si viuendo nescit equanimiter mala aliena tollerare. Per hoc quoque impatientie vitium: plerumque mentem arrogantie culpa transfigit. Quia dum despici immundo hoc quisque non patitur: si quasi bona occulta sunt ostentare conatur. Ac sic per impatientiam usque ad arrogantiam ducitur. Quia dum ferre despectionem non potest: detegendo semetipsum in obtestatione gloriatur. Unde scriptum est. Melior est patientis arrogante: quia videlicet elegit patientis quelibet mala perpeti: quam per ostentationis vitium bona sua occulta cognosci. At contra arrogans eligit bona de se vel falsa iactari ne mala possit vel minima perpeti. Quia igitur cum patientia relinquitur etiam bona reliqua que iam gesta sunt destruiuntur: recte ad ecclesie esse in altari dei fieri fossa prohibetur: ut videlicet in ea holocausta superposita seruentur: si enim in altari fossa non esset: omne quod in eo sacrificium reperiret superueniens aura dispergeret. Quid enim accipimus per altare dei nisi animas

iusti. Que quot bona egerit: tot su-
 per se ante eius oculos sacrificia im-
 ponit. Que ante est altaris fossa ni-
 si beatorum patientia: Que dū mē-
 tē ad aduersa tolleranda humiliat:
 quasi moze fouee hanc in uno posi-
 tam demonstrat. Fossa autē in alta-
 ri fiat: ne superpositum sacrificium
 aura dispergat idest electorū mēs
 patientiam custodiat: ne commota
 vento impatientie: etiam hoc quod
 bene operata est amittat. Bene autē
 hoc eadem vnus cubiti esse memo-
 rat. Quia nimirum si patientia nō
 deseritur vnitatis mensura seruat.
 Unde et paul⁹ ait ad galathas. In-
 micem onera portate: et sic adimple-
 bis legem christi. Lex quippe est
 christi caritatis vnitas q̄ soli pfici-
 unt: q̄ nec cū grauatur excedit. Au-
 diant igitur impatientes: quod scrip-
 tum est in prouerbis. Melior est
 patiens forti viro: et qui dominat
 aīo suo expugnatoze urbium. Meli-
 or est enim victoria urbium: quia
 extra sunt que subiguntur. Malde
 autem est malus: quod per patien-
 tiam vincitur: quia ipse a se animus
 superat: et per semetipsum sibimet-
 ipsi subicit: quando eum patientia
 intra se frenari compellit. Audiant
 impatientes: quod electis suis veritas
 dicit. Impatientia vestra possidebi-
 tis animas vestras. Sic enī cōditi-
 sumus vt ratio animā et anima cor-
 pus possideat. Nus nō aīe a corpis

possessione repellit: si nō prius aīa
 a possessione rationis possideatur.
 Custodem igitur cōditōis nostre
 patientiā dominus esse demonstra-
 uit: q̄ in ipsa nos possidere nosmet
 ipsos docuit. Quanta igitur sit im-
 patientie culpa cognoscimus per q̄
 et hoc ipsum amittim⁹ possidere qd
 sumus. Audiant impatientes quod
 per salomones rursum dicit. Longū
 spiritum suum profert stultus sapi-
 ens autēz difert et reseruat in postre-
 mus. Impatientia vero impellente
 agitur: vt totus foras spiritus pro-
 feratur: quoniam icarco perturbatio
 citius cicit: quia nulla interius
 sapientie disciplina concludit. Sa-
 piens autēz difert et reseruat in po-
 stre mū. Lesus enim in presens se
 vlscī nō desiderat: quia etiam tol-
 lerans parci optat: s; tamē iuste vi-
 dicari omnia extremo iudicio non
 ignorat. Et p̄tra admonēdi sūt
 patientes ne in eo q̄ exterius portat
 interius doleat: ne tante virtutis sa-
 crificum quod integrum foris im-
 molant intus malitie peste corrup-
 pant: et cum ab hominibus non ag-
 noscantur: sed tamē sub diuina exa-
 minatōe peccat: tanto deterior cul-
 pa doloris fiat: quāto sibi an̄ homi-
 nes virtutis speciem vindicat. Di-
 cendum itaq; est patientibus vt stu-
 deant diligere quod sibi necesse est
 tollerare. Ne si patientia dilectio nō

sequit: in deteriozem culpam odij: virtus ostēsa statur. Un cum paulus diceret: caritas patiens ē ilco adiunxit. Benigne est. Uidez ostendens: quia q̄s ex patientia tollerare amare etiaz ex benignitate n̄ cessat. Un idem doctor egregius cū patientiā discipulis suaderet dices omnis amaritudo z ira: z indignatio z clamor: z blasfemia tollatur a vobis: q̄si cūctis exterius iā bene cōpositis ad iteriora cōuertitur: dum subiungit cum omni malitia. Quia nimirum frustra indignatio clamor z blasfemia ab exterioribus tollitur si iterioribus vitiozū mater malicia dominat: z icassum foris nequitia incidit ex ramis: si surrectura intus multiplicius in radice seruetur. Un z p̄ se n̄ ipsam veritas dicit. Diligite inimicos vestros: bñ facite his qui oderunt vos: z orate p̄ psequētibz z calūniantibus vos. Virtus ita q̄ est coram hominibus aduersarios tollerare: s̄ maior virtus est corā dō diligere. Quia hoc solum de^o sacrificiū accipit qd̄ a te^o oculos in altari boni opis flāma caritatis accendit. Hinc ē qd̄ quibusdam patientib^z rursus nectamē diligentibus dicit Quid autē vides festucā in oculo fratris tui z trabē in oculo tuo non vides. Perturbatio q̄ppe ipatientie festuca est: malitia vero i corde trabis i oculo. Illā nāq̄ aura temptationis agitat: hanc autē p̄sumata nequitia pene imobi

liter portat. Recte vero illc sibi iungitur. Hypocrita eijce primū trabē de oculo tuo: z tunc videbis eicere festucā de oculo fratris tui. Ac si dicatur mēti iniq̄ interioris dolenti: z sanctam se exterius p̄ paciētiam demonstranti. Prius a te malitie molem excute: z tūc alios de ipatientie leuitate reprehende: ne dum nō studes simulationem vincere: peius tibi aliena sit praua tolerare. Euenire etiaz plerūq̄ paciētibus solet: vt eo q̄dem tempore q̄ vel aduersa patiuntur: vel cōtumelias audiūt nullo dolore pulsantur: z sic paciētiam exhibeant: vt custodire etiaz cordis īnocētiam non obmittant. S̄z cū post paululū hec ipsa q̄ p̄ulerint ad memoriam reuocāt: igne doloris inflamantur: argumēta ultionis īq̄runt z māsfuetudinē q̄ tolerātes habuerūt retractātes ī malitiā r̄tūt. Qui bus cit^o a p̄dicāte succurrit: si q̄ sit huiusmōi p̄mutationis causa p̄ndatur. Callidus nāq̄ aduersarius bellum contra duos mouet: vnum videlicet inflāmans vt cōtumelias prius inferat: alterū p̄uocās vt cōtumelias lesus reddat. S̄z plerūq̄ dum huius iam victor est qui iniuriam persuasus irrogat ab illo vincitur: qui illatam sibi equanūmter portat. Unius ergo victor quez cō mouendo subiugauit: tota cōtra alterū r̄tute se erigit: eumq̄ obsistentem fortit^{er} z vincētē dolet. Quem quia cōmouere in ipsa cōtumeliāz

locum quez dñs daturus est nobis
 veni nobiscum vt bñficiamus tibi
 quia dominus bona p̄misit israli.
 Cui cum respōdisset ille: non vadā
 tecum: sed reuertar in terrā meam
 in q̄ natus sum: illico adiunxit No
 li nos derelinquere: tu enim nosti
 in q̄bus p̄ desertum castra ponere
 debeam⁹: et eris ductor noster. Ne
 qz enim moysi mentē ignorātia an
 gustabat itineris: quam ⁊ ad p̄p̄he
 tie sciam cognitiō dinitatis expan
 derat: quam colōna exteri⁹ p̄bar:
 quam de cūctis iteri⁹ per cōuer
 sationem deo sedulam locutio fami
 liaris instruebat. S. ⁊. v. vir p̄roui
 dus elato auditori colloquens so
 latium petijt vt daret. Ducem requi
 rebatī via: vñ dux ei fieri possz ad
 vitam. Egīt itaqz: vt superbus au
 ditor vocī ad meliora suadēti eo ma
 gis fieret deuotus quo putaret ne
 cessari⁹. Et vñ se exhortationez suū
 precedere crederet: ide se sub v̄bis
 exhortatōis iclinaret. Quāliter
 admonēdi sunt pertinaces: atqz ali
 ter incōstātes. *Ca. xliij.*

Liter admonēdi sunt incon
 stantes: atqz aliter pertina
 ces. Illis dicēdum est q̄ plus de se
 q̄ sint sentiūt: ⁊ iccirco alienis cōsi
 lijs non acq̄lescūt. Istis vero inīmā
 dum est: q̄ valde se despicientes ne
 gligūt: ⁊ iō leuitate cogitationuz a
 suo iudicio per tēporum momenta
 flectūt. Istis dicēdum est: qz nisi
 meliores se ceteris estimarēt nequa

quā cūctorum cōsilia sue deliberati
 oni post ponerēt. Istis dicēdus est
 qz si hoc qd sunt vtiqz: attēderēt:
 nequaquā eos per tot varietatis la
 tera. mutabilitatis aura versarz. Il
 lis per paulum dī. Nolite p̄uden
 tes eē apud vosmetipsos. At ⁊ tra
 isti audiūt: nō circūferamur oī ven
 to doctrine. De illis per salomonēz
 dī. Comedent fructus vie sue: suis
 qz consilijs satirabūtur. De istis at
 ab eo rursum scribitur: coꝝ stultozū
 dissimile erit. Coꝝ qdem sapiētum
 sibi metipsi semp ē simile: qz dñz re
 ctis persuasiōibus acq̄escit: cōstā
 ter se in bono opere dirigit. Coꝝ ve
 ro stultozum dissimile ē: qz dñz mu
 tabilitate se varium exhibz: nunq̄
 id quod fuerat manet. Et qz qdam
 vitia sicut ex se metip̄s gignūt alia
 ita ex alijs oriunt. Sciendū sūmo
 pere ē: qz tunc ea corripiedo melius
 tergimus cum ab ip̄a sue amaritu
 dinis fonte siccam⁹. Pertinacia q̄p
 pe ex superbia: i cōstātia vero ex le
 uitate generat. Admonēdi sūt
 igit pertinaces: vt elationez sue co
 gitationis agnoscat: ⁊ semetipsos
 vincere studeat: ne dum rectis alio
 rum suasiōibus foris superari de
 spiciunt: intus a superbia capti uide
 neant. Admonēdi sunt solerter vt
 aspiciant qz filius hominis cui vna
 semper cum p̄ze voluntas est: vt ex
 emplum nobis frāgende nostre vo
 luntatis preberet dicit. Non que
 ro voluntatem meam: sed volunta

tem patris q̄ me misit. Qui vt hui⁹
adhuc virtutis gratiā p̄mendaret:
seruatorum se hoc in extremo iudi-
cio p̄misit dicēs: Non possum ego
a meipso facere quicq̄: sed sicut au-
dio iudico. Quia itaq; conscientia
dedignatur homo volūtati aliene
acquiescere: quādo dei atq; homi-
nis filius cū virtutis sue gloriā: ve-
nit ostendere testatur se nō a semetip-
so iudicare. At q̄ admonēdi sūt icō-
stantes vt mentē grauitate robozet
Tunc enim gemina i se mutabili-
tatis arefaciunt: cum a corde prius
radices leuitatis abscondunt. Quia
z tunc fabrica robusta construitur
cum prius locus solidus in q̄ poni
fundamētum debeat. p̄uidet. Ni-
si ergo ante mentis leuitas caueat
cogitationum icōstantia mime vi-
citur. A q̄b⁹ alienum paul⁹ se fuisse
p̄hibz cum dicit. Nunquid leuita-
te vsus sum: aut que cogito secū dū
carnem cogito: vt sit apud me est z
non? Ac si aperte dicat. Fecit co mu-
tabilitatis aura non moueo: quia
leuitatis vitio non subambo.

Qualiter admonēdi sūt gule v̄diti:
atq; aliter abstinētes. Cap. xliij

Liter admonēdi sūt gule de-
diti: atq; aliter abstinētes.
Illos enī supfluitas locutionis: le-
uitas opis: atq; luxuria. Istos ve-
ro sepe ipatientie sepe vero supbie
culpa comitat. Nisi enim gule de-
ditos imoderata loquacitas rapet
diues ille qui epulatus q̄tidie ip̄le

dide d̄: in lingua grauis nō arde-
ret dicens. P̄ abrahā miserere mei
z mitte lacarum vt intigat extremū
digiti sui in aqua: vt refrige: et lin-
guam meam: qz crutior in hac. flā-
ma. Quibus p̄fecto verbis ostendi-
tur: qz epulando quottidie ebrius i
lingua peccauerat: qz totus ardens
refrigerari se precipue in lingua re-
quirebat. Rursum q̄ gule v̄ditos
leuitas p̄tinus operis sequitur: au-
ctozitas sacra testat dicēs. Sedit
populus māducare z bibere: z sur-
rexiit ludere. Quos plerūq; eda-
citas vsq; ad luxuriam pertrahit:
quia dum sacietate vēter extendit:
aculei libidinis excitāt. vnde z bo-
sti calido qui p̄mi hominis sensū:
in p̄cupiscentia pomi apuit: s; i pec-
cati laqueo strinxit: diuina voce d̄.
P̄dextore z ventre repes. Ac si aper-
te ei diceret. Cogitatione z inglu-
uia sup humana corda dominaris.
Quia gule v̄ditos luxuria sequit
p̄pheta testat: qui dūz aperta nar-
rat occulta denunciat dicens. Prin-
ceps coquozum destruit muros hie-
rusalē. Princeps coquozum venter
cui magna cura obsequij a coquis i-
pedit: vt ipse delectabiliter cibus i-
pleatur. Muri aut̄ hierusalem vir-
tutes sunt anime: ad desiderij su-
perne pacis eleuate. Loquozū igit̄
p̄iceps hierusalem muros deicit:
qz dum venter in gluuie tendit: vir-
tutes anime per luxuriam destrui-
tur. Quo contra nisi mentes absti-

nentū plerūq; i patientia a sinu trā
 quilitalis excuteret: nequaq; pe-
 trus cum diceret: ministrare in fide
 vestra virtutem: in virtute autē sciē-
 tiam: in scia autē abstinentiam: pro-
 tinus vigilanter adiungeret dicēs.
 In abstinentia autē patienāz. Deesse
 quippe abstinentibus patientia; pre-
 uidit q̄ eis vt ad eēt admōuit. Rur-
 sum nisi cogitationes abstinentiū nō
 nūq̄ culpa supbie transigeret: pau-
 lus minime dixiss. Qui nō mandu-
 cat manducantē non iudicat. Qui
 rursus ad alios loquens du; d' ab-
 stinentie virtute gloriantium perce-
 pra perstringeret adiūxit. Que sūt
 rōnem q̄dem hēntia sapie in super-
 stitionem z humilitatem: z non ad
 parcēdum corpori: non in honore
 aliquo: sed ad saturitatem corporis.
 Qua in re notādum est: q̄ in dispu-
 tatione sua predicator egregius su-
 perstitioni humilitatis spēm iūxit:
 quia du; plus q̄z necesse est per ab-
 stinentia; caro atterit: humilitas fo-
 ris ostenditur: sed d' hac ipsa humi-
 litate grauiter interiūs supbiē. Et
 nisi aliquando mēs ex abstinentie
 virtute tumesceret: nequaq̄ hanc
 velut inter magna merita pharise^o
 ille elatus z arrogans studiose nu-
 meraret dicēs. Ieiuno bis in sabba-
 to. Admonēdi sunt ergo gule de-
 diti: ne in eo q̄ escarum: delectatio
 nī incubūt: mucrone seluxurie trās-
 figant. Quāta sibi per esum loqua-
 citas: quanta mentis leuitas insidi-

etur aspiciant: ne dum venter molli-
 ter seruiunt: vitiorum saqueis cru-
 deliter astringātur. Tanto enī lon-
 gius a secūdo parēte receditur: q̄
 to per imoderatum esum: dum ma-
 nus ad cibum tēditur: parentis pzi-
 mi lapsus iteratur. Et cōtra admo-
 nēdi sunt abstinentes: vt sollicitē sē
 per aspiciant ne cum gule vitia; su-
 giūt: acriora his vitia; ex virtute q̄
 si generentur: ne dum carnem ma-
 cerant: ad ipatienāam spūs erūpāt:
 z nulla tam virtus sit q̄ caro vincit-
 tur: si spūs ab ira superat. Aliquā-
 do autē dum mēs abstinentiū ab ira
 se deprimit: hanc quasi peregrina
 veniēs leticia corrumpit: z eo absti-
 nētie bonū depit: quo sese a spūali-
 bus vitia; mīme custodit: vnde re-
 cte per pphetam dī. In die b^o ieiū-
 niorum vestrorum iuenit voluntas
 vestra. Et paulo post: ad iudicia z
 ritas ieiunatis z percutitis pugnis
 volūtas q̄ppe ad leticiam pertinēt:
 pugnis ad iram. In cassum enim p
 abstinentiam co:pus atterit: si ino-
 dinatis dimissa motibus mens vi-
 tijs dissipatur. Rursumq; admo-
 nēdi sunt vt abstinentiam suam: z
 semper sine imutatione custodiāt:
 z nunquam hanc apud districtum
 iudicem ex mie virtutis credant:
 ne fortasse dum magni meriti esse
 creditur: cor in elatione subleuetur.
 Hinc nanq; per prophetam dicit.
 Nunquid tale est ieiunium quod
 elegi: Sed frange esuriētī panem

tiuum: z egenos vagosq; in duc in domum tuam. Qua in re pensã dñi est virtus abstinentie q̄ parua respicit: que non nisi ex alijs virtutibus cõmendatur. Hinc iobel ait. Sanctificate ieiunium. Ieiunium quippe sanctificare est: adiunctis bonis alijs dignam deo abstinentiaz carnis ostendere. Admonendi sũt abstinentes vt nouerint: qz tunc placentem deo abstinentiam offerũt: cũ ea que sibi de alimentis subtrahũt: indigentibus largiũtur. Solerter nãq; audiendum e: q̄ per prophetã dominũ redarguit dicens. Cum ieiunaretis z plangeretis in quinto z septimo mense: z per hos septuaginta annos: nũquid ieiunium ieiunastis mihi? Et cum comeditis z bibitis: nũquid non vobis comeditis z vobis in vobis bibitis? Non. n. deo sed sibi in vobis quisq; ieiunat: si ea que ventri ad tempus subtrahit: non in opibus tribuit: sed vter postmodũ offerenda custodit. Ita q; ne aut illos appetitus gula a sustentatione deiciat: aut istos afflictio caro ex elatione supplantet: audiãt illi ex ore veritatis. Attẽdite vobis ne forte grauentur corda vestra in crapula z ebrietate: z curis huius mundi: vbi vultis pauor adiungũt: z superueniat vobis repentina dies illa. Tanq̄ laqueus enim superueniet in omnes qui sunt super facies terre. Audiãt isti: nõ quid intrat in os coinquinat hoiez: sed quod pro

cedit ex ore: hoc coinquinat hoiem. Audiãt illi: esca ventri: z venter escis: deus aut z hunc z has destruet. Et rursum non in cõmellationibus z ebrietatibus. Et rursum esca nos nõ cõmendat deo. Audiãt illi qz omnia munda munda coinquatis aut z infidelibus nihil est mundũ. Audiãt illi: quozũ de venter est: z gloria in cõfusione ipsorum. Audiãt isti: discedent quidem a fide: z paulo post: prohibetium nubere z abstinere a cibis: quos deus creauit ad percipiendum cũ grarum actione: fidelibus: z hijs qui cognouerunt veritatem. Audiãt illi: bonũ est nõ manducare carnes: neq; bibere vinum neq; in quo frater tuus scãdaliçetur. Audiãt isti: modico vino vtire propter stomachũ: z frequentes tuas infirmitates. Quatinũ z illi discant cibos carnis imoderate nõ appetere: z isti creaturam dñi: quã nõ appetunt nõ audeant odẽnare. Qualiter admonedi sũt q̄ iam sua misericorditer tribuunt: atq; aliter ad hec aliena rapere contẽdunt. Capitulum. xliiij.

Qualiter admonedi sũt q̄ iam sua misericorditer tribuunt atq; aliter q̄ ad hec aliena rapere cõtendũt. Admonedi nãq; sunt qui iam sua misericorditer tribuunt: ne cogitãtõetumida super eos se quib; terrena largiũtur extollant ne iccirco meliores se esiment: qz contineri perse ceteros vident. Nãq; terrene

ne domus dominus famulorum: ordines misteriaque dispiciens: hos ut regant: illos vero statuit: ut ab alijs regantur. Istos iubet ut necessaria ceteris prebeant. Illos ut accepta ab alijs sumant: et tamen plerique offendunt quod regunt et in pauperum familias gratia permanent qui reguntur. Ira merentur quod dissipatores sunt: sine offensione perdurant qui ex aliena dispensatione subsistunt. Admonendi sunt igitur qui tam que possident misericorditer tribuunt: ut a celesti domino dispensatores se positos subsidiorum temporalium agnoscant: et tanto humiliter prebeant quanto et aliena esse intelligunt que dispensant. Cumque in illorum misterio quibus accepta largiuntur: constitutos se esse considerant: nequaquam eos timor mentis subleuet: sed timor premar: unde necesse est ut sollicite perpendant: ne commissa indignè distribuant: ne quidam quibus nulla: ne nulla quibus quedam: ne quibus pauca multa: ne pauca prebeant quibus multa impendere debuerant. Ne precipitatione hoc quod tribuunt inutiliter spargant: ne tarditate petentes noxie crucient: ne recipiende hic gratie: subrepat intentio: ne datiois lumen: laudis transitorie appetitio extinguat: ne oblatum munus coniuncta tristitia obsideat: ne in bene oblato munere: animus plusquam decet hilarescat: ne sibi quicquam cum totum recte impleuerint attribuant: et simul omnia postquam per-

egerint perdant: ne cum sibi virtutem sue libertatis deputet: audiat quod scriptum est. Si quis administrat tamquam ex virtute quam administrat deus. Ne in benefactis imoderatius gaudeant: audiat quod scriptum est. Cum benefeceritis omnia que precepta sunt vobis: dicite: serui iuniles sumus: quod debuimus facere fecimus. Ne largitatem tristitia corrumperet: audiat quod scriptum est. Iubilarem enim datorum diligit deus. Ne ex ipso munere transitoriam laudem querat: audiat quod scriptum est. Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua: imple dispensationi nequaquam se gloria vite presentis admisceat: sed opus reuerentis appetitionem ignoret fastidii. Ne impense gratie vicissitudinem requirat: audiat quod scriptum est. Cum facis prandium aut cenam: non li vocare amicos tuos: neque fratres: neque cognatos tuos: neque vicinos tuos diuites: ne forte ipse te reuertetur: et fiat tibi retributio. Sed cum facis convivium voca pauperes: debiles claudos cecos: et beatus crisostomus: quia non habet unde retribuatur tibi. Neque prebenda sunt citius: sero prebentur: audiant quod scriptum est. Ne dicas amico tuo: vade et revertere. et cras dabo tibi: cum statim possis dare. Ne sub obtentu largitatis ea que possidet inutiliter spargat: audiant quod scriptum est. Sicut et limosina in manu tua. Ne cum multa necesse sunt pauca largiatur: audiant

quod scriptum est. Qui parce seminat
parce et metet. Ne cum pauca oportet
plurima prebeant: et ipsi postmodum
nimiam inopiam tolerantibus ad ipa-
tientiam erumpant: audiant quod scri-
ptum est. Non ut alijs sit remissio
vobis autem tribulatio. Sed ex qua-
litate vestra abundantia: illorum
inopia suppleat: ut et illorum abun-
dantia vestre inopie sit supplementum.
Cum enim dantis mens ferre inopia
nescit: si multa sibi subtrahat: occasio
ne se impatientie exquirat. Prius namque
preparatus est animus patientie: et
tunc aut multa aut cuncta sunt largi-
enda: ne dum minus equanimiter
inopia irruens fertur: et promissa lar-
gitationis merces pereat: et adhuc me-
tem deterius murmuratio subsequens
pdat. Ne omnino nihil eis prebeat
quibus preferre debent aliquid pariter:
audiant quod scriptum est. Omni pe-
tenti te tribue. Ne saltem aliquid pre-
beant quibus omnino conferre nihil
debent: audiant quod scriptum est. Da
bono et non receperis peccatorem.
Bene fac humili: et non impio de-
deri. Et rursum: Panem et vinum
tuum super sepulturam iusti prestituere
et noli ex eo manducare et bibere cum
peccatoribus. Panem igitur et vinum
suum peccatoribus prebet: qui inique
pro eo qui iniqui sunt: subsidium impen-
dit. Unde et nonnulli huius mundi
divites: cum fame crucient christi pa-
upe res: effusis largitationibus nutri-

unt histriones. Qui vero indigent et
peccatori panem suum: non quod peccator:
sed quod homo est tribuit: nimirum non pec-
catorum: sed iustum nutrit pauperem:
quod in illo non culpam: sed naturam di-
ligit. Admonedi sunt etiam sua
misericorditer larguntur: ut sollicite
studeant custodire: ne cum commissa
peccata elemosinis redimunt: adhuc
redimenda committant: ne venales iu-
sticiam dei existiment: si cum curret
pro peccatis namos tribuere: arbitretur
se posse inulte peccare. Plus est
namque anima quam esca et corpus plus quam
vestimentum. Qui ergo escam vel ve-
stimentum pauperibus largitur: sed
anime vel corporis iniquitate polluitur:
quod minus est iusticie obtulit: et
quod maius est culpe: sua enim deo de-
dit et se diabolo. Et contra admo-
uendi sunt: qui et adhuc aliena ra-
pere intendunt: ut sollicite audiant
quid veniens in iudicium dominus
dicat. Aut namque. Esuriui et non dedi-
stis mihi manducare. Sitiui et non
dedistis mihi potum. Hospes eram:
et non collegistis me. Crudus et non
cooperuistis me. Quibus et promit-
tit dicens. Discedite a me maledicti
in ignem eternum: qui paratus est
diabolo et angelis eius. Ecce nequa
quam audiunt quia rapinas vel que
libet alia violenta commiserunt: et ta-
men eternis gehene ignibus manci-
pantur: hinc ergo colligendum est quam
ta damnatione plectendi sunt: qui

aliena rapiunt: si tanta aia diuersioe rapiunt & feruntur: q̄ sua indiscrete tenuerunt. Perpedant quo eos obliget reatu res rapta: si tali subijct p̄ne non tradita. Perpedant quid meretur iniusticia illata: si tanta percussione digna est pietas nō imp̄a. Cum aliena rapere intēdunt audiunt quod scriptus est: ve ei q̄ multiplicat non sua: vsq; quo aggrauat contra se deus luti. Auaro q̄p̄pe contra se deus luti aggrauare: est terrena: lucra cū pondere peccati cumulare. Cum multiplicare large spatia habitationis cupiūt: audiunt quod scriptum est: ve qui cōiungitis domū ad domum: & agrum a gro cumularis: vsq; ad terminū loci. Nūquid habitabitis soli vos in medio terre? Ac si aperte diceret. Quousq; vos extenditis: qui non habere in cōmuni mūdo confortes minime potestis? Coniunctos quib̄ deū premis: sed cōtra quos vos valeatis extendere semper inuentis. Cum augendis pecunijs auari inbiant: audiunt quod scriptus est. Auarus non implebitur pecunia: & qui amat diuitias fructus non capiet ex eis. Fructus ex illis caperet si eas bene spergere nō amando voluisset. Quis vero eas diligendo retinet: hic vtiq; sine fructu derelinquet. Cum repleti cunctis simul opibus inardescunt: audiāt quod scriptus est. Qui festinat ditari nō erit

innocens. Profecto enim qui augere opes ambit: vitare peccatum negligit: & more animum captus: cum escam terrenarum rerū audis cōspicit: quo strigatur peccati laqueo non agnoscat. Cū quilibz p̄ntis mundi lucra d̄siderant: & que de futuro damna patiūtur ignorant: audiunt q̄ scriptum est: hereditas ad quas festinatur i principio: i nouissimo benedictione carebit. Ex hac quippe vita initium ducimus: vt ad benedictionis sortes: i nouissimo veniam. Qui itaq; i principio hereditari festināt: sortes sibi benedictōis i nouissimo amputant: q̄ dum per auaritē nequitiam hic multiplicari appetunt: illic ab eterno matrimonio exheredes fiunt. Cuius vel plura ambunt vel obtinere cuncta: que ambent erūt possunt audiunt quod scriptus est. Quid prodest homini si mundum vniuersum lucretur anime vero sue detrimentum patiatur? Ac si aperte dicat. Quid prodest homini si totum quod est a se ē congregat: si hoc solus quod ipse est perdat. Plerūq; autem citius raptorū avaritia corrigitur: si in verbis admonentis: q̄ fugitiua sit presens vitā monstratur: si eorum ad medium memoria dedicatur: qui & vitari in hoc mundo: diu conati sunt: & tamen in adeptis diuitiis diu manere nequiverunt. Qui bus festina mors repente & simul

abstulit: quod eorum nequitia: nec si mul: nec repete congregauit: quod hic rapta reliquerunt: sed secum ad iudicium causas detulerunt. horum itaque exempla audiant: quos in verbis suis perculdubio: et ipsi condemnant: ut cum post verba ad cor redeunt imitari factem quos iudicant erubescant.

Quod aliter admonendi sunt quod nec aliena appetunt nec sua largiuntur: atque aliter quod ea que habet tribuunt et in aliena rapere non desistunt.

Liter admonendi Ca. xlv.
Sunt quod nec aliena rapere appetunt: nec sua largiuntur atque aliter quod ea que habet tribuunt: et tamen aliena rapere non desistunt. Admonendi namque sunt qui nec aliena appetunt nec sua largiuntur: ut sollicite sciatur: ut ea de qua sumpti sunt: curatis hominibus terra communis est: et in eis alimentis quoque omnibus commiter: profert. In cassum se ergo innocentes putant qui commune detinuit sibi priuatum vendicant: qui cum accepta non tribuunt in proximorum nece crassant. quod tot pene quotidie perimunt: quot morientium pauperum apud se subsidia abscondunt. Nam cum quibus necessaria indigentibus largiuntur: sua illis reddimus: non nostra mittimus: iusticie potius debitum solvunt: quam misericordie opera implemus: unde et ipsa veritas cum de misericordia caute exhibenda loquitur ait. Attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus. Cui

inquit et psalmista concinens ait. Dispense dedit pauperibus: iusticia eius manet in seculum seculi. Cum. n. largitatem ipsam pauperibus promissis: non hanc vocare misericordiam: sed iusticiam maluit: quia quod a communi domino tribuit: iustum profecto est: ut quicunque accipiunt eo communitate viuunt: et utantur. Hic est salomon ait. Qui iustus est tribuit et non cessabit. Admonendi sunt quoque ut sollicite attendant: quod ficulnea que fructum non habuit: contra hanc districtus agricolam queritur: dicens quod et terram occupauit. Terram quippe ficulnea sine fructu occupat: quando mens te naturam: hoc quod potest multis poterat inuulter seruat. Terram ficulnea sine fructu occupat: quando locum quem exarare alius per solem boni operis valuit: stultus per delictum umbram premit. Hi autem dicere nonnumquam solent. Locum istum aliena non querunt. Et si dignam misericordie retributione non agimus nec tamen pueria perpetrare. Quod iccirco sentiunt: quod videlicet aurem cordis a verbis celestibus claudunt. Hic quoque enim diues in euangelio qui iduebat purpura et bysso: qui tepulabatur quotidie splendide: aliena rapuisse: sed instructuose propriis usus fuisse perhibetur. Cumque post hanc vitam ultric gehena suscepit: non quod illicitus aliquid gessit: sed quia immoderato usu totum se illicitis tradidit.

Admonendi sunt tenaces ut non

uerint q̄ hāc primam iniurias deo
faciūt: q̄ dāti sibi omnia: nullā mi-
sericordie hostiam reddūt. Ibi eiz
psalmista ait. Nō dabit deo pp̄tina-
tionez aie sue. Precium quippe redem-
ptōis dare est: opus bonum preue-
niētī nos gr̄e reddere. Ibi ioban-
nes exclamat dices. Nāz securis ad
radicem arboris posita est. Omnis
arbor que nō facit fructum bonum
excidetur z i ignez mittet. Qui er-
go se inorios quā aliena nō rapi-
unt estimāt: actum securis vicine p̄-
uideāt: z torporem ip̄zuide secu-
ritatis amittāt. ne cum ferre fruct^o
boni operis negligūt: a p̄nt̄ vita sū-
ditus quasi a viriditate radicis ex-
siccēt. Et cōtra admonēdi sūt q̄ z
ea que habēt tribuūt: z tamē aliena
rapere nō desistūt: ne valde munifi-
ei videri appetāt: z de boni specie d̄-
teriores fiant. Ibi eim̄ sua idiserete
tribuētes: nō solum vt supra iaz di-
xim^o ad ip̄tentiē prozumpunt mur-
muratōem: sed cogēte se inopia v̄l
q̄ ad auariciā deuoluūt. Quid
vero eozū mēte ifelicis: quib^o de
largitate auaritia nascit^o: z p̄cōz se-
ges: quasi ex virtute semiat. Ibi
us itaq; admonēdi sunt vt tenere
sua rōnabiliter sciāt: z tunc demum
vt aliena nō ambiant. Si enim ra-
dit culpe i ipsa effusione nō exur it̄
nunq̄ per ramos exuberās auari-
tie spina siccatur. Decalio ergo ra-
pēdi subtrahitur: si bene p̄zius ius

possidendi disponatur. Tunc ve-
ro admōiti audiāt: quomodo ea q̄
habēt misericorditer tribuāt: quan-
do nimirum didicerit: vt bona mi-
sericordie per iteriectam rapine ne-
quitiaz nō cōfundāt: violēter ei ex-
q̄rūt q̄ miter largiūt. Sed aliud ē
pro p̄cis misericordiam facere: alt̄o
pro misericordia faciēda peccare: q̄
iam nec misericordia micupart po-
test: quia ad dulcem fructum nō p̄-
ficiūt: que per virus pestifere radicis
amarefcit. Ibi est enī q̄ ipsa sacri-
ficia per p̄phetam dñs reprobat d̄-
cēs. Ego dominus diligens iudici-
um z odio habēs rapinam i holo-
caustum. Ibi iterum dicit. Hostie i
piozum abominabiles: quia ex sce-
lere offerūtur. Qui sepe quoq; idē
gentibus subtrahūt: que deo largi-
untur. Sed quāta eos ai aduersio-
ne renuat: per quēdam sapiētes do-
minus d̄mōstrat dices. Qui offert
sacrificium ex sba paup̄s: quasi q̄
victimat filium i cōspectu p̄is sui.
Quid nāq; itollerabilis eē p̄r: q̄
mors filij an̄ oculos p̄is? Hoc ita
q̄ sacrificium quāta ira aspiciatur
ostēditur: q̄ d̄z bati p̄is dolozi cō-
paratur. Tamē pleriq; quāta tri-
buūt pensāt: quāta aut̄ rapiūt con-
siderare dissimulant: quasi merce-
dem numerant: z perpendere cul-
pas reculant. Audiant itaq; quod
scriptum est. Qui mercedes cōgre-
gavit: misit eos in saculum pertuso.
In saculo quippe pertuso: videtur

quando pecunia mittitur: sed quando emittitur non videtur. Qui ergo quanta largiuntur aspiciunt: sed quanta rapiunt non perpèdunt: in profundo saculo mercedes mittunt. Et profecto has in spem sue fiducia in tuentes congerunt: sed non intuentes perdunt. Quod aliter admonendi sunt discordes: aliter vero pacati.

Capitulum .xvi.

Liter admonendi sunt discordes: aliter vero pacati. Discordes nãq; admonendi sunt vt certissime sciant: q; quantisib; virtutibus polleat: spirituales nullatenus fieri possunt: si per concordiam primis vniri negligunt. Scriptus est: quod peccatum est. Fructus autem spiritus est caritas: gaudium: pax. Qui vero pacem seruare non curat ferre fructum spiritus recusat. Hinc paulus ait. Cum sit inter vos zelus et contentio nonne carnales estis? Hinc iterum dicit. Pacem sequimini cum omnibus: et sanctimoniam: sine qua nemo videbit deum. Hic rursus admonens ait. Solliciti seruare vnitatem spiritus in vnicuique pacis: vnum corpus et vnus spiritus: sicut vocati estis in vna spe vocationis vestre. Ad vnam igitur spem vocationis nequaquam pertingitur: si non ad eam cum proximis mentis vnitatem curratur. At sepe nonnulli cum quedam spiritualiter dona percipiunt: superbiendo donum concordes dicunt quod maius est: amittunt: vt si

fortasse carnem precesteris: quos edomare: concordare eis quos superat abstinendo contempnat. Sed qui abstinentiam a concordia separant: quid admovent? psalmista precepit. Altissimi enim. Laudate eum in tympano et choro. In tympano namque sicca et percussa pellis resonat. In choro autem voces societate concordant. Quisquis itaque corpus affligit sed concordiam deserit: deum quidem laudat in tympano: sed non laudat in choro. Sepe vero dum maior scientia quosdam erigit: a ceterorum societate disingit. Et quasi quoque sapiunt: eo a concordie virtute desipiunt. Hinc itaque andiam quid per semetipsam veritas dicat. Habete salutem in vobis: et pacem habete inter vos. Sal quippe sine pace: non virtutis est donum: sed donationis augmentum. Quo enim quisque melius sapit: eo deterius delinquit. Et ideo inexcusabiliter merebitur supplicium qui prudenter potuit si voluisset vitare peccatum. Quibus recte per iacobum dicitur. Quod si celum amarum habetis et contentiones sunt in cordibus vestris nolite gloriari: et mendaces esse aduersus veritatem. Non est ista sapientia desursum descendens: sed terrena animalis diabolica. Que autem desursum est sapientia: primum quidem pudica est: deinde pacifica. Pudica videlicet: quia iudicat et intelligit eam esse. Pacifica autem: quia per elationem

gem feminine a societate proximo-
rum disiungit. Admonendi sūt di-
sidentes q̄ tandiu nullum sacrifi-
cium deo boni operis imolant: quā-
diu a proximorum caritate discor-
dant. Scriptum nāq; ē. Si offers
munus tuum ad altare: et tibi reco-
datus fueris q̄ frater tu⁹ h̄s aliqd
aduersus te relinque tibi munus tu-
am aī altare: et vade prius reconci-
liari fratri tuo: et tunc venies offe-
res munus tuum. Ex qua precepti-
one pensandum est: quorum ho-
stia repellitur: q̄ intollerabilis cul-
pa monstratur. Nam cum mala cū
cta bonis sequentibus diluantur:
p̄feremus quanta sint mala discor-
die: que nisi extincta fuerint fundi-
tus: bonū subsequi non permittūt.

Admonendi sunt discordes vt
si aures a mandatis celestibus dēi
nant: mētis oculos ad consideran-
da ea q̄ i finis nō sūt aperiāt. Qu-
ies sepe vnus generis sese volā-
do socialiter nō deserunt: q̄ congre-
gatim animalia bruta pascunt: q̄
si solerter aspiciunt: concordādo
sibi irrōnalis creatura indicat quā-
tum malum per discordiā rōnalis
creatura cōmittat: quando hoc cū
ratiōis intētiōe p̄didit: q̄ illa na-
turali motu custodit. Est contra ad-
monēdi sunt pacati: ne dum plusq̄
neceffe est: pacem quam possident
amant: ad perpetuas peruenire nō
appetāt. Plerūq; enim graui⁹ mē-

tis intētiōē rerum tranquillitas
tēptat: vt quo non sunt molesta q̄ te-
nent: eo minus amabilia fiant q̄ vo-
cant: et quo delectāt p̄ntia: eo nō in-
quirāt eterna: vñ p̄ semetipsā ve-
ritas loq̄ns: cū terrenā pacē a sup-
na distingeret: atq; ad v̄turam di-
scipulos ex p̄nti puocaret ait. Pa-
cem relinquo vobis: pacem meam
do vobis. Relinquo s̄transitoriā
do mansuram. Si ergo in ea q̄ re-
licita ē cor figitur: nūq̄ ad illam que
v̄da est puenitur. Pax igit̄ pre-
sens ita tenēda ē: vt et diligere debeat
et contēpni: ne s̄i moderate diligē-
diligentis animus in culpa teneat
vnde et admonēdi sūt pacati: ne dū
nimis humanam pacē desiderant:
p̄rauos hominum mores nequaq̄
redarguant: et consentiendo per-
uersis: ab auctoris sui pace disiun-
gant. Ne dū humana foris iurgia
metuūt: interni federis discissioe se-
riantur. Quid est enim pax transi-
toria: nisi quoddam vestigium pa-
cis eterne? Quid ergo esse demer-
tius potest: quam vestigia in pul-
nere impressa diligere: sed ipsum a
quo impressa sunt non amare. Hic
dauid cum totum se ad federa pa-
cis interne constringeret: testat q̄
cum malis concordia; non teneret
dicens. Nōne qui te oderant deus
oderam illos: et super inimicos tu-
os tabescebam. Perfecto odio ode-
ram illos: inimici facti sunt mihi.

Inimicos etenim dei perfecto odio
 odisse: et quod sci sunt diligere; et
 quod faciunt increpare: moyses pra-
 uorum iter inire: vire prodesse. De
 sadum est igitur: quando ab increpa-
 tione quiescitur: quanta culpa cum pes-
 simis pax tenetur: si propheta tantis
 hoc veluti hostiam deo obtulit: quod
 contra se prauorum pro domino inimi-
 citias excitauit. Dicitur quod leui tribus
 assumptis gladiis per castrorum tra-
 siens media: quod feritidis percussus non
 fuit parcere: deo manus dea est conse-
 crasse. Hic sine peccatum cuius
 gratiam spernas: cocutes cum madiaz
 anitis percussit: et iram domini ira-
 tus placauit. Hinc per semetipsam
 veritas dicit. Nolite arbitrari quia
 venerim pacem mittere in terras: non
 veni pacem mittere sed gladium.
 Malorum namque cum incaute amici-
 tias ligamur: culpis ligamen: vnde
 iosaphat qui tot de affacta vita pre-
 conijs attollit: de achab regis ami-
 citijs pene periturus increpatur: cui
 a domino per prophetam dicitur. Impio
 prebes auxilium: et his qui oderunt
 dominum amicitia iungeris. Et sic
 circa iram quidem domini merebaris:
 sed bona opera iuenta sunt in te: eo quod
 abstuleris lucos de terra iuda. Tibi
 illo enim qui sume rectus est: eo ipso
 iam discrepat: quo peruersorum ami-
 citijs vita nostra concordat. Ad-
 monendi sunt pacati: ne si ad corre-
 ptionis verba persiliant: temporalem
 pacem sibi perturbare formident.

Rursusque admonendi sunt ut ean-
 dem pacem dilectione integra tene-
 ant intrinsecus: quam per iniectionem
 vocis extrinsecus sibi turbant. Quod
 vtriusque david prouide se perhibet ser-
 uare cum dicit. Cum his qui ode-
 runt pacem eram pacificus: cum lo-
 quebar illis impugnabant me gra-
 tis. Ecce et loquens impugnabatur:
 et tamen impugnatus erat pacificus
 quia nec insaniens cessabat repre-
 hendere: nec reprehensos negligebat
 amare. Hic et paulus ait. Si si-
 eri poterit: quod ex vobis est: cum omnibus
 hominibus pacem habentes. Hortor
 taturus discipulos ut pacem cum ho-
 minibus haberet premissit dicens si fie-
 ri poterit: atque subiungit: quod ex vobis
 est. Difficile quippe erat: ut si male
 acta corripere: habere pacem cum
 hominibus posset. Sed cum temporalis pax in
 prauorum cordibus ex nostra increpatione
 perfunditur: inuolata necesse est ut in
 corde seruetur. Recte itaque ait quod
 ex vobis est. Ac si nimis dicat. Quia
 pax ex duarum partium sensu subsistit: si
 ab eis qui corripuntur expellitur: sine
 gratia in vtraque corripitis mente tene-
 atur: vnde idem rector rursus admocet di-
 scipulos dicens. Si quis non obediit ver-
 bo non per epistolam hunc notate: et non
 commisceamini cum illo ut perfundatur: at-
 que illico subsistat. Et nolite ut inimi-
 cum estimare illum: sed corripite ut
 fratrem. Ac si diceret. Pacem cum
 eo exteriorem soluite: sed interio-
 rem circa illum medullinis custo-

discordia feriat quatenus ⁊ pat̄ aur̄
reus cordibus nec abnegata disce-
dat. Qualiter admonēdi sunt se-
minantes iurgia: atq; aliter pacifi-
ci.

Capitulum. xlvij.

Liter admonēdi sunt semi-
nantes iurgia: atq; aliter pa-
cifici. Admonēdi namq; sunt q̄ iur-
gia seminant: vt cuius sequaces sint
agnoscant. De apostata quippe an-
gelo scriptum est. Cum bone messi-
cicantia fuisset inserta: inimicus ho-
mo hoc fecit. De cuius ēt membro
per salomonem dī. Homo apostata
vir inutilis: gradū ore peruerso
annuit oculis: terit pede: digito lo-
quitur: prauo corde machinat mā-
lum: ⁊ in omni tempore iurgia semi-
nat. Ecce q̄ sem inantes iurgia dice-
re voluit: prius apostatam nomina-
uit: quia nūi more superbiētis ange-
li a conspectu conditoris prius int̄-
querfione mentis caderet: foras p̄
modum vsq; ad seminanda scanda-
la non veniret. Qui recte scribit: q̄
annuit oculis: digito loquitur terit
pede. Interior nāq; est custodia: q̄
ordinata seruat exterius membra.
Qui ergo statum mentis perdidit
subsequenter foras incōstantiā mo-
tionis fluit: atq; exteriori mobilitate
indicat: q̄ nulla interius radice
subsistat. Audiant iurgiorum semi-
natores quod scriptum est. Beati
pacifici quoniam filij dei vocabun-
tur. Atq; e diuerso colligant: quia

si dei vocantur filij: qui pacem faci-
unt: proculdubio filij sathane sūt q̄
confundūt. Omnes autem q̄ se per
discordiam separāt: a iuriditate di-
lectionis aresunt: qui ⁊ si boni ope-
ris fructus in suis actionibus pro-
ferunt: profecto nulli sunt: qz nō ex
vnitate caritatis oriunt̄. Hinc ergo
attendāt seminantes iurgia: quam
multipliciter peccant: qui dum vnā
neq̄tiam perpetrant ab humanis
cordibus cūctas simul virtutes era-
dicant. In vno enim malo vnūersa
peragunt: qz seminando discordiā
caritatem que nimirum virtutū oi-
um est inf̄ extinguit. Quia autem
nihil est pretiosius deo virtute dile-
ctionis: nihil desiderabilius ē dia-
bolo extinctione caritatis. Quisq; ergo
seminando iurgia proximoz
dilectionem perimit: dei hosti fami-
liarius seruit: quā qua ille amissa
cecidit: hanc iste vulneratis cordi-
bus subtrahens: eis ita ascensiois
abscindit. At contra admonēdi
sunt pacifici: ne tante actionis pon-
dus lenigent: si inter quos fundare
pacem debeant ignorent. Nam si-
cut multum nocet si vnitas desit bo-
nis ita valde est noxiū si nō d̄sit ma-
lis. Si ergo peruersorum nequitia
in pace iungit̄: profecto eorum ma-
lis actibus robur augetur: qz quo
sibi i malitia congruit: eo se robu-
stius bonozum afflictionibus illu-
dunt. Hinc nāq; est q̄ contra dam-
nati illius vasis. vs. antixpi predica

tores diuina voce beato iob dicit. Membra carniū ei⁹ coherent ū sibi. Ilic sub squamarum spē d'cius satellitib⁹ perhibet: vna vni contūgit: nec spiraculum incedit q̄de3 p eas. Sequaces quippe illius quo nulla inter se discordie aduersitate diuisi sunt eo ī bonorum nece grauius glomerant. Qui ergo iniquos pace sociat iniquitatis vires adminiſtrat: qz bonos eo dicitur deprimūt quo z vnanimiter persequuntur: vnde predicator egregius graui phariseorum seduciozūq; persecutione deprehensus: inter semetipſos diuidere studuit: quos cōtra se vnitos grauius vidit: cū clamauit dicens: viri frēs: ego phariseus sum filius phariseorum: despe z resurrectione mortuorum ego iudico. Dñsq; sādū cēi spem resurrectionemq; mortuorum cē denegarent: quam pharisei iuxta sacri eloqui p̄cepta crederēt: facta in persecutorum vnanimitate dissensio est: z diuisa turba illesus paulus exiit: q̄ hunc p̄i⁹ vnita īmaniter p̄ssit. Admonēdi sunt itaq; qui faciende pacis studijs occupantur: vt p̄torum mentib⁹ p̄ius debeant amorē interne pacis infundere: quatin⁹ eis postmodum valeat exterior pax prodesse: vt dum mēs eorum nullius cogitatione suspēditur: nequaquā ad nequitiam ex huius perceptiōe rapiant. Dumq; supernam p̄vident: terrenā nullo modo ad vsum sue deteriorationis in-

clinēt. Cum verō peruersi quicq; tales sunt vt nocere bonis nequeant: et si concupiscant: inter hos nimirū debz terrena construi par: z p̄ius q̄ ab eis valeat superna cognosci: vt hi. s. quos contra dilectionē dei malicia sue impietatis exasperat: saltem ex p̄mi amore mansueſcāt: z quasi euicino ad meli⁹ tranſeant: vt ad illam que a se longē ē pacē conditoris ascendant. Quod aliter admonēdi sunt qui sacre legis verba nō recte intelligunt. Atq; aliter q̄ recte q̄de3 intelligunt: s; humiliter nō loquunt. *Lapi. clviij.*

Liter admonēdi sunt qui sacre legis verba nō recte intelligunt. Atq; aliter qui recte intelligunt: sed humiliter nō loquuntur. Admonēdi enī sūt qui sacre legis verba recte nō intelligūt: vt perpendant qz saluberrimū vni potuz in veneni poculū vertunt: ac per medicinale ferrum vulnere mortali se feriūt: dū per hoc in se sana perimūt per quod salubriter abscidere sanata debuerant. Admonēdi sunt vt perpēdant qd̄ scriptura sacra in nocte vite p̄ntis: quasi quedā lucerna nobis posita est: cuius nimirū verba dum non recte intelligunt: de lumine tenebrescunt. Quos. v3. ad intellectū p̄uū intētiō peruersa non rapet: nisi p̄ius superbia inflaret. Dum enim se p̄e ceteris sapientes arbitrantur: sequi alios ad meli⁹ us intellecta d̄spiciūt: atq; vt apud

imperitium vulgus scie sibi nomen
 eritorqueant studet sum opere 7 ab
 alijs recte intellecta: destruere 7 sua
 peruersa roborare: vnde bñ per p
 phetam dñ. Secuerunt pregnates
 galaad: ad dilatandum terminum
 suum. Galaad naq; aceruus testimo
 nij dñ. Et quia cuncta simul congre
 gatio ecclesie per confessionem ser
 uuit testimonio veritatis nõ icõgrue
 per galaad et celsa exprimit: que ore
 cūctorum fidelius de deo queq; sūt
 vera testat. Pregnates autem vo
 cant anime que itellcñ verbi ex di
 uino amore concipiūt: si ad perfecti
 tēpus veniant: conceptam intelligē
 tiam operis ostensione pariture.
 Terminum vero suum dilatare est
 opinionis sue nomē extendere. Se
 cuerunt ergo pregnantes galaad:
 ad dilatandum terminum suum: qd
 nimirum heretici mentes fidelium
 que iam aliqd de veritatis intellcū
 conceperant: peruersa predicatiōe
 perimūt: 7 scie sibi nomen extende
 runt: paruulorum iam corda d̄ ver
 bi conceptione gravida erroris gla
 dio scindūt: 7 quasi doctrine sibi opi
 nionem faciunt. Hos ergo cum co
 namur istruere ne peruersa sentiāt:
 admoneamus pri⁹ ne inanem glori
 am querant. Si enim radic elatio
 nis abscidit: consequēter rami pra
 ue assertionis arefiunt. Admonedi
 sūt et ne errores discordiasq; gene
 rando: leges dei que iccirco data ē
 vt sacrificia sathane phibeat: eadē

ipsam in sacrificiū sathane vertant:
 vnde per phetam domin⁹ queritur
 dicēs. Dedi eis frumētum vinum 7
 oleum 7 argentum multiplicauit eis
 7 aurum: que fecerunt baal. Frumē
 tum a domino accepimus quando
 in dcis obscuriorib⁹ sub ducto teg
 mine līe per medullam spūs legis i
 terna sentim⁹: vinū suum dñs pstat
 cū scripture sue alta pdicatiōe nos
 debzāt. Oleū quoq; suū nobis tri
 buit: cū pceptis apertiorib⁹ vitā no
 stram blanda lenitate disponit. Ar
 gentum vero multiplicat: cū nobis
 luce veritatis plena eloquia submi
 nistrat. Auro quoq; nos vitat. qñ
 cor nostrum intellcū sumi fulgoris
 irradiat. Que cūcta heretici baal of
 ferūt: quia apud auditorū suorum
 corda: corrupte omnia itelligendo
 peruertunt. Et de fructu d̄i vino 7
 oleo argento pariter 7 auro sathāe
 sacrificium imolant: qz ad errorem
 discordie: verba pacis indināt. Ad
 monendi sunt vt perpendant quia
 dum peruersa mente de pceptis
 pacis discordiam faciunt: iusto dei
 examine ipsi de verbis vite moriun
 tur. At contra admonendi sunt
 qui verba quidem legis recte intel
 ligunt: s; hec humiliter non loquū
 tur: vt in diuinis sermonibus pri
 usquam eos alijs proferant: semet
 ipsos requirant: ne insequentes
 aliorum facta se deserant: 7 cum
 recte cuncta de sacra Scriptura
 sentiunt: hoc solum quod per il

Tertia pars pastoralis.

lam contra elatos dī nō attendant. Improbis quippe et imperitus est medicus qui alienum mederi appetit: et ipse vulnus patitur quod nescit. Qui igitur verba dei humiliter nō loquitur profecto admonendi sunt: ut cum medicamina egris imponunt prius virus sue pestis inspiciat: ne alios medendo ipsi moriatur. Admoneri debet ut consideret ne a virtute dei: dicendi qualitate discordet ne loquendo aliud: et ostendendo aliud predicet. Audiant itaque quod scriptum est. Si quis loquitur quasi sermones dei. Qui ergo verba que profertur ex propriis nō habet: cur quasi de propriis tumet. Audiāt quod scriptum est. Sicut ex deo et coram deo in christo loquimur. Ex deo enim coram deo loquimur: qui predicationis verbum: et quia deo accepit intelligit et placere per illud deo non hominibus querit. Audiāt quod scriptum est. Abominatio domini est omnis arrogans. Quia. v. s. dum in verbo dei gloriam propriam querit: ius dantis in adiit: eumque laudi sue postponit: nequaquam metuit: a quo hoc ipsum quod laudatur accepit. Audiāt quod predicatori per salomonem dicitur. Bibe aquam de cisterna tua: et fluentia putei tui. Deriventur fontes tui foras: et in plateis aquas diuide habeto eas solus: nec sint alieni participes tui. Aquas quippe de sua cisterna predicator bibit: cuius ad cor suus rediens prius audit ipse quod

dicit. Bibit enim fluentia sui putei si sui irrigatione infunditur verbi: unde bene subiungitur. Deriventur fontes tui foras et in plateis equas diuide. Rectum quippe est: ut prius ipse bibat: et tunc alijs predicando influat. Fontes namque foras derivare est: exterius vim alius predicationis infundere. In plateis autem aquas diuidere est: in magna auditorum multitudine iuxta vniuscuiusque qualitate diuina eloquia dispensare. Et quia plerumque inanis glorie appetitus subrepat: dum sermo dei ad noticiam multorum currit: postquam dictum est in plateis aquas diuide: recte subiungitur: habeto eas solus: nec sint alieni participes tui. Alienos quippe malignos spiritus vocat: de quibus per prophetam voce temptati hominis dicit. Alieni insurrexerunt in me: et fortes quesierunt animam meam. At ergo aquas in plateis diuide: et tamen solus habe. Ac si apertius dicat. Sic necesse est ut predicationi exteriori seruias quatinus per relationem te in mundis spiritibus non coniungas ne in diuini verbi ministerio: hostes tuos ad te participes admittas. Aquas ergo et in plateis diuidimus et tamen soli possidemus: quando et exterius late predicationem fundimus: et tamen per eam laudes humanas assequi minime ambimus.

Quod aliter admonendi sunt quod cum predicare diuine valeant: preminia humilitate formidant. Atque aliter r

quos a p̄dicatione ip̄fectō veletas
p̄hibet: ⁊ tamen p̄cipitatio impel-
lit.

Cap. xlii.

Liter admonēdi sunt qui cū
p̄dicare digne valeant: p̄ nimia hu-
militate formidant: atq; aliter ad-
monēdi sunt q̄s a p̄dicatione imp̄-
fectio vel etas p̄hibet: ⁊ tamen p̄-
cipitatio impellit. Admonēdi nāq;
sunt: qui cū p̄dicare vtiliter possūt:
imoderata tñ humilitate refugiunt
vt ex minori p̄sideratiōe colligant:
q̄tum i maiorib; rebus delinquant
Steniz indigētibus p̄rimis ip̄sas
quas habent pecunias abscondēt
adiutores p̄culdubio calamitatis
extitissent. Quo igitur reatu p̄st: in-
gantur aspiciant: qui dum peccan-
tibus fratrib; v̄bum p̄dicationis
s̄trabūt: morientib; mētibus vite
remedia abscondunt. Unde bene
quidam sapiens dicit: Sapientia
abscondita ⁊ thesaurus abscondit;
que vtilitas i v̄trisq;? Si populos
fames attereret: ⁊ occulta ipsi fru-
menta suarēt: auctores p̄culdubio
mortis existerēt. Quia itaq; pena
plectendi sunt p̄siderēt qui cū fame
verbi anime pereār: ipsi panē perce-
pte gratie nō mis̄trāt. vii ⁊ bene per
salomonem d̄. Qui abscondit fru-
menta maledicetur i populis. Fru-
menta quippe abscondere est: p̄di-
cationis scē apud se verba retinere.
In p̄c pulis aut talis quisq; maledi-
citur: q; i n̄ solius culpa silentij. pro
multoz quos corrigere potuit pe-

na dānatur. Si medicinalis artis
minime ignari secandum vuln; cer-
nerēt ⁊ tamē secare reculerent: pro
fecto peccatum fraterne mortis ex
solo torpore cōmitterent. Quanta
ergo culpa iuoluant aspiciant: qui
dum cognoscunt mentius vulnera:
curare ea negligūt sectōe verborū:
vii ⁊ bñ p. p̄phetā d̄. Maledictus
ois q; p̄hibz gladii suū a sanguine.
Gladiū q̄ppe a sanguine p̄hibere
est p̄dicationis verbū a carnali vi-
te it̄fectōe retiere. De quo gladio
rursū d̄. Gladius me; deuorabit
carnes. Ihi itaq; cū apud se sermo-
nem p̄dicationis occultant: diuas cō-
tra se snias terribiliter audiāt: qua-
tinus ab eorum cordibus timorem
timor expellat. Audiant q; talentuz
q; erogare noluit cum sentētia dam-
nationis amisit. Audiant q; paul;
eo se a proximozū sanguine mūduz
credidit: quo feriendis eorum viti-
is non pepercit dicens. Contestoz
vos hodierna die q̄a mūdus sum a
sanguine oīum vestrum. Nō enim
subterfugi quominus anūciarem
omne cōsiliū dei vobis. Audiant
q; d̄ voce angelica iohānes admōet
cum dicit. Qui audit d̄cat v̄t: vt
nimirum cui se vox interna i sinuat
lluc etiaz clamādo alios quo ip̄e ra-
pitur trahat: ne fores clausas et vo-
catus iueniat: si vocātiu ac; appro-
pinqt. Audiāt q; Isaias q; a verbi
mysterio tacuit: illustrat; luce sup-
no: magna voce p̄nie seipse resp̄hē.

§

ait dicens. Ne mihi quia tacui. Audi
ant quod per salomonem in illum predicati-
onis scientia multiplicari permittitur quod
in hoc quod iam optinuit torporis vitio
non tenet. Ait namque. Anima que be-
nedicit impinguabit: et que inebriat ip-
se inebriabit. Qui enim exterius pre-
dicando benedicit interioris augmenti pro-
gredine recipit: et dum dino eloquio
auditorum mentem debriare non desi-
nit: potu multiplicati muneris de-
briat: et crescit: audiatur quod david hoc
dno in munere obtulit: quod predicatoris
gratia quae acceptat non abscondit di-
cens. *Ecc.* . . . a mea non prohibebo:
dne tu cognouisti. Iustitiam tuam
non abscondidi in corde meo verita-
tem tuam et salutarem tuam dixi. Audiatur
quod sponsi eloquio ad sponsam dicit. Qui
bitas hortis sponsi ausculta. Fac
me audire vocem tuam. Ecclesia quippe
hortis bitat: quod ad viriditatem vitam
exulta plantaria virtutum suat. Cuius
vocem amicos auscultare est electos
quosque verbum predicationis illius deside-
rare. Quam . . . vocem sponsus audire
desiderat: quia ad predicationem eius
per electorum suorum animas anhelat.
Audiatur quod moyses cum irascens
dus populo cerneret: et assumi ad vi-
scendum gladium iuberet: illos a
parte dei denunciavit existere: quod de
linquentium scelera icuntanter feri-
rent dicens. Si quis est dni iungat
mihi. Donat vir gladius super femur
suum. Ite et redite de porta usque ad
portam per medium castrorum: et occidat
us quisque fratrem: et amicum: et

proximum suum. Gladius quippe super
femur suum ponere est: predicationis stu-
dium voluptatibus carnis auferre
ut cum sancta quis studet dicere: curet ne-
cesse est illicitas suggestiones edoma-
re. De porta vero usque ad portam ire
necesse est: a vitio usque ad vitium per quod ad
mentem mors ingredit: in crepando
discurrere. Per medium vero castro-
rum est transire: tanta equalitate in-
tra ecclesiam vivere: ut qui deliquit
tuum culpas redarguit: in nullius se
debeat favore dedinare. Unde recte
subiungit: occidat fratrem et amicum
et proximum suum. Fratrem . . . et ami-
cum et proximum suum interficit: qui cum
punitenda iuenit: ab increpationis
gladio: nec eis quos per punitionem di-
ligit perdat. Si ergo ille dei dei qui ad
vitia ferenda celo vini amoris exci-
tat: profecto se esse dei denegat: qui
quantum sufficit: increpare carnalium
vitam recusat. At admonendi sunt
quos predicationis officio inspectio vel
etas prohibet: et tamen precipitatio impellit
ne dum tanti sibi onus officij precipi-
tatione arrogat via sibi sequentis
meliorationis abscondat. Et cum arrip-
unt intepetive quod non valent: perdat et
quod implere quicquid potuisset: atque sciam
quam in congrue conant ostendere: in-
ste ostendant amisisse. Admonendi
sunt ut considerent: quod pulli autem si ante
penarum perfectionem volare appet-
tunt: cum in altum ire cupiunt in ima
mergunt. Admonendi sunt ut con-
siderent quod structuris recentibus nec
dumque solidatis si signorum potius

superponit: non habitaculum: sed
 ruina fabricat. Admonēdi sunt vt
 cōsiderent: qz cōceptas soboles fe-
 mine si prius q̄ plene forment pro-
 ferunt: nequa q̄ domos s̄tumulos
 implet. Hinc est. n. q̄ ipsa veritas q̄
 repente quos vellet roborare potu-
 iss̄: vt exēplum sequentib⁹ se daret:
 ne imperfecti p̄dicare p̄sumerent
 postq̄ plene discipulos d̄ virtute p̄-
 dicatōis instruit: illico adiunxit:
 vos autē sedete i ciuitate quo ad vs-
 qz induamini virtute ex alto. Hinc
 nitate q̄ppe sedemus si intra menti-
 um nostrarū nos claustra constrin-
 gimus: ne exteri loquendo euage-
 mur: vt cum virtute diuina perfecte
 indulamur: tūc q̄si a nobis metipsis
 foras et iuuentē alios exeamus.
 Hinc per quēdam sapientem d̄. A-
 dolescens vir loquere in cā tua: z si
 bis interrogatus fueris: habeat ini-
 tium responsio tua. Hinc ē q̄d idem
 redēptor noster cum in celis condi-
 to: sit: z in sue potētie ostēsiōne sem-
 per doctor angelorum: an̄ tercena-
 le tēpus in terra magister fieri no-
 luit boium: vt videlicz p̄cipitatis
 vi saluberrimi timoris infunderet:
 cū ipse et q̄ labi nō possz: p̄fecte vite
 grāz non nisi p̄fecta etate p̄dicaret.
 Scriptus quippe ē. Cum fact⁹ essz
 annorum duodeci remāsit puer ie-
 sus in ierusalem. De quo a parētib⁹
 requisito paulo post subditur.
 Inuenerunt illum i templo sedētes
 in medio doctorum audientem il-

los z interrogātem: vigilantia itaqz
 consideratione pensandum ē: qz cū
 Iesus annorum duodecim d̄: i me-
 dio doctorum sedēs: nō docēs sed
 iterrogans inuenit. Quo. s. ex ep̄lo
 ostendit: ne infirmus docere quis
 audeat: si ille puer doceri iterrogā-
 do voluit: q̄ per d̄initatis potētiā:
 verbum scie ip̄sis suis doctoribus
 ministravit. Cū vero p̄ paulū disci-
 pulo d̄: p̄cipe hoc: z nemo adole-
 scentiam tuā contēpnat: sciēduz no-
 bis est qz aliqui i sacro eloq̄o adole-
 scētia iuuet⁹ vocat⁹ ostēdit: z
 si salomonis ad mediū verba. p̄ferā-
 tur q̄ ait. Letare iuuenis i adolescē-
 tia tua. Si. n. vnū eē vtraqz nō de-
 cerneret: quē mōebat i adolescētia
 iuuenē n̄ vocaret. Quē alī admo-
 nēdi sūt q̄ i hoc t̄paliter appetūt. p̄-
 spant: atqz aliter q̄ ea q̄dē q̄ mūdi
 sūt p̄cupiscūt: s̄ tū aduersitatis fa-
 tigātur labore. Ca. I.

Liter admonēdis sūt q̄ i hoc
 q̄ t̄paliter appetūt. p̄spant: atqz alī
 q̄ ea q̄dē q̄ mūdi sūt p̄cupiscūt: sed
 tū labore fatigātur. Admonēdi sūt
 nāqz q̄ i hoc q̄ t̄paliter appetūt. p̄-
 spantur: ne cū cūcta ad votū suppe-
 tūt: datē q̄rere negligāt: si i his que
 dantur aīum figāt: ne pegrinatio-
 nem. p̄ patria diligant: ne subsidia
 itineris in obstacula peruentiois
 vertant: ne nocturno lune lumi-
 ne delectati claritatem solis videre
 refugiāt. Admonēdi itaqz sunt
 vt queque in hoc. Mundo con-

Tertia pars pastoralis.

sequuntur: calamitatis solatia: non autem premia retributionis credat sed contra mundi fauores metem erigant: ne in eis ex tota cordis delectatione succubant. Quisquis enim prosperitatem qua utitur: apud iudicium cordis melioris vite amore non reprimat: fauorem vite transeuntis in mortis perpetue occasione verit. Hinc est enim quod sub idumeorum specie qui vicinos se prosperitatis sue derelinquerant: in huius mundi successibus letantes increpant: cuius dicit. Dederunt terram meam sibi in hereditatem cum gaudio ex toto corde et ex animo. Quibus verbis precipitur quod non solum quia gaudeant: sed quod toto corde et ex animo gaudeant. districta reprehensione feriuntur. Hinc enim salomon ait. Aversio parvulorum interficiet illos: prosperitas stultorum perdet eos. Hinc paulus admonet dicens. Qui emunt tanquam non possidentes: et qui utuntur hoc mundo tanquam non utantur: ut videlicet sic nobis exterius que supererunt seruiant: quatenus a summe delectationis studio: animus non inflectat neque in obsequio peregrinationis tepent: ea que in exilium positus subsidium prebent: et quasi in transitu nos felices gaudeamus qui ab eternis nos interim miseros cernimus. Hinc namque est quod electorum voce dicit ecclesia. Leua eius sub capite meo: et dextera illius amplexabitur me. Sinistra dei prosperitatem

videlicet vite presentis quasi sub capite posuit: quam intentionem summi amoris premit. Dextera vero dei eam amplectitur: quia sub eius eterna beatitudine tota deuotione continet. Hinc per salomonem rursus dicit. Longitudo dierum in dextera eius in sinistra vero illius diuitie et gloria. Diuitie itaque et gloria qualiter sint habenda docuit: que posita in sinistra memorauit hinc ait psalmista. Saluum me fac dextera tua. Neque enim ait manus sed dextera: ut videlicet cuius dextera diceret: quia eternam salutem quereret indicaret: hinc rursus scriptum est. Dextera manus tua domine confregit inimicos. Hostes enim dei et in sinistra proficiunt: et in dextera confinguntur: quia plerumque prauos vita presentis eleuat: sed aduentus eterne beatitudinis dant. Admonendi sunt qui in hoc mundo prosperant ut solerter considerent quod presentis vite prosperitas aliquando leuiter dat: ut ad meliorem vitam prouocet: aliqui vero ut in eternum amplius dant: hinc est enim quod plebi israelitice terra chanaan promittitur ut quisque ad eterna spanda prouocetur. Neque enim rudis ille populus promissionibus dei longinquum crederet: si a promissore suo non esset in uicio aliquid precepisset: ut ergo ad eternorum fidem certus roboretur: nequaquam solummodo spe ad res: sed rebus que ad spiritum trahit. Qui licet psalmista testatur dicens. Dedit eis regiones gentium: et labores populorum possederunt: ut custo-

di aut iusticiam eius: et legē ei⁹ req̄-
rant. Sed cum largiēte deum huma-
na mēs boni op̄is responsiōe nō se-
quit: unde nutrita p̄i⁹ p̄ie creditur
iustius idē damnat. Hinc. n. p̄ psal-
mistam rursūm d̄r. Deiecisti eos cū
alleuarentur. Quia videt̄: reprobi
cū recta opa d̄m̄is munerib⁹ nō re-
pendūt: cū totos se hic deserūt: et a
fluentibus prosp̄itatib⁹ dimitunt.
Et vnde exterius p̄ficiūt: inde ab i-
timis cadunt. Hinc est. n. q̄ in iher-
no diuini cruciatio d̄r: recepisti bona
in vita tua: Iterco hic recepit bōa
ēēt malus: vt pleni⁹ illuc mala recipe-
ret: q̄ hic nec fuerat per bona con-
uersus. At p̄ admonēdi sunt q̄
ea q̄dem q̄ mundi sunt cōcupiscunt
sed in aduersitatis labore fatigant̄
vt p̄pēdāt cōsideratōe sollicita: cre-
ator dispensatorq̄ creatorum quan-
ta super eos gr̄a vigilet: quos in sua
desideria nō relaxat. Egro quippe
q̄ medicus despat cōcedit vt cūcta
q̄ cōcupiscit accipiat: nā qui sanari
posse credit: a multis que appetit
p̄hibet. Et nos nūmos subtrahi-
mus q̄bus tota simul p̄imonia re-
seruamus. Hic ergo de spe eterne
hereditatis gaudium sumāt: quos
aduersitas vite temporalis humili-
at: q̄ nisi saluandos in perpetuū cer-
neret: erudiendos sub discipline re-
gimie: diuina disp̄satio nō frenaret.
Admonēdi itaq̄ sunt qui in his que
tēporaliter cōcupiscūt aduersitatis
labore fatigant̄: vt sollicite conside-

ret: q̄ plerūq̄ ēēt iustos cū tempora-
lis potentia substulit velut in laque-
um culpa comprehēdit. Nam sic in
p̄iori huius libri parte itaq̄ dixim⁹:
dauid deo amabilis rector fuit in
seruitio: q̄ cum puenit ad regnum.
Seru⁹ nāq̄ amore iusticie: depre-
hēsum aduersarium ferire timuit:
rex aut̄ persuasione luxurie deuotū
militē ēēt sub studio fraudis extir-
xit. Quis ergo opes: quis potestates:
q̄s gloriā q̄rat in orie: si et illi no-
ria extiterunt q̄ hec habuit nō que-
sita: Quis inter hec sine magni dis-
criminis labore saluabit si ille in his
culpa iterueniēte turbatus est: qui
ad hoc fuerat deo eligēte p̄parat⁹.
Admonēdi sunt vt cōsiderent q̄ sa-
lomon q̄ post tātam sapiāz vsq̄ ad
idolatriam cecidisse describit: nil in
hoc mūdo p̄ius q̄ caderet aduersi-
tatis habuisse memorat: h̄c cōcessa
sapia funditus cor deseruit q̄ nul-
la vel minima tribulatiōis disciplina
custodiuit. Quod aliter admonēdi
sūt p̄iugis obligati: atq̄ aliter a cō-
iugij nexibus liberi. Ca. li.

Liter admonēdi sūt p̄iugis
obligati atq̄ aliter a cōiugij
nexibus liberi. Admonendi sūt nā
q̄ p̄iugis obligati: vt cū vicissim q̄
sunt alterius cogitant: eorum sic q̄
q̄ placere studeat cōiugi: vt nō di-
spliceat p̄ditori. Sic ea q̄ hui⁹ mun-
di sunt agant: vt in appetere q̄ dei
sunt nō obmittāt. Sic. n. de bonis
p̄nub⁹ gaudeat: vt cū intentione solli-

cita mala eterna pertimescāt. Sic de malis tēporalib⁹ lugeāt: vt tamē consolatiōe integra spem in bonis perennibus figant: quatinus dum in transitu cognoscunt esse q̄ agunt in mansiōe sciāt q̄ appetūt: nō mala mundi cor frangant: cuius spes bonorū celestiuū roborat. nec bona vite presentis decipiāt: cū suspecta subsequētis iudicij mala cōtristāt. Ita q̄ animus christianoꝝ cōiugum z infirmus est z fidelis: qui z plene cūcta tēporalia despiciere non valet: z tamē eternis se per desideriuū coniungere potest: q̄uis in delectatiōe interim carnis iaceat. sup̄ne spei refectione cōualeseat: z sibi que mūdi sunt in vsu itineris: speret q̄ dei sunt in fructu peruētōis. Nectorū se ad hoc q̄ agit p̄feret. ne ab eo q̄ robuste sperare debuit fūditi⁹ cadat. Q̄d bene ac breuiter paulus exprimit dicēs. Quia habēt vxores tāq̄ nō habētes sūt: z qui vtiuntur hoc mūdo tāq̄ nō vtiunt: z qui flent tāq̄ nō flentes: z qui gaudēt tāq̄ nō gaudentes: vxores quippe tāq̄ nō habēdo h̄z: qui sic per illā carnali cōsolatiōe vtiuntur: vt tamē nunq̄ ad praua opera a melioris rectitudinis intentione eius amore flectatur: vxorē quasi nō habēdo h̄z qui transitoria esse cuncta sp̄itiēs: curā quidē carnis ex necessitate tollerat: sed eterna gaudia spe ex desiderio expectat. Nō flendo autē flere est: sic exericio aduersa plangere: vt tamē noue-

rit eterne spei p̄solatiōe gaudere: z rursum nō gaudēdo gaudere est: sic d̄ infimis animuz attollere: vt tamē nunq̄ desinat summa formidare: vbi apte paulo post subdidit dicēs. Preterit enī figura huius mundi. Ac si a perte dicat. Nolite p̄stater mūdū diligere: q̄n̄ z ipse nō potest quē diligētis stare. In casuz cor quasi manentes figitis: dum fugit ipse quem amatis. Admonēdi sūt cōiuges: vt ea in quibus sibi aliquādo displicēt z patiētes inuicē tolerēt: z exorātes inuicē saluēt. Scriptū nāq̄ est. Inuicē onera portate: z sic ad implebitis legē christi. Lex quippe christi charitas est: que ex illo nobis z largif sua bona cōtulit. z equanimiter mala nostra portauit. Tunc enī legem christi imitādo cōplemus: quando z nostra bona benigne conferimus z nostrorum mala p̄e tolleramus. Admonēdi quoq̄ sūt vt eorū quisq̄ non tā que ab altero tolerat: q̄ q̄ ab ipso tolerantur attendat. Si enī sua: que portantur p̄siderat: ea que ab altero sustinet leu⁹ portat. Admonēdi sūt coniuges vt suscipiende proliis sememinerint causa coniunctos: z cū immoderate admixtioni seruicēs pro pagationis articulum in vsu transferūt voluptatis: pendant q̄ licet extra nō creant in ipso tamē cōiugio: cōiugij iura transcendūt: vnde necesse est vt crebris ieiuniis z orationibus delectent: q̄d pulchrā specie copule admixtis vo-

luptatibus fedāt. **N**ec est enī q̄ pe-
ritus medicine celestis apostolus
nō tā sanos instituit: q̄ infirmis me-
dicamēta monstrauit dīcēs. De qui-
bus scripsistis in hi bonū est homi-
ni mulierē nō tangere. Propter for-
nicatiōe autē vnusquisq; suā vrozē
habeat: z vnaqueq; suum virū ha-
beat. Qui enī in fornicationis menū
premissit: p̄fecto non stantibus pre-
ceptum cōtulit: sed ne forte in terrā
ruerent lectum ea dentibus ostēdit:
vnde adhuc ifirmantibus subdidit
vrozī vir debitum reddat: similiter
z vroz viro. Quibꝰ dum in magna
honestate cōiugij: aliquid de volu-
ptate largiret: paulo post adtūxit:
hoc dico autē sin indulgentiā: non
sin imperiū. Culpa quippe eē in-
nuitur quod indulgeri perhibetur:
sed tanto citius relaxatur: q̄to nō
per hanc illicitus quid agit: s; hoc
quod ēlicitum sub moderamine nō
tenet. Quod bene loth i semetipso
exprimit: qui ardentem sodomam
fugit: s; tamen segoz inueniēs: neq;
q̄ mox montana cōscendit. Arden-
tem quippe sodomā fugere ē: illicita
carnis in cēdia declinare. Altitu-
do vero ē mōtūz: mūditiā continē-
nium: vel certe quasi in monte sunt:
qui ē carnalī copulē inberent: sed
tamen extra suscipiēde. plis admix-
tionem debitam nulla carnali volu-
ptate solunt. In mōte quippe sta-
re est fructū. ppaginis i carne non
q̄rere. In mōte stare ē: carnī carna-

liter nō adberere. S; qz sūt multi q̄
qdē scelera carnis dserūt: nec tū in
piugio positi: vsus solūmodo debi-
ti iura cōseruāt. Erūt qdē loth so-
domam: s; tamē mox ad montana
n̄ puēt: qz tā dānabilis vitarelinq;
tur: s; ad hec celsitudo piugalis cō-
tiētie subtiliter nō tenet. Est vero
i medio segoz citas: q̄ ifirmū fugiē-
tē saluet: qz. v; cū sibi p̄ i cōtinētiāz
miscēt piuges: z lapsus scelez su-
glit: z tū veniā saluant. Quasi par-
uā ciuitatē inueniūt in q̄ ab ignibꝰ
defendant. Quia piugalis hec vi-
ta: nō qdē i virtutibꝰ mira ē: s; tamē
a supplitijs secura: vñ idēz loth ad
angelum dicit. Est ciuitas hiciuxta
ad quā possum fugere parua: z sal-
uabor in ea. Nū quid nō modica ē:
z uiuet in ea anima mea? Juxta igi-
tur dō: z tamē ad salutē tuta perbi-
betur: qz coniugalis vita: nec a mū-
do longe diuisa ē: nec tū a gaudio
salutis aliena. S; tūc in actōe hae
vitā suā cōiuges q̄si in pua ciuitate
custodiūt: qñ assiduis deprecatiōi-
bus intercedunt: vnde recte per an-
gelum ad eundem loth dicit. Ec-
ce etiam in hoc suscepi preces tuas:
vt non subue: tam vrbem pro qua
locutus es. Quia vidēz cū deo de-
precatio fundit: ne qua q̄ talis con-
iugij vita damnae. De qua depra-
tione paulꝰ quoq; admōet dicens.
Nolite fraudare inuicem: nisi for-
te ex consensu ad tempus: vt vacet
qzationi. At contra admonendi

sunt qui ligati cōiugijs non sūt: vt celestib⁹ p̄ceptis eo rectius sūiāt quo eos ad curas mundi nequaq̄ iugum copule carnalis inclināt: ut quos onus licitum nō grauat cōiugij: nequaq̄ p̄dus illicitū terrene sollicitudinis p̄mar: sed tanto eos paratiores dies vltimus: quāto z expeditiores inueniat: ne quo meliōra agere vacātes possūt sed tamē negligunt: eo supplētia deteriora mereātur. Audiāt qđ paulus cum quosdā ad celibatus grām instrueret: non coniugium spreuit: sed curas mundinascentes ex cōiugio repulit dicens. hoc ad vtilitatem vestram dico: nō vt laqueū vobis intiam: sed ad id qđ honestum est: z qđ facultatē p̄beat sine impedimēto domino obsecrandi. Ex coniugijs quippe terrene sollicitudines p̄deunt: z iccirco magister gētium auditores suos ad meliōra psuasit ne terrena sollicitudine ligārentur. Quēz igitur celibez curarum secularium impedimētū p̄pedir: z cōiugio se nequaq̄ s̄didit: z tñ cōiugij onera non euasit. admonēdi sunt celibes ne sine damnationis iudicio misceri se feminis vacantib⁹ putēt. Cum enī paulus fornicatiōis vitium tot criminib⁹ exercēd⁹ inseruit: cuius sit reatus indicauit dicens. Neq; fornicatores: neq; idolis sūictes: neq; adulteri: neq; molles: neq; masculorum cōcubitores: neq; fures: neq; auari: neq; ebriosi: neq;

maledicti: neq; rapaces: regnū dei possidebūt. Et rursum. Fornicatores autem: et adulteros iudicabit dñs. Admonēdi sūt itaq; vt si tēptatiōnū p̄cellas cū difficultate salutē tolerant: coniugij portum petāt. Scriptum quippe est. Melius est nubere q̄ vri. Sine culpa ad coniugium q̄ppe veniunt: si tñ nec duz meliōra deo voverunt. Nam q̄s quis bonū maius subire p̄posuit: bonū min⁹ quod licuit: illicitum fecit. Scriptū q̄ppe est. Nemo mittens manū suam ad aratrum: z aspiciens retro aptus est regno dei. Quisigit fortorum studio itenderat retro: conspice re: quincit: si relicis bonis amplioribus: ad mīna retroquet. Quālibet aliter admonēdi sunt p̄cōrū carnis scij. Atq; alij ignari. Cap. liij.

Liter admonēdi sunt p̄cōrū carnis scij: atq; aliter ignari. Admonēdi sunt p̄cā carnis exp̄ti: vt mare saltem post naufragium metuant: perditionis sue discrimina vel cognita perhorrescant: ne q̄ pie post perpetrata mala seruati sunt: hec ip̄robe repetēdo moriant: unde peccanti anime nequaq̄ a peccato desinēt dī. Frōs mulieris meretricis scā est: tibi: noluisse erubescere. Admonēdi itaq; sunt: vt student: quatinus si accepta namre bona integra seruare noluerūt: saltem scissa resarciant. Quibus nimirum necesse est vt perpendant vitā magno fidelium numero: q̄ multi z se

illibatos custodiant: et alios ab er-
 rore conuertat. Quid igit isti dictu-
 ri sunt: si alijs in integritate stantib?
 ipsi nec post damna respiciant?
 Quid igit dicturi sunt: si cum mul-
 ti et aliorum secus ad regnum desierunt:
 hi expectanti domino: nec semetipsos
 reducant. Admonendi sunt ut pre-
 terita admissa considerent: et imine-
 ntia timeant: unde et sub iudee specie
 per prophetam dominus corruptis in
 hoc mundo mentibus transactas cul-
 pas ad memoriam reuocat: quatinus
 polluti in futuris erubescant di-
 ces. Fornicate sunt in egypto in ad-
 lescencia sua. Ibi subacta sunt vbera
 earum: et fracte sunt manne puberta-
 tis earum. In egypto quippe verba
 subiungunt: cum temporibus mundi de-
 siderio humane mentis voluntas
 abstermit. In egypto pubertatis ma-
 ne frangunt: quando naturales se-
 sus adhuc in semetipsis integri pul-
 sant: concupiscentie corruptio e vit-
 ant. Admonendi sunt peccata carnis ex-
 perti: ut vigilantia cura conspiciant
 post delicta nobis ad se redeuntibus
 deus quanta beniuolentia sinum sue
 pietatis expandat: cum per prophe-
 tam dicat. Si dimiserit vir uxorem
 suam: et illa recedens duxerit alter-
 virum: numquid reuertet ad eum vl-
 tra? Numquid non contaminata: et
 polluta erit mulier illa? Tu autem
 fornicata es cum amatoribus tuis
 multis: tamen reuertere ad me dicit
 dominus. Ecce de fornicante et reli-

cta muliere argumentum iusticie pro-
 ponit: et tamen nobis post lapsum
 redeuntibus non iusticia: sed pietas
 exhibet: ut hinc vtiq; colligamus
 si nobis delinquentibus tanta pieta-
 te peccata a nobis nec post delicta re-
 deuntibus: quanta improbitate pec-
 cat: aut que ab illo erit super impro-
 bos vindicta: qui non cessat vocare:
 post culpam. Que nimirum bene per
 prophetam post delictus misericor-
 dia vocationis exprimit: cum a ver-
 so homini dicit. Et erunt oculi tui
 videntes preceptorem tuum: et aures
 tue audient verbum post tergum in-
 uentis. Humanum quippe genus do-
 minus in facie monuit: quando in pa-
 radiso condito homini atq; in libe-
 ro stanti: arbitrio quid facere: quod
 ue non facere deberet in dicit. Sed
 homo in faciem dei terga dedit cum
 superbiens eius iussa contempsit: nec
 tamen deus superbientem deseruit
 qui legem ad reuocandum homines de-
 dit: et exhortantes angelos misit: in
 carne nostre mortalitatis apparuit
 Ergo post tergum stans nos ad in-
 uenit: qui ad recuperationem nos gra-
 tie et contemptus vocauit. Quid igit
 tur generaliter simul ponit dicit de
 cunctis: hoc necesse est specialiter se-
 rari de singulis. Quasi enim coram
 deo positus quisq; eius verba mon-
 itionis percipit: cum priusq; peccata
 perpetraret: voluntatis eius precepta
 cognoscat. Alibi enim ante eius fa-
 ciem stare est: nec diu peccando eius

contempnere. Cum vero iam dero
 lito bono innocētē: iniquitatē eli-
 gens appetit terga iam i eius faciē
 mittere. Sz ecce adhuc z post tergū
 dūs sbequēs moner: q̄ ē post cul-
 pam ad se redire p̄suadet. Auersū
 reuocat: cōmissa nō respicit: reuer-
 tenti sinum suę pietatis expandit.
 Voces igitur post tergū monētis
 audimur: si ad inuitantem nos do-
 minum saltem post peccata reuertimur.
 Debemus igit ad pietatē vo-
 cantis erubescere: si iusticiam nolu-
 mus formidare. Quia tanto graui-
 ori ip̄robitate contēpnit: quanto z
 contēpnus ad hec vocare non dedi-
 gnatur. At cōtra admonēdi sūt
 pctā carnis ignorantēs vt tanto sol-
 licitiūs p̄cipitē ruina mēuat: quā-
 to altius stant. Admonēdi sūt vt cō-
 siderēt: qz quo magis in loco p̄mi-
 nētī cōsistūt: eo crebrius sagit-
 tia insidiatoris ip̄tunt: qui tanto
 ardentius solet erigi quāto se robu-
 stius cōspicit vinci. Tātoqz itollera-
 bilius dedignat vinci: quāto cōtra
 se videt per integra infirme carnis
 castra pugnari: admonēdi sunt vt i-
 cessanter p̄mīa suspiciant: z liben-
 ter p̄culdubio tēptationum quas
 tollant labores calcabūt. Si n. at-
 tendat felicitas: q̄ sine transitu atti-
 git: leue sit quod transeūdo labora-
 tur: audiant quod per prophetā di-
 cit. Hec dicit dominus. Eunuchis
 qui custodierint sabbata mea: z ele-

gerent quę volui z tenuerint meuz se-
 dus: dabo eis in dō mo mea z inu-
 nis meis locū z nomē meli⁹ a filiis
 z filiabus. Eunuchi quippe sunt q̄
 compressis motib⁹ carnis: affectū
 i se prauū opis abscidūt. Quo autēz
 apud p̄m loco hēant ostēdit: q̄ i
 domo p̄ris videlicet mansione eter-
 na ēt filijs p̄ferunt: audiant qd̄
 p̄ iohānem d̄. Hi sunt qui cū muli-
 eribus nō sunt coinquinati virgines
 enim sūt. Hi sequunt agnum quo-
 cūqz ierit. Et quod canticum cantāt:
 quod nemo possit dicere: nisi illa cē-
 tū quadragintaquattuor milia. Singu-
 lalariter q̄ppe agno canticum cāta-
 re ē: cum eo ip̄perpetuū p̄e cunctis
 etiam de incorruptōe carnis gaude-
 re. Quā tamē electi ceteri canticūz au-
 dire possunt: licet dicere nequeāt: qz
 per caritatem q̄dem in illoz umel-
 situdine leti sunt: q̄nis ad eozum p̄-
 mīa nō assurgant. Audiāt p̄cōrum
 carnis ignari: quod p̄ semetipsā d̄
 hac integritate v̄itas dicit. Nō oēs
 capiunt verbum hoc: qd̄ eo inouit
 sūmū: q̄ denegauit eē oīum. Et d̄
 predicat qz difficile capitur: audien-
 tibus inuuit cepit cū qua cautela te-
 neatur. Admonēdi itaqz sunt pctā
 carnis ignorantēs: vt z p̄minere
 virginitatem coniugis sciant: z t̄
 super coniuges se nō extollant: q̄ti-
 nus d̄um z virginitatem p̄ferunt
 z se postponunt: z illud nō deserāt
 q̄ esse melius extimant: z se custodē

ant q̄ se inaniter non exaltent: Admonendi sunt vt considerent quod plerūq; actione secularium: vita cōfunditur continētium: cum ⁊ illi vltra habitū assumūt opera: ⁊ isti iuxta ordinem ppriū nō excitāt corda: vnde per pphetam dī. Erubescē fidon ait mare. Quasi enim per vocem maris ad verecūdiam fidō adducitur quādo per comparationem secularium vite: atq; i hoc mūdo fluctuantium: eius qui munitus ⁊ quasi stabilis cernitur vita repro batur. Sepe. n. nōnulli ad dominū post carnis pctā redeuntes: tāto se ardentius in bonis operibus exhibent: quanto se damnabiliores de malis vident: ⁊ sepe quidam in carnis integritate perdurātes: cum minus se respiciunt hōe q̄ defleāt: plene sibi sufficere vite sue inocētiā putant: atq; ad feruorem spūs nullis se ardozis stimulis istāmant. Et sit plerūq; deo gratior: amore ardēs vita post culpam: q̄ securitate torpens inocētia: vnde ⁊ voce iudicis dicī. Remittuntur ei pctā multa: quoniam dilexit multus. Et gaudium erit angelis dei in celo sup vno p̄cōre penitente: q̄ super nonagintouem iustis: quibus nō est opus pnia. Q̄ citius ex ip̄o vsu colligim⁹ si nostre iudicia mentis pensemus. Plus nāq; terrā diligimus q̄ post spinas fruct⁹ vberes pducit: quam que nullas sp̄ias habuit: sed tamē

ex culta sterilem segetē gignit. Admonēdi sunt pctā carnis ignorantes: ne superioris ordinis celsitudi ne se ceteris preferant: cum ab inferioribus quāta se meli⁹ agant ignorant. In examine autem recti iudicis: mutat merita ordinis qualitas actionum. Quis enī consideratis ipsis rerum imaginibus nesciat q̄ i natura gemarum carbūculus preferatur iacinto? Sed tamē cerulei coloris iacintus preferit pallēti carbūculo: q; ⁊ illi quod nature ordo subtrahit: spēs deozis adiūgit. Et hūc quem naturalis ordo premerat coloris qualitas sedat. Sic ergo i humano genere ⁊ quidam in meliori ordine deteriores sunt: ⁊ quidam i deteriore meliores. Quia ⁊ isti forte extremi habitus: b̄i viuendo trāscendunt: ⁊ illi superioris loci meritum moribus nō exequēdo dimiunt. Quāliter admonēdi sunt q̄ peccata deplorant operum: aliter q̄ cogitationum. Ca. liij.

Liter admonendi sunt qui peccata deplorant operum: aliter qui cogitationum. Admonēdi quippe sunt qui peccata deplorāt operum: vt consumata mala perfecta diluant lamentatione: ne plus astringantur i debito p̄perati operis: ⁊ minus soluantur i flexibus satisfactionis. Scriptum quippe est potū dedit nobis i lacrimis i mēsurā. Ut videlz vniuersusq; mēs tm̄

penitendo compunctionis sue bibat lacrimas: quantum se a deo minuit aruisse per culpas. Admonēdi sunt vt incessanter admissa añ oculos reducant: atq; viuendo agant: vt a districto iudice videri nō debeant: vnde dauid cum peteret dicens auerte oculos tuos a peccis meis: paulo superius intulit. Delictuz meum coram me ē semp. Ac si diceret. Peccatum meū ne respicias postulo: q; hoc ipse respicere nō cesso: vnde per pphetaz domīn' dicit. Et peccatorū tuorum memor nō ero: tu autē memor esto. Admonendi sūt vt singula queq; admissa considerent: z dum per vñquodq; erroris sui iniquationem deflent: simul se actōros lacrimis mūdēt: vnde p hie remiā dicit. Cum iudee singula dicta pensarent: diuisiones aquarū deduxit: oculus me'. Diuisas quippe ex oculis aquas deducim': quādo peccis singulis dispartitas lacrimas dam'. Neq; .n. vno codēq; tēpore eque mēs dolet de omnibus: s; dū nūc huius: nūc illius culpe memoria acrius tangit: simul de omnib' in singulis cōmota purgatur. Admonēdi sunt vt misericordia quam postulant p̄sumāt ne vñmoderate afflictionis intereant. Neq; enī p̄e domīn' ante delinquentium oculos flenda peccā opponeret: si per se metipsuz ea districte ferire voluiss;. Constat enī q; a suo iudicio abscōdere voluit: quos miserando p̄uē-

ens semetipsum iudices fecit. Hinc enim scriptū est. Preueniamus factem ei' in confessione. Hinc per paulum dicit. Si nos metipsum diiudicemus: non vñq; diiudicemur.

Rursūq; admonendi sunt vt sic d' spe fiduciam habeant: ne tamē incauta securitate torpescāt. Plerūq; nāq; hostis calidus mētem quaz p̄cō supplantat: cū de ruina sua afflictā respicit: securitatis pestifere blādijs seducit. Quod figurate exprimitur: cum sc̄m dīne memoratur.

Scriptum quippe est. Egredia ē diuina vt videret mulieres regionis illius. Quam cum vidiss; sichei filius ēmor eius p̄nceps terre illi' ad amauit: z rapuit: z dormiuit cum illa: vt opprīmens virginem: z aglutinata est anima eius: cu; illa: tristē q; blanditijs detinuit. Diuina quippe vt mulieres videat ex tranee regionis egreditur: quando vnaqueq; mēs sua studia negligēs: actiones alienas curans: extra habitum atq; extra ordinem p̄prium vagatur. Quam sichei princeps terre opprimit: quia videlic; inuentaz in curis exterioribus diabolus corrumpit.

Et conglutinata est anima eius cū ea: q; vnitam sibi per iniquitatem respicit: z quia cum mēs a culpa respiciat: ad se reducit atq; admissum flere conatur. Corruptos autem spes: ac securitates vacuas: ante oculos reuocat: quatinus vtilitatem tristitie: subtrahat

subtrahat: recte illic adiungit. Tri-
 steq; blanditijs delinuit: modo. n.
 aliozum scā grauiora: modo nil esse
 quod perpetratum est: modo mise-
 ricordem deum loquitur: modo ad
 huc tēpus subsequens ad penitenti-
 am pollicetur: vt dum per hec mēs
 decepta ducitur: ab intēriōne peni-
 tentie suspendatur: quatin⁹ tūc bo-
 na nulla pēpiat: quānūc mala nul-
 la contristat: z tūc plenius obua-
 tur supplicijs que nūc ēt gaudet de-
 litijs. At contra admonēdi sunt
 qui peccata cogitationum deslēt: vt
 sollicite considerēt intra mentis ar-
 chana: vtrum delectatōe tantū mo-
 do: an ēt consensu deliquerint. Ple-
 rūq; enim tēptatuz cor: z ex carnis
 nequitia delectatur: z tamē eidē ne-
 quitie ex rōne renitit: vt in secreto
 cogitationis z contristet quod libz
 z libeat quod contristat. Nonūq;
 vero ita mēs baratro temptatiōis
 absorberit vt nullatenus renitatur
 sed ex deliberatōe pulsatur: z fa-
 cultas si exteriori appetit rez: mor-
 effectibus interiora vota consumat
 q; videlz si iusta ai aduersio districti
 iudicis respicit: non ē cogitationis
 culpa: s; operis. Quia z si reruz tar-
 ditas foras peccatum distulit: int⁹
 ex consensionis opere voluntas im-
 pleuit. In primo autem parente vi-
 dicimus quia tribus modis omnis
 culpe nequitiaz per petram⁹. Sug-
 gestione. s. delectatione: z consensu

Primuz itaq; per hostes: s; vero p
 carnem: tertium per spiritum ppe-
 trat. Insidiator enim praua sugge-
 rit: caro se delectationi subdit: atq;
 ad extremum spūs victus delecta-
 tioni consentit: vnde z illic serpens
 praua suggestit: eua autem qualica-
 ro delectationem se subdidit: adam
 vero velut spūs suggestionē ac de-
 lectione superatus assensit. Sug-
 gestione itaq; peccatuz agnoscim⁹
 delectatione vincimur: consensu z
 ligamur. Admonēdi sunt igitē qui
 nequitias cogitationis flent: vt sol-
 licite considerēt: in qua peccati men-
 sura ceciderūt: quatinus iuxta rui-
 ne modum quam in semetipsis in-
 trosum sentiunt: ēt mensura lamē-
 tationis erigatur: ne si cogitata ma-
 la minus cruciant: vsq; ad ppetran-
 da opa perducant. S; inter hec ita
 terrendi sunt: vt tamen minime frā-
 gantur. Sepe enim misericors de⁹
 eo cit⁹ pctā cordis diluit: quo hoc
 exire ad opera nō pmittit: z cogita-
 ta nequitia q̄totius soluitur: q; esse-
 ctu operis districtius non ligatur:
 vnde recte per psalmistam dī. Dixi
 pnūciabo aduersuz me iniusticias
 meas domino: z tu remisisti impieta-
 tem cordis mei. Qui enim impietatez
 cordis subdidit: q̄ cogitationū in-
 iusticias pnūciare vellet indicauit:
 dūq; ait: dixi pnūciabo: atq; illico
 adiūxit: z tu remisisti: q̄ super hoc
 sit facilis venia ostendit: qui dū se
 ad hec promittit petere: hoc quod

se petere: pmittebat optinuit: quatinus quia vsq; ad opus nõ venerat culpa: vsq; ad cruciamentum nõ pueniret pnia. Sed cogitata afflictio metem tergeret: quam nimirũ tantũmodo cogitata iniquitas inquinasset. **Q**ualiter admonedi sunt q̄ admissa plangũt: nec tamẽ deserũt. nec tamẽ plangũt. *Ca. liiij.*

Liter admonedi sunt. q̄ admissa plãgũt: nec tamẽ deserũt: atq; aliter q̄ deserũt: nec tamẽ plangũt. Admonedi sunt q̄ admissa plangũt: nec tamẽ deserũt: vt solliciti sciãt q̄ flẽdo inaniter mũdant qui viuẽdo se nequiter in q̄nãt: cuz icãt: o se lachrimis lauet: vt mundi ad sordes redeant. *h*ic. n. scriptum est. *E*nis reuersus ad vomitum suum: et sus lota i uo. ut abro luti. *C*anis quippe cum uomit. pfecto cibũ q̄ pectas depũnebat. p̄icit: scum ad uomitum reuertit: ynde leuitus suerat rursus onerat. *E*t q̄ admissa plangũt: pfecto nequitia d̄ q̄ male faciatu fuerãt: et que metis intima depũnebat: cõfitendo. p̄icũt: quã post confessionẽ om̄i reperũt resũmãt. *S*us uero cum in uoluta bro luti lauat: sordidior redditur. *E*t qui admissum plangit: nec tamẽ deserit: pene grauioris culpe se subicit: qui et ipsam quã flẽdo impetrare potuit ueniã contẽpnit: et quasi i lutosa aqua semetipsuz inuoluit: qz dũ fletibus suis uite mũditiam subtrahit: an̄ di oculos sordidas ipas

lachrimas facit. *h*ic rursus scriptũ ẽ. *N*õ iteres uerbum in ozone tua: uerbum igitẽ in ozone iterare ẽ: post fletum cõmittere: qz rursus necesse sit flere. *h*inc enim per esaiam dicitur. *L*auamini mundi estote. *P*ost lauacrum enim mundus esse negligit quisq; post lachrimas uite incẽtiam non custodit. *E*t lauant ergo et nequaquã mũdi sunt: qui cõmissa flere non desinunt: sed rursus flenda cõmittunt. *h*ic per quẽdam sapientẽ d̄. *Q*ui baptizatur a mortuo et iterum tãgit illum: qd̄ pficit lauatio eius. *B*aptizatur quippe a mortuo: qui mũdatur fletib; a peccato. *S*ed post baptismum mortuum tãgit: q̄ culpam post lachrimas reperit. *A*dmonedi sunt qui admissa plãgunt nec tamẽ deserunt: vt ante districti iudicis oculos: eis se esse similes agnoscant: q̄ uenietes ad faciem quorũdam hominum magna eis submissione blãdiunt: recedẽtes at inimicitias ac damna q̄ ualẽt atrociter iferunt. *Q*uid est cum culpam flere: nisi humilitatem deo sue diuotionis ostẽdere? *E*t quid est post fletum prauã agere: nisi superbas i cũ quem rogauerat inimicitias exerceat: iacobo attestãte qui ait. *Q*uicũq; uoluerit amicus eẽ huius seculi: inimicus dei constituitur. *A*dmonendi sunt qui admissa plangunt: nec tamen deserunt: vt solliciti considerent: quia plerunq; ita mali inutiliter compunguntur ad iusticiã:

sicut plerumque innoxie boni temptantur ad culpam. Sic quippe mira exigentibus meritis dispositionis: interne mensura ut et illi dum de bono aliquid agunt: quod tamen non perficiunt: superbe inter ipsa: que etiam plenissime perpetrant mala confidunt et illi dum de malo temptant: cui nequaquam consentiunt: quo per infirmitatem titubant: eo gressus cordis ad iusticiam per humilitatem verifigant. Balaam quippe iustorum tabernacula respiciens ait. *Horiat anima mea morte iustorum: et simant nouissima mea horum similia.* Sed cum compunctionis tempus accessit contra eorum vitam quorum se similem fieri etiam moriendo poposcerat prebuit. Et cum occasionem de auaritia reperit: illico oblitus est quicquid sibi de innocentia optauit. Paulus quoque ait: video altam legem in membris meis repugnare legi mentis mee: et captiuum me ducere in lege peccati que est in membris meis. Qui profecto iccirco temptatur: ut in bono robustus ex ipsa sue infirmitatis cognitione solidetur. Quid est ergo quod ille compungitur et tamen iusticie non appropinquat: iste temptatur: et tamen eum culpa non inquinat: nisi hoc quod aperte ostenditur: quia nec malos bona imperfecta adiuvant: nec bonos mala in consummata condennant. At pertra admonedi sunt qui admissa deserunt: nec tamen plangunt: ne iam relaxatas

estiment culpas: quas et si agendo non multiplicat: nullis tamen flexibus purgant. Neque enim scriptor si a scriptioe cessauerit: quia alia non addidit: et illa que scripserat deleuit: nec que contumelias irrogat si solo modo tacuerit satisfecit: cum profecto necesse sit: ut verba premissa suppleat: verbis subiuncte humilitatis impugnet. Nec debitor absolutus est: quod alia non multiplicat: nisi et illa que ligauerat soluat. Ita et cum deo delinquimus: nequaquam satisfecimus si ab iniquitate cessamus: nisi voluptates quocumque quas dileximus e contrario lamenti appositum insequamur. Si enim in hac vita nulla operum culpa misculassit: nequaquam hic nobis de gentibus ipsa ad securitatem innocentia nostra sufficeret: quia illi citam animam multa pulsarent. Quia igitur mente securus est qui perpetratis iniquitatibus: ipse sibi testis est quod innocens non est. Neque enim deus nostris crudatibus pascit: sed delictorum morbos mendicamentis contrariis medet: ut qui voluptatibus delectati discessimus: fletibus amaricati redeamus: et qui per illicita defluendo cecidimus: et a licitis nosmet ipsos restringendo surgamus. Et eorum quod in sana leticia effuderat alius tristitia exurat. Et quod vulnerauerat elatio superbie: curet abiectio humilis vite. Hinc enim scriptum est. Dixi iniquis nolite inique agere: et delinquentibus: nolite exalta

re cornu. Cornu quippe delinquentes exaltant: si nequaquam se ad penitentiam ex cogitatione sue iniquitatis humiliant. Hinc rursus dicitur. Cor contritum et humiliatum deus non spernit. Quisquis enim peccata plangit nec tamen deserit cor quidem conterit: sed humiliare contempnit. Quisquis vero peccata iam deserit: nec tamen plangit: iam quidem humiliat: sed tamen conterere cor recusat. Hinc paulus ait. Et hic quidem fuistis: sed abluti estis: sed sanctificati estis. Quia nimirum illos emendatio vite sanctificat quos per penitentiam abluti eius afflictio fletum mundat: hinc petrus cum quosdam terribos malorum suorum consideratione conspiceret: admonuit dicens. Penitentiam agite et baptizetur unusquisque vestrum. Diciturus enim baptisima permisit penitentiae lamenta: ut prius se aqua sue afflictionis infunderent: et postmodum sacramento baptismatis lauerent. Quia igitur mente qui transactas culpas flere negligunt: viuunt securi de venia: quando ipse sumus pastor ecclesie huic: etiam sacramento ad dandam penitentiam credidit: quod peccata precipua liter extinguit. Qualiter admonendi sunt qui illicita que faciunt et laudant: atque aliter qui accusant praua: nec tamen deuiant. Cap. lv.

Qualiter admonendi sunt qui illicita que faciunt etiam laudant: atque aliter qui accusant praua: nec

tamen deuiant. Admonendi sunt qui illicita que faciunt etiam laudant ut considerent quod plerumque plus ore: quam opere delinquant. Opere namque per semetipsos solos praua penetrant: ore autem per tot personas iniquitatem exhibent: quot audientium mentes iniqua laudantes docent. Admonendi sunt ergo ut si eradicare mala dissimulant: saltem seminare permiscant. Admonendi sunt ut eis perditio praua sufficiat. Rursusque admonendi sunt ut si mali esse non metuent saltem timeant et erubescant videri quod sunt. Plerumque enim dum culpa absconditur effugatur: quod dum mens erubescit videri: quod tamen esse non metuit: erubescit quandoque esse quod fugit videri. Cum vero prauus quisque impudenter inotescit: quo liberius omne facinus perpetrat: eo etiam licitum putat. Et quod licitum suspicatur in hoc proculdubio multiplicius mergitur: unde scriptum est. Peccatum suum sicut sodoma absconderet: adhuc sub timore peccaret. Sed funditus frena timoris amiserat: que ad culpas nec tenebras requirebat unde scriptum est. Clamor sodomorum et gomorreorum multiplicatus est. Peccatus quippe in voce est: culpa in actione. Peccatum vero est cum clamore est: culpa cum libertate. Et contra admonendi sunt qui accusant praua: nec tamen deuiant: ut pro-

uide provideat: qđ in districto dei iudicio pro sua excusatione dicituri sunt: qui de reatu suozū criminū: et semetipsis iudicibus nō excusant. Ibi itaq; qđ aliud q̄ precones sui sunt: voces p̄tra culpas proferunt ⁊ semetipsos opibus reos trahūt. Admonēdi sūt vt videant quia de occulta iā retributiōe iudicij est qđ eoz mēs: malū qđ perpetrat illumiatur vt videat. s; nō conat vt vincat: vt q̄ melius videt: eo deterius pereat: quia intelligētie lumē percipit: ⁊ actiōis p̄raue tenebras nō relinquit. Nā cū acceptā in adiutorium scientiā negligūt: hāc p̄tra se in testimoniū vertūt: ⁊ delumine itelligētie augēt supplicia: qđ profecto accēpant vt possent delere peccata. Quozū nimirū nequitia cū malum agit qđ diiudicat: venturū iaz iudicij hīc degustat: vt cū eternis supplicijs seruat obnoxia: suo hīc iterum examine nō sit absoluta: tanto q; illic grauiora tormēta percipiat: quāto hīc malum nō deserit etiā qđ ipsa condēnat. Ibi enim veritas dicit. Seruus sciēs voluntatē domini sui ⁊ nō faciēs: plagis multis vapulabit. Ibi psalmista ait. Descendant in infernū viuētes: viui quippe que circa illos aguntur sciunt ⁊ sentiūt. Adortui autē sentire nihil possunt. Adortui enī in infernū descenderent: si mala nesciēdo perpetrarent. Cum vero sciunt mala ⁊ faciunt: ad iniquitatis infernū miseri

viuētes sentientēq; descendunt.

Q; aliter admonēdi sunt qui repentina concupiscētia superantur: atq; aliter qui culpa ex cōsilio ligantur. Capitulum. lvi.

Liter admonēdi sunt qui repentina concupiscētia superantur: atq; aliter qui i culpa ex cōsilio ligantur. Admonēdi sunt quos repentina concupiscētia superat: vt in bello vite presentis quidie sepositos intendant: ⁊ cor qđ preuidere vulnera non potest scuto solliciti timoris tegāt: vt occulta insidiantis hostis iacula perhorrescāt: ⁊ in taz caliginoso certamine intentione cōtinua intra mētis castra se muniāt. Nā si a circūspectōis sollicitudine cor destituit: vulneribus aperitur. Quia hostis callidus tāto liberius corpus percutit: quāto nudū a prouidētielozica deprebēdit. Admonēdi sunt qui repentina concupiscētia superantur: vt curare terrena nimis desuescant: quia intentionē suā duz rebus trāsitorijs immoderatus implicat: quibus culparum iaculis transfigantur ignorant. vnde ⁊ per salomonem vox percussi ⁊ dormiētis exprimitur q̄ ait: verberauerunt me sed non dolui. Traxerunt me ⁊ ego non sensi. Quando euigilabo ⁊ rursus vina reperiā? Adpens quippe a cura sue sollicitudinis dormiēs verberatur ⁊ non dolet: quia sicut imminētia mala non prospicit: sic nec q̄ perpetraverit agnoscit. Tra

bitur et nequaquam sentit: quia per illi
 cita vitiorum ducitur: nec tamen ad
 custodiam sui suscitatur. Que qui-
 dem euigilare optat ut rursus vna
 reperiat: quia quis somno torpo-
 ris a sui custodia prematur: vigila-
 re tamen ad curas seculi nititur: ut se-
 per voluptatibus ebrietur. Et cum
 ad illud dormiat in quod solerter vigi-
 lare debuerat: ad illud vigilare ap-
 petit: ad quod laudabiliter dormi-
 re potuisset. Hinc superius scriptum
 est. Et eris quasi dormiens in me-
 dio mari: et quasi sopitus guberna-
 tor amisso clauo. In medio enim
 mari dormit: qui in huius mundi te-
 ptationibus positus prouidere mo-
 tus irruentium vitiorum quasi imi-
 nentes undarum cumulos negligit.
 quasi gubernator clauum amittit:
 quando mens ad regendam nauem
 corporis: studium sollicitudinis per-
 dit. Clauum quippe in mari perde-
 re: est intentionem prouidam iter pe-
 cellas huius seculi non tenere. Si
 enim clauum gubernator sollicitate stri-
 git: modo in fluctibus ex aduerso
 naues dirigit: modo undas calcat:
 modo alia prouidens declinat: mo-
 do ventorum impetus per obliquum
 findit. Ita mens cum vigila ter: ani-
 mam regit: modo alia superans cal-
 car: modo alia prouidens declinat
 ut et presentia laborando subiiciat:
 et contra futura certamina pro-
 spiciendo conualescat: hinc de forti-
 bus superne patrie bellatoribus di-

cit vniuscuiusque ensis super femur
 suum propter timores nocturnos.
 Ensis enim super femur ponitur: quoniam
 acumine sancte predicationis pra-
 ua suggestio carnis edomat. Per
 noctem vero cecitas nostre infirmi-
 tatis exprimitur: quia quicquid ad-
 uersitatis in nocte iminet non vide-
 tur: vniuscuiusque ensis super femur
 suum propter timores nocturnos po-
 nitur: quia videlicet sancti viri dum ea que
 non vident metuunt: ad intentiones
 certaminis parati semper assistunt:
 hinc rursus sponse dicitur. Nasus tuus
 sicut turris que est in libano. Rem-
 nanque quam oculis non videmus: ple-
 rumque odore presentimus. Per nasum
 quoque odoris fetoresque discernimus.
 Quid enim per nasum ecclesie: nisi
 sanctorum prouida discretio designa-
 tur? Qui etiam turri que in libano
 est similis dicitur. quia discreta eorum
 prouidentia ita in alto sita est: ut te-
 ptationum certamina et prius quam ve-
 niant videat: et contra ea dum vene-
 rint munita subsistat. Que enim su-
 tara prouident cum presentia fue-
 rint minoris virtutis sunt: quod dum
 contra ictum quisque paratior red-
 ditur: hostis qui se inopinatus cre-
 didit: eo ipso quo prouisus est enerva-
 tur. At contra admonendi sunt
 qui in culpa ex consilio ligantur: qui
 tunc consideratione prouida per-
 pendant: quia dum mala ex iudi-
 cio faciunt: districtius contra se iu-
 dicium accendunt: ut tanto eos du-

rio: snia feriat: quanto illos in culpa ar. ius vincula deliberationis ligant. Citius fortasse et licita abluerent: si in his sola precipitatione cecidissent. Nam tardius peccatum soluitur quod et per consilium solidatur. Nisi enim mens omnimodo eterna despiceret in culpam ex iudicio non periret. Hoc ergo a precipitatione lapsus: per consilium perierunt: differunt: quod cum a stant iusticie peccando concidunt: plerumque simul et in laqueus damnationis cadunt. Hic est enim quod per prophetam et dominus non tam precipitationum prava: quam d. lictorum studii reprehendit dicens. Ne forte egrediat ut ignis indignatio mea et succedatur: et non sit qui extinguat propter maliciam studiorum vestrorum. Hinc iratus iterum dominus dixit: visitabo super vos iuxta fructum studiorum vestrorum. Quia igitur a peccatis alijs differunt: peccata que per consilium perpetrantur: non tam prava facta dominus: quam studia prauitatis insequitur. In sacris enim sepe infirmitate: sepe negligentia: in studijs vero maliciosa sepe intentione peccatur. Quo contra recte beati viri expressione per prophetam dicitur. Et in cathedra pestilentie non sedit. Cathedra quippe iudicis vel presidentis esse solet. In cathedra enim pestilentie sedere: est ex iudicio prava committere. In cathedra pestilentie sedere: est ex ratione ma-

la discernere: et tamen ex deliberatione perpetrare. Quasi in peruersi consilij sedet cathedra: qui tanta iniquitatis elatione attollit: ut implere malum etiam per consilia conetur: et sicut assistentibus turbis prelati sunt: qui cathedre honore fulciunt: ita delicta eorum qui precipitatione corruunt: ex quibus per studium peccata transcendant. Admonendi sunt ergo ut hinc colligant quod in culpa per consilia se etiam ligant: quanta quandoque vltione ferendi sunt qui nunc prauorum non solum socij: sed principes sunt. Quia aliter admonendi sunt qui licet minima crebro tamen illicita faciunt: atque aliter qui se a paruis custodiunt: sed aliquando in grauib' demerguntur. Capitulum. lviij.

Liter admonendi sunt qui minima crebro tamen illicita faciunt: atque aliter qui se a paruis custodiunt: sed aliquando in grauib' demerguntur. Admonendi sunt qui quis in minimis: tamen frequenter excedunt: ut nequaquam considerent quanta sed quanta committunt: scilicet non sua si dispiciunt timere cum peccant: debet formidare cum numerat. Altos quippe gurgites fluminum parue sed innumere replet gutte pluuia. Et hoc agit sentina latenter cresces: quod patenter procella seuiens. Et minuta sunt que erunt in membris per scabiem vulnera: sed cum multitudo eorum innumere rabiliter occupat: sic vitam corporis sicut vinus graue inficitur peccator.

vulnus necat. Hinc videlz scriptum est. Qui modica spnit paulatim de cidit. Qui eni minima peccata flere ac deuitare negligit: a statu iusti tie n̄ qd ē repete s̄ pub^o tot^o cadit. Admonēdi sunt qui in minimis frequēter cadunt: vt sollicitē cōsiderēt q̄ nonnūq̄ in parua deterius q̄ in maiori culpa peccatur. Maior eni quo citius quā sit culpa agnoscitur eo etiaz celerius emendat. Minoz vero dū quasi nulla creditur: eo peius quo 7 securius in vsu retinetur vnde fit plerūq; vt mēs assucta malis leuib^o nec grauiā perhorrescat atq; ad quandā auctoritatē nequitie per culpas nutrita perueniat: tāto in maioribus contēnat pertimescere: quāto in minimis didicit non timēdo peccare. Et cōtra admonēdi sunt qui se a paruis custodiūt: s̄ aliquādo in grauib^o demergunt vt sollicitē serpos deprehēdāt: quia dum cor eorum de custodiētis minimis extollitur: ad perpetranda grauiora ipso elatōis sue baratro deuorat: 7 dum foris sibi parua subiiciunt: s̄ per ianez gloriā intus inuame scūt: lāguoze superbie intrisecus vitam mētēz ēt foris per maiora prosternūt. Admonēdi sunt ergo q̄ se a paruis custodiūt: s̄ aliquādo in grauib^o demergunt: ne vbi se stare extrisecus estimāt: ibi intrisec^o cadant: 7 iuxta districti iudicis retributionē elatio minoris iusticie fiat via ad foueaz grauioris culpe. Qui

enim vane elati minimi boni custodiam suis virib^o tribuūt: iuste derelicti culpis maioribus obzūntur: 7 cadēdo discūt nō fuisse pprium qd steterunt: vt mala imēsa cor repz mant: qd bōa minima exaltāt. Admonēdi sunt vt cōsiderēt q̄ in culpis grauib^o alto reatu se obligāt: 7 tamē plerūq; i paruis q̄ custodiunt deterius peccāt: qz 7 in illis iniqua faciunt: 7 per ista se hoibus qz iniqui sūt tegūt: vnde fit vt cū maiora mala perpetrant coram deo iniquitatis sint aperte: 7 cū parua bona custodiāt coram hoibus simula te scitatis. Hic est enim q̄ phariseis dī. Liquātes culicem: camelū autem glutietes. Ac si apte diceretur. Minima mala discernitis: maiora tolleratis 7 deuoratis. Hic ē. n. q̄ rursū ore veritatis increpātur cū audiunt. Decimatis mētā 7 anatum 7 ciminiuz: 7 que grauiora sūt legis relinquitis: iudiciū: misericordiā 7 fidē. Hicq; n. negligēter audiēdum ē: q̄ cum decimari minima diceret: extrema qdem de oleribus maluit: s̄ tñ bene olētia memorare: vt profecto ostenderet quia simulatores cum parua custodiunt: odorem de se ostendere scē operationis querūt: 7 quīs maxima implere p̄etermittant: ea tamen minima obseruāt: que humano iudicio longe lateq; redolcant. Quasi ter admonēdi sunt qui bona non inchoant: atq; aliter qui inchoata

minime consumant. La. lviij
 Liter admonedi sunt qui bo
 na nō inchoant: atq; aliter q̄ incho
 ata minime consumant. Qui enim
 bona nō inchoant: non sūt eis pri
 us edificanda q̄ salubriter diligent
 sed destruenda ea i quibus semet
 ipsos nequē versant. Neq; enim
 sequūtur q̄ in experta audinnt nisi
 prius q̄ p̄nciosa sint ea q̄ sibi sunt ex
 perta deprehendant: q; nec leuari
 appetit: qui 7 hoc ipsum qd̄ cecidit
 nescit 7 q̄ doloze vulneris nō sentit
 salutis remedia nō requirit. Prius
 ergo ostendenda sunt q̄ sint vana
 q̄ diligunt: 7 tunc demum vigilāter
 intīmāda q̄ sint vtilia q̄ p̄mittūt
 Prius videant fugienda q̄ amant:
 7 sine difficultate postmodū cogno
 scant amanda esse q̄ fugiunt. Nō de
 lius enim in experta recipiunt: si de
 expertis quicquid disputatiōis au
 diunt veraciter recognoscūt. Tunc
 ergo pleno voto discunt bona vere
 querere: cum certo iudicio deprehē
 derint falsa se vacue tenuisse. Audi
 ant ergo q̄ bona presētia 7 a dilecta
 tione citius trāsitura sint: 7 tamen
 eorum causa ad vltionem sine trāsiti
 tu permāsura: q; 7 nunc qd̄ libet iui
 tis subtrahitur: 7 tunc qd̄ dolet inui
 tis in supplētum reservatur. Itaq; eisdem
 rebus terreā: vt dum p̄cul
 sa mens alta ruine sue damna cōspi
 cit: se in preceps venisse deprehen
 dat: gressum post tergum renocet.

7 p̄mescens q̄ amauerat: discat o
 ligere que contemnebat. Hinc est
 enim q̄ hieremie misso ab predica
 tiōe dicit: Ecce constitui te hodie su
 per gētes 7 regna: vt euellas 7 de
 struas: 7 dispdas: 7 dissipēs: 7 e
 difices: 7 plantes. Quis nisi prius
 peruersa destrueret: edificare vtili
 ter recta non posset: nisi ab audito
 rum suorum cordibus spinas vani
 amoris euelleret: nimirum frustra
 in eis sancte predicationis v̄ba plā
 taret. Hic est q̄ petr⁹ pri⁹ euerit vt
 postmodū construat: cū nequa q̄
 iudeos monebar quid iā facerent:
 sed de his que fecerant increpabat
 dicens. Jesum naçarenum virum
 approbatu; a deo i vobis virtutib⁹
 7 pdigijs 7 signis: que deus p̄ illū
 fecit i medio vestri sicut vos scitis:
 Hunc desinito consilio 7 p̄sciētia
 dei traditū p̄ manus iniquorum as
 stigentes interemistis: que; deus
 suscitauit solutis doloribus iserni.
 Ut videt; crudelitat; sue cogita
 tione destructi: edificationē sancte p̄
 dicatiōis quāto anxie quererēt: tā
 to vtiliter audirent. Unde 7 ilico
 responderunt. Quid ergo faciem⁹
 viri fratres. Quibus mox dicitur.
 Agite penitētiā 7 baptizetur vnus
 quisq; vestrum. Que edificatiōis
 verba profecto cōtemnerēt nisi pri⁹
 salubriter ruinas sue destructionis
 inuenissent. Hinc est q̄ saulus cum
 super eum lux diuina celiitus emissā

resplendit: nō iam quid recte deberet facere: s; quid prave feciss; audiuit. Nam cum pstratus req̄reret dicens: q̄s es de? & prorsus respōdetur. Ego sum Iesus nazaren; que tu persequeris. Et cum repēte sub iungeret: domine quid me vis facere? ilico adiungit. Surge & ingredere civitatem: & ibi tibi dicet qd te oporteat facere. Ecce domin; de celo loquens psecutoris sui scā corripiciens: nec tamē ilico que eēt faciēda monstravit. Ecce elationis ei; fabrica iaz tota corruerat: & post ruinam suam humilis edificari req̄rebat. Et cum superbia destruitur: edificationis tamē verba retinent: videlicet vt persecutor immanis diu destructus iaceret: & tanto post in bonis solidius surgeret: quāto prius funditus euersus a p̄stio errore cecidiss;. Qui ergo adhuc nulla bona agere ceperūt: a rigiditate anime sue prauitatis correptionis manuevertendi sunt: vt ad statū postmodum recte operationis erigant. Quia & iccirco altum silue lignum succidimus: vt hoc in edificij tegmine subleuemus. S; tamē nō repente in fabrica ponit: vt nimirum pri; eius viriditas exsiccet. Cuius quo plus in isimis humor excoquit: eo ad summa solidi; leuatur. At contra admonēdi sunt q̄ inchoata bona mīme consumant: vt caute considerēt: quia dum p̄po-

sita non perficiunt etiaz que fuerāt cepta cōuellunt. Si enī qd videt gerendum sollicita itentione nō crederet: & quod fuerat bñ gestum: dōre scit: In hoc quippe mūdo humana anima quasi more nauis cōtra ictū fluminis cōscendentis: vno in loco nequa q̄ stare permittit: q; ad inarelabit: nisi ad summa conet. Si enim inchoata bona fortis operantis man; ad perfectionem nō subleuat ipsa operadi remissio: s; hoc quod operatum ē pugnat. Hinc est enim q̄ per salomones dī. Qui mollis & dissolutus est in opere suo: frater ē sua opera dissipantis. Quia videlicet qui cepta bona districte non exequi dissolutione negligēte manu destruētis mutatur. Hinc sardis ecclesie dicit. Esto vigilans & confirma cetera que mortura erāt: nō enim in uēio opera tua plena corā dō meo. Quia igit plena coram deo ei; opera inuenta nō fuerant: mortura reliqua etiam que erant gesta predicabat. Si enī qd mortuum in nobis est ad vitam non accēditur: hoc etiā extinguitur: qd quasi adhuc viuū tenet. Admonēdi sūt vt p̄pēdāt q̄ tollerabili; eē potuiss; rectam viam nō arriperet: q̄ arreptas post tergū redire. Nisi n. retro respicerēt: erga ceptū studium nullo torpore lāguerent. Audiant ergo quod scriptum est. Melius erat eis nō cognoscere viam iusticie: q̄ post cognitionem

verti retrozsus. Audiant quod scri-
ptum est: vnam frigidus es aut
calidus. Sed quia tepidus es inci-
piam te euomere ex ore meo. Cali-
dus quippe est: qui bōa studia z ar-
ripit z consumat. Frigidus vero ē
qui psumāda nec ichoat. Et sicut a
frigore per tepozē trāsitur ad calo-
rem: ita a calore per tepozem redit
ad frigus. Quisquis ergo amissō i
fidelitatis frigore viuūt: s; nequaquā
tepoze superato excrefcit vt ferueat
pauidubio calore temperato: duz
noxio i tempore dimozat agit vt fri-
gescat. Sed sicut ante tepozem fri-
gus sub spe est: ita post frig^o tepoz
in desperatōe. Qui. n. in pctis ē con-
uersionis fiduciaz nō amittit. Qui
vero post conuersionē tepuit: z spē
que eē potuit de pctōze subtraxit.
Aut calidus quisq; eē aut frigidus
querit: ne tepidus euomat: vt vi-
delitz aut necdū conuersus adhuc
de se conuersionis spē prebeat: aut
iam conuersus in virtutibus iarde-
scar: ne euomat tepidus: qui a ca-
lore quem ppozofuit: tepoze ad no-
xium frigus redit. Quā aliter ad-
monēdi sunt qui mala occulte agūt
atq; aliter qui bona que faciunt ab-
scondunt: z tamē quibūsdam scīs
publice de se mala optari permit-
tunt. **Capitulum. ltr.**
L iter admonendi sunt t q ma-
la occulte agunt: z bona pu-
blice: atq; aliter qui bona que faci-

unt abscondūt: z tamē quibūsdam fa-
ctis publice de se mala opinari per-
mittūt. Admonēdi sūt eim qui ma-
la occulte agunt z bona publice: vt
pēsent humana iudicia quāta velo-
citate euolāt: diuina aut quāta imo-
bilitate perdurāt. Admonēdi sunt
eni vt i fine rerum: mētis oculos fi-
gant: qz humane laudis attestatio
preterit: z superna snia que z absco-
dita penetrat ad retributionē ppe-
tuam conualefcit. Dum igit occul-
ta sua mala diuinis iudicijs: recta
autem sua humanis oculis antepo-
nūt: z sine teste est bonuz qd publi-
ce faciūt: z non sine eterno teste est
quod latenter deliquit. Culpas
itaq; suas occultando hominibus
virtutesq; pādendo z vnde puniri
debeat abscondendo detegūt: z vnde
reimunerari poterāt detegentes
abscondunt. Quos recte sepulchra
dealbata speciosa exterius: s; mox
tuorum ossib^o plena veritas vocat:
qz virtozū mala intus cōtegunt: hūa-
nīs vero oculis quozūdā demōstra-
tōe opoz: de solo foris iusticie colo-
re blādunt. Admonēdi itaq; sunt
ne q agūt recta despiciant: s; ea me-
riti melioris credant: valde nanq;
male bona sua diiudicant: qui ad
eozum mercedem sufficere huma-
nos fauozes putant. Cum enim
pro recto opere: laus transitōria
queritur: eterna retributione res
digna vili p̄cio venūdatur. De quo
S iiii

videt percepto precio veritas dicit
 Amen dico vobis receperunt mer-
 cedem suam. Admonedi sunt vt co-
 siderent qz dum se in occultis exhibent:
 sed tamē exempla de se publice in bonis operibus prebent: ostendunt:
 sequēda que fugiunt: clamāt amāda que oderāt: viuūt postreō alijs:
 z sibi moriuntur. Admonedi sunt qui bona occulte faciunt: z tamen quibusdam factis publice de se mala opinari permittūt: ne cum se metiplos actionis recte virtute viuificent:
 in se alios per exemplum prauae estimationis occidant: ne minus q̄ se proximos diligant: z cum ipsi salubre potū vini sorbeāt: itēnis in sui consideratione mentib⁹ pestiferū venēi poculū fūdāt. Ibi nimirū i vno proximoz vitā min⁹ adiuuāt in altero multū grauāt: tuz studēt z recta occulte agere: z quibusdam scis ad exemplum de se praua seminare. Quisquis enim laudis concupiscentiam calcare iam sufficit: edificationis fraudem perpetrat: si bona que agit occultat: z quasi tacto semine radices germinandi subtrahit: qui opus qd̄ imitandū ē nō ostendit. Hinc nāqz in euangelio veritas dicit: videant opera vestra bona: z glorificent p̄m vestrum q̄ in celis est: vbi illa quoqz sn̄a premitit: que longe aliud precepisse videtur dicens. Attendite ne iusticiā vestram faciatis coraz hominibus vt

videamini ab eis. Quid ē ergo opus nostrum et ita faciēdus est ne videatur: z tamen vt debeat videri precipitur: nisi q̄ ea q̄ agimus z occultanda sunt ne ipsi laudemur: z tamen ostēdēda sunt: vt laudez eter nipiāz augeamus. Quāz cum nos iusticiā nostram coram hominibus facere prohiberet: ilico adiunxit: vt videamini ab eis. Et atz rursus videnda ab hominibus bona opera nostra precipere: prin⁹ subdidit: vt glorificent p̄m vestrum qui i celis est. Qualiter igitur vidēda eēt vel qualiter nō vidēda: ex sniarum fine mōstrat: quatinus operantis mens opus suum z propter se videri non quereret: z tamē hoc propter celestis p̄is gloriā nō celaret: vnde fit plerūqz vt bonum opus ēt in occulto sit cum sit publice. Et rursus i publico cum agit i occulto. Qui n. i publico bono opere nō suam sed supermi patris gloriā q̄rit: qd̄ fecit abscondit: qz illū solum testem habuit cui placere curauit. Et qui i secreto suo bono opere deprehendi ac laudari cupiscit: z null⁹ fortasse vidit quod exhibuit: z tñ hoc coram hoib⁹ facit: qz testes feci i ope bono duxit quot humanas laudes i cordereq̄ fuit. En vero praua estimatio in quātum sine pctō valet ab intuentium mente nō tergit: z cunctis mala credentib⁹ per exemplum culpa propinatur: vñ

de z plerūq; contingit: vt qui de se negligēter mala opinari permittūt per semetipsos quidez nulli iniqua faciāt: s; tamē per eos qui se imitari fuerint multiplicius delinquātur. Hinc est q; paulus imūda quedaz sine pollutione comedentibus: sed i perfectis temptacionis scādalum sua hac comestione mouētibus: dicit videte ne forte bec vestra lencia offendiculum fiat infirmis. Et rursum. Et peribit infirmus in tua conscientia frater: propter quem xps mortuus est. Sic autem peccantes in fratres z percutientes cōscientiam eorum infirmam in xp̄z peccatis. Hinc cum moyses diceret nō maledices surdo proxiuus adiunxit. Mecoam ceco pones offendiculum. Surdo quippe maledicere est absentī ac nō audiēti derogare. Eozam ceco vero offendiculum ponere: est discretam q̄dez rem agere sed tamen ei qui lumen discretiōis non habz: scandali occasionem prebere. De exhortatiōe multis adhibenda: vt sic singulozū virtutes adiuuet quatinus per hanc contraria virtutib; nō ex crescant. Cap. lx.

Esunt que presul animarū in predicationis diuersitate custodiat: vt sollicitus congrua singulozum vulneribus medicamina opponat. Sed cum magni sit studij vt exhortandis singulis seruiatur ad singula: cum laboriosum sit

vnūquēq; d; pprijs sub dispensatione debite consideracionis instruire: longe laboriosius est tamē auditores inumeros: ac diuersis passionibus laborantes: vno eodēq; tempore voce vnus z cōmunis exhortatiōis admonere. Ibi quippe vox tanta arte tempanda est: vt cum diuersa sint auditorum vitia: z singulis inueniatur congrua: z tamen si bimetipsi non sit diuersa: vt inter passionis medias vno quidem ductu transeat: sed more bicipitis gladij tumores carnalium cogitaciōū ex diuerso latere incidat: quatinus sic superbis predicetur humilitas: vt tamen timidis non augeatur metus. Sic timidis infundat auctoritas: vt tamē superbis nō crescat effrenatio. Sic ociosis ac torpētib; predicetur sollicitudo boni operis vt tamen inquietis non augeatur imoderate licentia actionis. Sic in quietis ponatur modus: vt tamen ociosis non fiat torpor securus. Sic ab impatientibus extinguat ira: vt tamen remissis ac lenibus non crescat negligētia. Sic lenes accēdantur ad celum: vt tū iracūdis nō addat incēdiū. Sic tenacibus infundatur largiēdi largitas: vt tū pdicis effusiōis frena nō relaxet. Sic pdicis pdicet pccatas: vt tū tenacibus peritura reū custodia nō augeatur. Sic tūtenibus laudet cōiugū: vt tū iā pūnetes nō reuocet

ad luxum. Sic continentibus laudet
virginitas corporis: ut tamē si con-
iugio positus nō fiat despecta fecū-
ditas carnis. Sic p̄dicāda sunt bo-
na: ne ex latere iuuet̄ z mala. Sic
laudāda sūt bona sūma: ne despici-
ant̄ vltima. Sic nutrienda sunt vl-
tima: ne dum credunt̄ se fricere: ne
quaq̄ tēdat̄ ad sūma. De exhor-
tatōe que vni adhibēda ē p̄rys pas-
sionibus laborāti. **Ca. lxi.**

L grauis quidez p̄dicato-
ri labor ē in cōi z p̄dicatio-
nis voce ad occultos singulorū mo-
tus: cās qz vigilare z palēstritarum
more in diuersi lateris arte se verte-
re: multo tamē acriori labore fatiga-
tur: quādo vni z p̄trarijs vitijs ser-
uēt̄ p̄dicare cōpellitur. Plerūqz
enim quis lecte nimis complexiōis
existit: s; tamē en̄ repente aborta tri-
sticia imaniter deprimūt. Curādūz
itaqz est p̄dicatori quatin⁹ sic ter-
gat̄ tristicia q̄ venit ex tēpore: vt nō
augeat̄ leticia q̄ suppetit̄ ex cōple-
xione: z sic frenetur tristicia que ex
complexione ē: vt tamē non crescat̄
tristicia q̄ vēit̄ ex tpe. Iste grauat̄
vsu imoderate p̄cipitatōis: z aliqñ
tamē ab eo qd̄ festine agēdū ē: cum
vis p̄pedit̄ subito nate formidinis.
Iste grauat̄ vsu imoderate formidi-
nis: z aliqñ tamē i eo qd̄ appēnit̄ te-
meritate ipellit̄ p̄cipitatōis. sic ita-
qz i isto rep: imat̄ subito aborta for-
mido: vt tamē nō crescat̄ enutrita

dū p̄cipitatio. Sic in illo reprima-
tur repēte aborta p̄cipitatio: vt ta-
mē nō qualescat̄ ipressa ex com ple-
xione formido. Quid mirū si mēti-
um medici ista custodiūt: dū tāta di-
cretiōis arte se repāt̄ q̄ nō corda s; z
corpa medēt̄: Plerūqz n. obile cor-
pus opp̄mit̄ lāguoz imanis: cui lā-
guoz i. obuiari adiutorijz fortib⁹ o; z
s; corp⁹ debile adiutorijz forte nō su-
stinet. Studet̄ igit̄ q̄ medet̄: qua-
tin⁹ sic superistentē morbū subtra-
bat̄: vt nequaqz supposita corporis
debilitas crescat̄: ne fortasse lāguoz
cum vita deficiat. Tāta ergo adiu-
torijz discretōe cōponit̄: vt vno eo-
dēqz tpe: z lāguoz obuiet̄ z obilita-
ti: si ergo medicina corporis indiat̄
se adhibita: seruire d̄bilitat̄ p̄ o; z
tunc enim vere medicina ē: quādo sic
p̄ eā vitio superistenti succurrit̄: vt
ēt̄ suppositē cōplexiōi seruiat̄: cur
medicia mēt̄is vna eadēqz p̄dica-
tōe apposita: mox morbis ordine
diuerso obuiare nō valeat̄: q̄ tanto
subtilior agit̄: quāto de iuisibilib⁹
tractat̄. **Q** aliquādo leuioza vi-
tia relinquēda sūt: vt grauiora sub-
trahant̄. **Capitulū. lxi.**

Ed qz plerūqz dū duoz vi-
tiorum lāguoz irruit̄: hoc le-
uius illud grauius fortasse p̄mit̄: et
nimiz vitio rect⁹ sub celeritate sub-
uenit̄: p̄ qd̄ festine ad iteri um ten-
ditur. Et si hoc a vicina morte re-
stringi non potest: nisi illud etiā qd̄

existit. Solum crescat. tolerā dūm p̄di-
 cator ē. vt p̄ exhortationes suam ar-
 tificioſo moderamie vniū patiatur
 crescere. quatinus poſſit aliud a vici-
 na morte retinere qd̄ cū agit nō mor-
 bū exaggerat. ſed vulnerati cui medi-
 camētū adhibeat vitā ſuat. vt ecq̄
 rende ſaluſ. cōgruū tēpus iueniat.
 Sepe enī quis a ciboꝝ ingluuie ſe
 minime tēperās. iam tāq̄ pene ſu-
 p̄pātis luxurie ſtimulis p̄mit̄ d̄ hui⁹
 pugne metu territ⁹. dū ſe p̄ abitinē-
 tiā reſtringere nititur. inanis glorie
 temptatōe fatigat. in quo nimirū
 vniū vitium nullatenus extinguit.
 niſi aliud nutriat. Que igit̄ peſtis
 ardētius iſequēda eſt. niſi que pe-
 riculoſius p̄mit̄. Tolerādum q̄p̄
 pe ē vt per virtutē abitinētiē interz
 arrogātiā p̄tra viuētē crescat.
 ne cū per igluuiem fundit⁹ luxuria
 a vita extinguat. Hinc eſt q̄ paul⁹
 cū infirmū auditorē ſuum perpēde-
 ret. aut praua adhibere agere aut
 de actōe recta humane laudis retri-
 butōe gaudere ait. vis non timere
 potēſtatem. ſac bonum ⁊ habebis
 laudem ex illa. Neq̄ enim ideo bo-
 na agenda ſunt. vt potēſtas huius
 mūdi nulla timeatur. aut p̄ hoc glo-
 ria trāſitorie laudis ſumatur. Sed
 cum infirmā mētē ad tātum robur
 aſcēdere nō poſſe p̄ſaret vt ⁊ prau-
 tatem ſimul vitaret ⁊ laudem predi-
 cator egregius ei admonendo ali-
 quid obtulit. ⁊ aliquid tulit. Cor-

cedendo enim leuia ſubtraxit acri-
 orā. vt quia ad deſerenda cuncta ſi-
 mul non aſſurgeret. dūm ī quodaz
 ſuo iudicio aius familiariter relin-
 quit. ⁊ a quodam ſuo ſine dolore to-
 leretur. **De infirmis mentibus.**
 non d̄bet oīo alta p̄dicari. **Ca. lxxij.**

Sciendū vero eſt predicatori
 vt auditoris ſuū animumyl-
 tra vires non trahat. ne vt ita dicā-
 duſ pluſq̄ valet tēditur chorda mē-
 tis rumpat. Altra etenim queq̄ de-
 bent multis audientibus contegi ⁊
 vite paucis aperiri. Hinc nanq̄ per
 ſemetipſam veritas dicit. Quis
 putas eſt fidelis ſeruus ⁊ prudēs.
 quē cōſtituit domin⁹ ſuper familiā
 ſuam vt det illis ī tēpore tritici mē-
 ſurā. Per menſuraz q̄ppe tritici ex-
 primitur modus verbi. ne cum ar-
 guſto cordi in capabile aliquid tri-
 buit. extra fundatur. Hic paulus
 ait. Non potui vobis loqui quaſi
 ſpiritualibus ſed quaſi carnalibus.
 tanq̄ paruulis in chriſto. Iac vobis
 potum dedi non eſcam. Hinc moy-
 ſes a ſecreto dei exiens corruſcan-
 tem coram populo faciem velat.
 quia nimirum turbis claritatis in-
 tūne archana non indicat. Hinc
 per eum voce diuina precipitur. vt
 is qui ciſternam foderit. ſi operire
 neglerit. corruentis in eaz bonis
 vel aſini precium reddat. Quia ad
 alta ſcientie fluentia perueniens cū
 hec apud bruta audientium corda

non cōtegit pene reus adijcitur: si per verba eius in scādaliū siue mūda seu mēs immūda capiatur. Ibi ad beatum iacobum dicitur. Quis dedit gallo intelligētiā. Predicator etenim sanctus: dū caliginoso hoc clamat i tempore: quasi gallus cantat cum dicit. Hora est iam nos de somno surgere. Et rursum. Euičila te iusti 7 nolite peccare. Gallus aut in profundioribus noctis horis alios edere cātus solet: cum vero matutinū iam tempus. in proximo est: minutas ac tenues voces format: quia nimirum qui recte predicat ob scuris ad hec cordibus aperta clamat: nū d' occultis misterijs iudicat vt tunc subtiliora queq; de celestib' audiant cuius luci veritatis appropinquat. De ope predicatoris 7 voce.

Capitulum. lxxij.

Ec de voce galli diximus: s; inter hec ad ea que iam superius dixim' charitatis studio retorquamur: vt predicator quisq; plus actibus q̄ vocibus insonet: 7 bene viuendo vestigia sequacibus imprimat: priusq; loquendo quo gradiatur ostendat: quia 7 gallus iste que pro exprimenda boni pdicatoris specie in locutione sua dominus assumit: cum iam edere cantus parat: prius alas excutit: 7 semetipsum feriens vigilantiozem reddit: quia nimirum necesse est: vt q̄ bona verba sancte predicatioa monēt: pri'

studio bone actionis euigilēt: ne in semetipsis torpentes opere: alios excitēt voce. Prius se per sublimia facta excitant: 7 tunc ad bene viuēdum alios sollicitos reddāt. Prius cogitationū alis semetipos feriant et quicquid in se inutiliter torpet: sollicita inuestigatione reprobent: districta animaduersione corrigant 7 tunc demum aliorum vitā loquendo cōponant. Prius punire propria veris fletibus curent: et tunc que aliorum sunt puniēda denuncient: 7 anteq; verba exhortationis insonent: omne quod locuturi sunt opib' clamēt. Explicit tertia pars huius opis. Incipit quarta pars: qualiter pactis rite omnibus predicator ad semetipsum redeat.

Capitulum. lxxij.

Ed quia sepe dū predicator in modis congruentibus vbertis fundit: apud semetipm de ostensione sui oculta leticia loquētis animus subleuatur: magna cura necesse est timoris laceratione se morderat: ne qui aliorum vulnera medēdo ad salutem reuocat: ipse negligentia sue salutis intumescat: ne proximos inuadō se deserat: ne alios erigens cadat. Nam quibusdā sepe magnitudo virtutis: occasio perditionis fuit: vt cū de confidentia virium inordinate securi essent: per negligentia topiāte morerētur: virtus atq; dū vitijs remittit: quadam

delectatione ei: sibi in seipſi animū
 blandit. Sicutq; vt bene agētis mēs-
 metum sue circūſpectiōis abiciat:
 atq; in ſui confidentia ſecura quie-
 ſcat: cui iaz torpētī ſeductor callid⁹
 omne quod bene geſſit enumerat:
 eāq; quali preceſteris prepollētem ī
 timore cogitatiōis exaltat: vñ agi-
 tur vt ante iuſti iudicis oculos: fo-
 uea mētis ſit memoria virtutis: q̄a
 remiſcendo qd̄ geſſit: dum ſe apud
 ſe erigit: apud humilitatis auctore
 cadit. Hinc nāq; ſuperbiētī aie dō.
 Quo pulchrior es deſcende. Ac ſi
 aperte diceret. Quia ex virtutū d̄-
 core te eleuas: ipſa tua pulchritudi-
 ne impelleris vt cadas. Hic ſub
 ruſalem ſpē virtute ſuperbiens a ia
 reprobat cum dō. Perfecta eras in
 decore meo quem poſueram ſuper
 te: dicit dominus: et habēs fiducia
 in pulchritudine tua fornicata es ī
 nomine tuo. Fiducia quippe ani-
 ma ſue pulchritudinis attolitur cuſ
 de virtutum meritis leta apud ſe ſe-
 curitate gloriat. Sed p̄ hanc eādē
 fiduciam ad fornicationem ducitur
 quia cū interceptam mentem cogi-
 tationes ſue decipiunt: hanc mali-
 gni ſpiritus p̄ innumera vitia ſedu-
 cendo corripunt. Notanduz vero
 qd̄ dicitur. Fornicata es in nomine
 tuo. Quia cum reſpectum ſuperni
 rectoris mens deſerit: laudem pro-
 priam p̄uata querit et ſibi incipit ar-
 rogare omne bonum: qd̄ vt largito-
 ris ꝑconio ſeruiret accepit. Opinio

nis ſue gloriā dilatare q̄rit et ſatagit
 vt mirabilis cunctis innotefcat. In
 ſuo ergo nomine fornicatur: q̄ lega-
 lis thori connubium deſerēs: corru-
 ptori ſpiritu ī laudis appetitu ſub-
 ſternitur. Hinc dauid ait. Tradidit
 in captiuitatē virtutem eorum:
 et pulchritudinem eorum ī manus
 inimici. In captiuitatem enim et vir-
 tus et pulchritudo ī manus inimici
 tradit: cum decepte mēti antiqu⁹
 hoſtis ex boni opis elatōe domina-
 tur. Que virtutis elatio q̄uis ple-
 ne nō ſuperat: vtiq; tamē et electo-
 rum aīum ſepe temptat. Sed cum
 ſublenatur deſtinitur: deſtitur ad
 formidinem reuocat. Hinc enī da-
 uid iterum dicit. Ego dixi in abun-
 dantia mea non moueboz in eter-
 num. Sed quia de confidentia vir-
 tutis intumuit: paulo poſt quid ꝑ-
 tulit adiunxit. Auertitſi faciem tu-
 am a me: et factus ſum conturbat⁹.
 Ac ſi aperte dicat. Fortem me iter
 virtutes credidit: ſed quāte infirmi-
 tatis ſim derelictus agnouit. Hinc
 rurfum dicit. Iurauit et ſtatui custo-
 dire iudicia iuſticie tue. Sed quia
 eius virium non erat manere in cu-
 ſtodia quam iurabat: debilitatem
 ſuam protinus turbatus inuenit:
 vnde et ad ꝑcis opem repente ſe
 conſulit dicens. Humiliatus ſum
 vſq; quaq; domine viuifica me ſz
 verbum tuum. Nonnumq; vero ſu-
 perna moderatio ꝑrius q̄ per mu-
 nera puebat: infirmitatis memoria

ad mentem reuocat; ne de acceptis
virtutibus intumescat. Unde et eze
chiel propheta quoties ad tēplā
da celestia ducitur prius filius ho
minis vocat. Ac si hunc domini a
parte admoneat dicens: Ne de his
que vides in elatione subleues cor;
cantis perpende quod es: vt cū sūma
penetras: esse te hominem recogno
scas: quatinus dum vltra te rape
ris: ad temetipsuz sollicitus infirmi
tatis tue freno reuocaris. Unde ne
cesse est vt cum virtutum nobis co
pia blanditur: ad infirma sua ocu
lus mentis redeat: sese qz salubri
ter deorsuz premat: ne recta que e
git: sed que agere neglexit aspiciat:
vt dum cor ex memoria isimitatis
aterratur: apud humilitatis auctore
robustius i virtute solidetur. Quia
et plerunqz omnipotens deus ic
circo rectorum mētes: quos ex ma
gna parte perficiat: imperfectas ta
men ex parua aliqua parte derelin
quit: vt cum minus virtutibus ruti
lant: imperfectionis sue tedio tabe
scant: et nequaquā se de magnis eri
gant: cum adhuc contra minima i
nitentes laborēt. Sed quia extre
ma non valent vincere: de precipu
is actibus non audeant superbire.

Ecce bone vir reprehensiois
mee necessitate cōpulsus dñi
mōstrare qualis et beat esse pastor
innigilo: pulchroz depinxi hominē
pictor sedus. Aliosqz ad pfectiois

litus dirigo: qui adhuc in delicto
ruz fluctibus versor. Sed in huius
queso vite naufragio: orationis tue
me tabula sustine: vt quez pondus
proprium et primum: tui meriti ma
nus leuet. Amen.

Ad laudem dñi nostri Iesu xpi:
ac omnium sanctorum et sanctarum:
Liber pastoralis scilicet Gregorij pa
pe: quem ad Joannem Kanenne
archiepiscopum conscripsit: et ma
gnus Anastasius postea et latino
in grecum translulit explicit feliciter.
Venetijs per Hieronymum de Pa
ganinis Brixiensem sollicito et ad in
star emendatissimi exemplaris impres
sus. Anno domini millesimo qua
dringentesimo nonagesimo secun
do: Idibus decembris.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

⁺
nō se allo ara mar cōplido
q̄ este es d'feruoso. tēgallo
fata alla. vno buono. q̄ esto
nō mecosta nada. ami. ne ael
nō lo a dr Costar. nada. :

